

CC 482/85

BETOOG

**STAAT vs BALEKA
EN ANDERE**

3

Getuies deur die Verdediging geroep om UDF-en ANC-kampanjes toe te lig.

1. Die getuies wat hierna bespreek word, is die getuies Platsky, Cachalia, Dangor, Duncan, Harshorne en Douws-Dekker. dr Potgieter

2. Al dié getuienis het een aspek in gemeen, nl. dat nie een voorgee dat hul enige spesiale kennis het omtrent of die UDF of die ANC se aktiwiteite, beleid, vergaderings of besluite nie.

3. Mejuffrou Platsky het vir die Verdediging kom getuig t.o.v. die aspekte van Verskuiwings en Politieke gevangenes.

3.1 Haar getuienis behels kortliks dat sy, van sy die skool verlaat het, 'n lid van Black Sash is en dat sy sedert 1978 werkzaam was by organisasies soos Surplus Peoples Project, later die "NCAR", wat betrokke was by navorsing oor en hulpverlening t.o.v. mense wat deur verskuiwings geraak is. Sy sou ook die Nasionale Uitvoerende Komitee van UDF toegespreek het in 1983 t.o.v. verskuiwings. Ook sou sy betrokke gewees het sedert Augustus 1984 by die "UDF Anti forced removals Committee" waar sy vir 5-6 maande by betrokke was. Die WCCA, TEAM en UWO sou o.a. ook lede by dié komitee gehad het - hul is almal UDF-geaffilieerde. Hierdie komitee het weekliks vergader en rapporte ontvang t.o.v. verskuiwings.

Vol. 352, pp.20090-20110.

Dié komitee sou, wat haar betref, net 'n plaaslike UDF-komitee gewees het.

Vol. 352 p.20113.

Sy was oock vanaf die einde 1984 lid van die UDF "Gardens Area-komitee" wat geld ingesamel het, vergaderings gereël en aangebied het oor knelpunte.

Vol. 352 p.20114.

Sy beweer dat sy bewus geword het van ander gevalle waar gemeenskappe rondom verskuiwings opgetree het, en waarby UDF nie betrokke was nie. Sy beweer dat sy oock betrokke was by die aanbied van 'n konferensie oor verskuiwings, en dat bewysstuk X.1 opgestel was deur o.a. haarself vir gebruik by die gemelde konferensie.

Vol. 352 pp. 20111-2.

Wat haar betref, was die organisering rondom verskuiwings bloot uit bekommernis oor die omstandighede van die mense wat verskuif word.

Vol. 352 p.20117.

Sy beweer verder dat sy oock reeds sedert 1974 self betrokke was by 'n kampanje te universiteit van Kaapstad, en dat dieselfde jaar cok 'n kampanje te Wits, gevoer was rondom die vrylating van Politieke gevangenes. Sy het die UDF se resolusies in bewysstuk A.1 t.o.v. verskuiwings en Politieke

Gevangenes onder oë gehad en wat haar betref is dit soort-gelyk aan die kampanjes wat ooral oor deur ander persone en liggeme gevoer was.

Vol. 352 pp.20118-9.

3.2 Meer spesifieker word betoog t.o.v. haar getuienis oor haar toespraak voor UDF se Nasionale Uitvoerende Komitee soos vervat in bewysstuk E.1.

3.2.1 Platsky se verduideliking in die hof t.o.v. bewysstuk E.1, paragraaf 5.1.4.3(c) "Squatter settlements - have a potential for organisation", nl. dat die "potential for organisation" verwys na die feit dat dié gemeenskappe in plakkergemeenskappe nog nie ge-organiseerd is soos gemeenskappe wat vir geslagte op 'n sekere stuk grond bly, is onaanvaarbaar.

Dit word betoog dat dié paragraaf presies bedoel wat dit sê nl. dat daar vir UDF, wat, soos almal weet "day to day issues" aanwend vir mobilisering en organisering, die potensiaal uitgewys is wat bestaan OM rondom plakkergemeenskappe se verskuiwings, dié gemeenskappe te organiseer.

3.2.2 Ook haar verduideliking van bewysstuk E.1, paragraaf 5.1.4.3(d); "Unemployed people have nothing to lose therefore, there exist potential for organisation", is onaanvaarbaar. Sy beweer nl. dat die paragraaf dui op die feit dat as mense werk het, hul meer sal belangstel daarin om dit te

behou as om betrokke te raak by organisasies wat betrokke is by verskuiwings. Ook is werklooses meer geïnteresseerd daarin om 'n werk te bekor as om bekommerd te wees dat hul verskuif mag word. Ook hier betoog die Staat dat hierdie, om die minste te sê, 'n geforseerde uitleg van die paragraaf is, en dat dié paragraaf uitgelê moet word net soos dit aangeteken is, nl. dat omdat werklooses nie hul "werk" kan verloor nie, het hul minder te vrees en kan dus makliker ge-organiseer word rondom verskuiwings.

3.2.3 Dit word verder betoog dat die hof die hele notule t.o.v. verskuiwings in geheel moet lees by die uitleg van wat bedoel was, en nie elke sub-paragraaf, soos die getuie Platsky doen nie – paragraaf 5.1.4.4 "That it was easy for outsider to undermine the people" moet bv. saamgelees word met die verwysing na die "potential for organisation" waarna reeds verwys is, asook met die verwysing na "Politicise in the rural areas were very complex ..."

Dit is die Staat se betoog as alles as 'n geheel gelees word, en dit word verder in gedagte gehou dat UDF by sy stigting reeds verklaar het "We commit ourselves to uniting all our people ... in the cities and countryside ..." (my onderstreping), en ook dat hul besluit het "(to) work together to ... organise and mobilise ... (to) educate all about the coming dangers ... (to) unite in action against ... and other day to day problems affecting our people" (Deklarasie, A.1, p.5), dan is dit duidelik wat op die

vergadering bespreek en besluit is, en dat UDF meer spesifieker
belangs gestel het daarin dat dié gemeenskappe in paragraaf
5.1.4.3 en 5.1.4.4 van bewysstuk E.1 gemeld, die potensiaal
het om georganiseer en gepolitiseer te word.

*Vrouwe A
L. M. G.
11/11/18*

3.3 Mejuffrou Platsky dra geen kennis van die ANC beleid t.o.v. verskuiwings en politieke gevangenes nie.

Vol. 352 pp.20121-2.

3.4 Sy het oock nie ander UDF-dokumente behalwe die resolusies van UDF t.o.v. verskuiwings en politieke gevangenes in bewysstuk A.1 vervat, en bewysstuk E.1, gesien nie. Sy weet ook nie dat die mobilisasie, organisasie en politisasie van die massas op die platteland 'n belangrike doel van UDF is nie.

Vol. 352 p.20123.

3.5 Dit word respekvol betoog dat dié getuie se kennis, sodra dit getoets word oor spesifieke gevalle, gebrekbaar is, en dat sy baie veralgemeen, veral t.o.v. UDF se beleid en aksies rondom verskuiwings.

Vol. 352 pp.20126-130.

4. Die getuie Cachalia het getuig dat sy werkzaam is by SACHED en vakbond mense oplei.

Sy was 'n lid van Lenasia Women's Group wat met UDF se stigting met UDF affilieer het in 1983.

Lenasia Women's Group was ook geaffilieer by die FEDTRAW interim committee wat gestig was as 'n voorloper vir die herstigting van FEDSAW. FEDSAW het as 'n "los struktuur" wel met UDF affilieer.

Vol. 369 pp.21270-1.

Sy getuig dat die Lenasia Womens Group gestig is om die vroue betrokke te kry by pogings om die fasiliteite soos kleuterskole, in Lenasia te verbeter.

Vol. 369 p.21271.

Sy getuig dat die Lenasia Womens Group na die UDF (Tvl) stigting gestig is.

Vol. 369 p.21272.

Hul groep in Lenasia het 9 Augustus gevier in 1983 om die opmars van die vroue in die vyftiger-jare na die Uniegeboue te herdenk. Ook het hul vraelyste rondgeneem in Lenasia om die knelpunte in Lenasia te bepaal.

Vol. 369 p.21272.

Sy getuig dat hul nooit afgevaardigdes na UDF se algemene vergaderings gestuur het nie, en ook nooit formele terug-

voering van dié vergaderings, of enige notules daarvan gekry het nie. Hul het wel UDF-omsendbriewe en publikasies ontvang.

Sy getuig dat die resolusie oor vroue soos in A.1 vervat, ooreenstem met haar eie beskouinge.

Vol. 369 p.21276.

Sy getuig dat sy soortgelyke beskouinge voor UDF se stigting ook al gesien het en daarvan bewus was.

Vol. 369 p.21276.

Sy getuig dat hul vroue groep UDF se MSC uitgevoer het.

Vol. 369 p.21277.

Na UDF se stigting in 1983 het sy ook begin om 'n sg. "Fordsburg Women's Group" te stig en die doel was om die vroue te organiseer in die anti-verkiesingskampanje, welke groep aktief agiteer het vir boikot van die verkiesings, asook om die MSC kampanje uit te voer. Hul het gebruik gemaak van UDF-materiaal in beide kampanjes.

Vol. 369 p.21278.

Hul het die anti-verkiesingskampanje uitgevoer in Augustus 1984 deur van huis tot huis met UDF-literatuur te gaan en mense te probeer oorred om nie te stem nie. Ok het hul teepartytjies gehou waar hulle die mense ingelig het om nie te stem nie; hul het ook sprekers gekry oor hierdie

onderwerp wat die mense toegespreek het. Ook het hul 'n plakkaat-betoging gehou in die uitvoering van hierdie kampanje.

Sy bevestig verder dat sy die UDF First Year Rally in Selbourne Hall in Augustus 1984 bygewoon het, en dat sy geen ander UDF-vergaderings bygewoon het nie.

Vol. 369 pp.21280-2.

Sy getuig dat FEDTRAW se geaffilieerde o.a. die Vaal Women's Group was, waarvan Dorcus Raditsela lid was. //

Vol. 369 pp.21283-5.

Sy verklaar dat sy net die UDF One Year Rally in 1984, een FEDSAW vergadering in 1984, en slegs gedurende April tot Junie 1985 FEDTRAW-terugrapportieringsvergaderings bygewoon het, maar tog verklaar sy dat UDF, FEDSAW en FEDTRAW nie in sameswering betrokke was nie. Verwerf - //

Vol. 370 pp.21327-9.

In kruisverhoor erken sy dat die "FEDSAW interim committee" 'n konferensie in Desember 1984 gehou het waar FEDTRAW gestig was. //

Vol. 370 p.21331.

Sy erken dat die FEDSAW interim Committee op 21 Julie 1984 drie groot projekte beplan het, nl. die herdenking van

1013.

9 Augustus 1984, die viering van die 30-jarige bestaan van FEDSAW en 'n werkswinkel waar streekstrukture soos FEDTRAW beplan is.

Vol. 370 p.21332-3.

Sy erken dat die vroue deur die Lenasia Women's Group mobiliseer moes word vir deelname aan die sg. "Struggle" - d.i. vir die "destruction of apartheid and the establishment of a non-racial and democratic South Africa".

Vol. 370 p.21335.

Sy erken dat die doelstellings van die Lenasia Women's Group na 1983 verander het en meer polities georiënteerd geword het.

Vol. 370 p.21336.

Sy bevestig dat die Fordsburg Women's Group die knelpunt van die nuwe grondwetlike voorstelle en konksriksie opgeneem het.

Vol. 370 p.21341.

Sy getuig dat dié twee knelpunte opgeneem is om die vroue te mobiliseer vir deelname aan die massastryd vir die vernietiging van apartheid.

Vol. 370 p.21343.

Sy gee toe dat "I am much more vague about FEDSAW. My recollection of FEDSAW goes to the interim committee ...".
Vol. 370 p.21348.

Sy bevestig dat die FEDTRAW interim co-ordinating committee bestaan het uit o.a. Greta Ncapai, Amanda Kwadi, Dorcas Raditsela, Edith Lethlaka, Sister Bernard Ncube, Avril Joffe, Leila Patel, Joanne Yawitch, Shereen Motala, Meena Singh, ene Jasmien, Firoza Adam en Ma Lydia.

Vol. 370 p.21350-2.

Sy erken ook dat FEDSAW een van die stigterslede van UDF was.

Vol. 370 p.21352.

Haar kennis omtrent FEDSAW blyk vaag te wees.

Vol. 370 pp.21354-62.

Sy erken dat FEDTRAW hulself as deel van die nasionale bevrydingstryd sien en as deel van die sg. "liberation movement".

Sy erken ook dat FEDTRAW die "Women's Charter" aanvaar het in 1984 as deel van hul beleidsdokumente.

Vol. 370 p.21364.

Sy weet nie of FEDTRAW dit ten doel gehad het om 'n regering gebaseer op die Freedom Charter, op die been te bring nie.
 Vol. 370 p.21373.

Sy weet nie wat FEDSAW se beleid gedurende 1983-1985 was t.o.v. die mobilisering, organisering en politisering van vroue nie.

Vol. 370 p.21374.

Sy het nie van bewysstuk AE.8 of CA.30 (FEDTRAW en FEDSAW se kalenders waarin hul verklaar hul is deel van 'n rewolusie om die "systm of exploitation" te vernietig) se bestaan geweet nie.

Vol. 370 p.21375-7.

Dit word betoog dat dié getuie ñ erg gebrekkige kennis van UDF, FEDSAW of FEDTRAW se doelstellings en werkzaamhede het ñf nie openhartig met die hof is nie - haar getuienis is in ieder geval sodanig dat nie daarop gesteun behoort te word by beoordeling van die vraag of UDF, FEDSAW of FEDTRAW deel was van 'n sameswering om op 'n gewelddadige wyse die Regering omver te werp nie.

5. Die getuie Sheena Duncan:

5.1 Sy getuig dat Black Sash waarnemer-status verkry het by UDF se algemene raadsvergadering en dat 'n lid van Black Sash, wat DPSC verteenwoordig het op dié vergaderings van UDF, van tyd tot tyd aan hul rapporteer het t.o.v. dié vergaderings.

Vol. 392 p.22693.

5.2 Sy getuig dat sy die resolusies vervat in A.1 gekry het ter voorbereiding van haar getuienis vir hierdie saak en dat sy dit vermoedelik ook in 1983 gesien het.

Vol. 392 p.22709.

5.3 Sy het getuig dat Black Sash die knelpunte van die nuwe Grondwetlike Bedeling, Behuising, Vroue, Konskripsie, Onderwys, Groepsgebiede, Tuislande, die Ciskei, Verskuiwings, Aanhoudings, sg. Onderdrukking en Politieke Gevangenes opgeneem het.

Dit word betoog dat die Staat nog nooit bewis het dat knelpunte bestaan het nie, en die getuie bevestig inderdaad dat daar mense en organisasies wel bestaan het, voor UDF se stigting, wat sekere grieve t.o.v. bogemelde aspekte gehad het.

5.4 Die getuie Duncan is uiters vaag oor haar sg. UDF vergaderings en vergaderings wat sy van UDF se geaffilieerdes sou bygewoon het - sy kan nie die plekke, datums, (selfs die jaartal), sprekers of onderwerpe onthou nie.

Vol. 393 pp.22772-777.

5.5 Die getuie Duncan is ooglopend subjektief in haar antwoorde m.b.t. die geweldade van die ANC. Sy wil werklik vir die hof probeer wysmaak dat sy, 'n persoon wat belangstel in politiek, nie weet of die ANC bom-aanvalle inisieer in Suid-Afrika nie.

Vol. 393 p.22794.

5.6 Die getuie het bevestig dat die knelpunte wat hul opgeneem het, was o.a. om die massas te mobiliseer en te organiseer en ook te politiseer.

5.7 Sy getuig dat die Black Sash nie vir UDF alleen ooit inligting of dokumente verskaf het nie, maar as deel van hul werk het hul aan alle geïnteresseerde partye dokumente verskaf, in welke geval UDF ook van die inligting of dokumente gekry het.

Vol. 394 p.22819.

5.8. Sy bevestig dat dit met die stigting van die UDF die eerste keer was, na die verbanning van die ANC, dat organisasies op 'n nasionale vlak byeen gebring is.

Vol. 394 p.2282-7.

5.9 Die getuie se kennis omtrent die sg. geaffilieerde van UDF wat sy toegespreek het, is of totaal onbetroubaar of die Verdedigingssaak dat daar geen geaffilieerde in Tumahole is nie, is vals.

Vol. 394 p.22850.

5.10 Haar getuienis dat die geaffilieerde in Cradock bespreek het hoe die polisie nie geïsoleer behoort te word nie, maar vriendelik behandel behoort te word, is totaal strydig met die werklike gebeure in Cradock asook met die getuienis omtrent die toesprake deur UDF-leiers aldaar.

Vol. 394 p.22851.

5.11 Uit die voorbeeld waarna die getuie Duncan verwys, as synde plekke waar sy met UDF-geaffilieerde organisasies vergader het en waar dié hul teen geweld sou uitgespreek het, (kyk vol 394, p.22847), blyk egter die volgende:

- (i) By Tumahole sou daar geen bespreking gewees het nie, maar sy het net 'n lesing gelewer, en daar was polisie buite die saal waar sy sou gesê het sy bly tot almal ordelik weg is. Daar was geen bespreking rondom die kwessie van geweld nie.

Vol. 394 pp.22852-3.

- (ii) Die vergaderings wat sy te Rhodes en Kaapstad bygewoon het, het niks met die kwessie van geweld uit te waai gehad nie.

Vol. 394 p.22854.

(iii) Die ander vergadering in Kaapstad, waar die Worcester-affiliaat van UDF sou wees, was 'n werkswinkel wat oor "advieskantoorwerk" gehandel het, en geen geweld blykbaar bespreek is nie;

Dit word respekvol betoog dat die getuie die hof ook nie veel kan help oor UDF se kampanjes nie, want sy weet nie vir welke doel hul aangeneem is, wat deur UDF gedoen is om dit uit te voer nie, en wat UDF bereik het in dié kampanjes nie.

Vol. 394 p.22846.

6. M Dangor het getuig vir die Verdediging oor resolusies en die geskiedenis van die Arbeidersparty en ook oor aspekte van buite-parlementêre samewerking, boikot-aksie, en knelpunte van onderwys, behuising, groepsgebiede, verskuiwings en verkoopsbelasting asook oor die viering van Sharpeville- en Soweto-dae. Hy het ook verwys na die gebruik van sekere slagspreuke deur groepe anders as UDF en sy affiliale.

6.1 Dat sy uitleg van sg. "liberatory movements" as synde 'n verwysing na organisasie wat vreedsame verandering voorstaan, foutief en te eng is, is klaarblyklik so as in ag geneem word dat die ANC, wat gewelddadig is, homself ook sien as 'n "liberation movement".

Vol. 372 p.21492.

*16
1020*

6.2 Dangor het nie as 'n deskundige kom getuig nie, en gee toe dat hy aan geen organisasie behoort het wat met UDF geaffilieer was nie. Hy het ook geen ander UDF-dokumente gesien behalwe die drie resolusies wat vir doeleindest van sy getuienislewering aan hom getoon was nie.

Bewysstuk A.1 en

Vol. 373 p.21527.

6.3 Hy gee toe dat sommige lede van die Arbeidersparty was voorheen lede van die S.A Coloured Peoples Congress wat deel was van die Congress Alliance van die vroeë sestigs.

Vol. 375 p.21667.

Dit word respektvol betoog dat hierdie feit 'n klaarblyklike verduideliking is waarom by Arbeidspartyvergaderings slag-spreuke soos "Amandla Ngawethu" en "Izwe lethu" uitgeroep word - dis deel van die geskiedenis en afkomstig van die Congress Alliance se dae - waarvan die ANC o.a. 'n lid was.

6.4 Die getuie kan nie die sg. "freedom songs" wat gesing sou gewees het in die Jabulani-stadion, en waar Inkatha teenwoordig was, onthou nie. Dit blyk dat dit in elk geval in Zulu gesing was, wat hy nie verstaan nie. Dit word betoog dat hy, met respek, dan geen bydrae t.o.v. die sg. vryheidsliedere wat gesing was, kan lewer nie.

Die getuie het nie 'n enkele naam van enige sg. vryheidslied waарoor hy kennis sou dra, aan die hof gegee nie.

Vol. 372 p.21512 en

Vol. 373 p.21690.

6.5 Die getuienis m.b.t. die knelpunte waарoor hy getuig het, doen geen afbreuk aan die Staat se argument nie; bestaande knelpunte is deur UDF opgeneem en onder sy leiding gekoördineer in 'n poging om die massas te mobiliseer en te organiseer vir massas-deelname aan die vryheidstryd wat die gewelddadige omverwerping van die Staatsgesag behels. Dié getuie weet basies niks van UDF en sy doelstellings nie en help die hof dus glad nie by die boordeling van die Staat se argument nie.

7. Dr K B Harshorne het vir die Verdediging kom getuig oor die kwessie van Swart Onderwys in Suid-Afrika.

7.1 Dr Hartshorne het middel 1966, toe hy vanaf 'n inspekteurspos in die Departement van Onderwys, en gestasioneer te Soweto, verplaas is na die Departement se hoofkantoor na die afdeling onderwysbeplanning, laas direkte kontak op 'n daaglikse basis met die Swart skole gehad.

Vol. 414 p.24161.

7.2 Ook dié getuie getuig dat daar volgens hom sekere griewe in die Onderwysveld is; en dit betwis die Staat nie, maar soos voorheen uitgewys, beweer die Staat dat van die

griewe uitgesluit, en oordryf word deur UDF en sy affiliale,
hier meer spesifiek COSAS, AZASO en al die "Youth Congresses"
wat landswyd bestaan, met die doel om die jeug
op te sweep tot aktiewe deelname aan die vryheidstryd waarin
die regering en regerings instansies omver gewerp moet word.

7.3 Hartshorne bevestig dat hy slegs een of twee
COSAS-dokumente "gesien", en net die UDF-resolusie oor
onderwys bestudeer het voor hy kom getuig het. Hy is
ooglopend nie bekend met COSAS en UDF se ander
beleidsdokumente nie.

Vol. 414 p.24262.

7.4 Hy bevestig ook, dat alhoewel hy al van SOYCO, AZASO,
SAYCO, SCA en die "student parent committees" "gehoor" het,
hy nog nie hul dokumente bestudeer het nie.

Vol. 414 p.24263.

7.5 Die getuie bevestig dat daar sedert Oktober 1984 nuwe
kommunikasie-strukture tussen die leerlinge op die laagste
vlak en die Minister van Onderwys en Opleiding op die
hoogste vlak geskep is. Ook is 'n stelsel van gekose SRC's
deur die Departement aanvaar, welke SRC's die skoliere
verteenwoordig het; die SRC's is egter nie deur
skoliere-organisasies soos COSAS aanvaar nie omdat dit o.a.
nie deur hulself geskep is nie, maar vanaf die Departement

afkomstig was. Ook gee hy toe dat COSAS moontlik só radi-
kaal was dat geen kommunikasie tussen hul en die Departement
moontlik was nie.

Vol. 415 pp.24282-9.

7.6 Hy gee toe dat die probleem ook is dat COSAS nie bereid
was om onder enige omstandighede met bestaande regerings-
strukture in te skakel nie.

Vol. 415 pp.24289-90.

7.7 Die getuie bevestig dat Vuyisile Khanyile, Thron
Rensburg, Eric Molobi, Molefe Tsele, Zwelakhe Sisulu, en
H H Dlamlenze lede van die NECC se komitee was. Hy bevestig
ook dat Dlamlenze lid van die Soweto Parents Crisis Commit-
tee was.

Vol. 415 p.p.24301-2.

7.8 Die getuie bevestig dat hy wel die resolusies van die
Desember 1985-konferensie te Johannesburg, wat oor die
Onderwyskwessie gehandel het, ontvang het.

Bewyssstuk CA.41.

Vol. 415 p.24302-3.

7.9 Die uitleg wat die getuie ookal probeer gee het oor die
sg. "peoples education" en die doelstellings van die NECC
gaan mank aan 'n kennis van wat die NECC deur sy voorsitter
Sisulu self verklaar, sy doelstellings is. Die getuie het

ook nooit die hele toespraak van Sisulu gesien nie, net sekere uittreksels daaruit, en dit word respekvol betoog dat as na die toespraak van Sisulu in geheel gekyk word, dit duidelik is dat Dr Hartshorne se opinie omtrent dié liggaaam gebreklig is. Zwelakte Sisulu is een van die voorsitters van die NECC en hy het die sg. "keynote address" gelewer. Dis totaal onaanvaarbaar dat hy dié toespraak sou gemaak het wat strydig met die NECC se doelstellings is. Ook weet ons dat die toespraak uitgedeel is aan die konferensiegangers (soos Dr Motlana bv), en verder is dit so dat daar nooit op die konferensie deur enigeen van die NECC beswaar teen die toespraak gemaak is of dat die NECC dit later repudieer het nie - die Verdediging sou seer sekerlik daardie inligting voor die hof geplaas het, en verder kan aanvaar word dat óf Dr Hartshorne óf Dr Motlana daarvan bewus sou gewees het indien dit sou gebeur het.

7.10 Dr Hartshorne gee toe dat die verwysing in die toespraak na die "taking over of the schools" vir die daarstelling van "people's education" kan klomp verskillende betekenisse hê, afhangende daarvan of dit 'n onderwysman of 'n radikalise is wat dit lees.

Vol. 415 pp.24313-5.

7.11 Hy gee toe dat die verwysing na die sg. "democratic" SRC's (dié wat deur die skoliere ingestel is), verwys na die feit dat hul deur die skoliere ingestel is en nie deur die Departement nie - m.a.w. slegs wat van die skoliere kom sal dan sg. "democratic" wees, alhoewel Dr Hartshorne toegee dat

die SRC's waarvoor deur die Departement in bewysstuk CA.40 voorsiening gemaak is, in wese en in hul werking ook demokraties is.

Vol. 415 pp.24315-7.

7.12 Ook Dr Hartshorne se uitleg van die NECC se besluite op die konferensie, nl. dat dit primêr oor onderwys gaan, is klaarblyklik verkeerd as in gedagte gehou word dat resolusies oor Mei-dag, politieke gevangenes, sanksies, Angola ook op dié konferensie geneem is. Dit, met respek, bevestig die Staat se argument dat onderwys maar net een aspek is wat misbruik word in die proses om die massas te mobiliseer vir die vryheidstryd.

Vol. 415 pp.2418-9.

7.13 Dr Hartshorne se bevooroordelheid blyk, met respek, duidelik uit die tipe antwoorde wat hy gee - wanneer hy bv. gevra word om die besluit van die konferensie, soos in paragraaf 2.3 van bewysstuk CA.42 te verduidelik (wat "alternate people's education programmes" beteken), dan poog hy om op allerlei wyses die vraag, selfs van die hof, te omseil met irrelevant voorbeeld. Toe hy bv. gevra word of dit teen die reëls is vir 'n onderwyser om die onderwerpe in die sillabus te vervang met onderwerpe van sy eie keuse, besluit Dr Hartshorne om nie dit te antwoord nie, maar om uit te wys dat dit nie teen die reëls is om addisionele

onderwerpe aan te bied nie. Eers na hy gewys is daarop dat hy nie die vraag antwoord nie, gee hy toe dat dit teen die reëls is om onderwerpe te vervang in 'n sillabus.

Vol. 415 pp.24322-5.

7.14 Hy gee toe dat die Departement toestemming geweier het in die verlede dat sg. "peoples education" aangebied word.

7.15 Dat baie van die "griewe" wat aangegryp word t.o.v. onderwys, sonder enige substansie is, en voorgehou word as griewe om die skoliere se gedrag te probeer regverdig, blyk duidelik uit die getuenis t.o.v. die skoolkomitees. Die getuie gee toe dat die NECC gevra het dat skoolkomitees verwerp moet word as 'n demonstrasie van sg. "peoples power". Die getuie gee dan toe dat daar geen werklike beswaar teen skoolkomitees is nie, hul is demokratiese liggame, maar word verwerp as deel van die departementele strukture.

Vol. 415 p.24330.

7.16 Dit word betoog dat die hof by beoordeling van die vraag wat "peoples power" en "peoples education" beteken, en die verband tussen die twee, sal let op die volgende, soos vervat in bewysstuk CA.46 en CA.42, synde die toespraak van Zwelakhe Sisulu en die resolusies van die NECC konferensie waar gemeld toespraak gelewer was.

7.17 Die heer Sisulu was nie net 'n gasspreker op die konferensie nie, maar soos Dr Motlana erken het, die voor-

sitter van die komitee oor "peoples education", 'n komitee van die NECC.

7.18 Soos supra uitgewys, is die man nooit op die konfe-

rensie of daarna repudieer deur die NECC nie, maar is sy toespraak intendeel versprei, en is sy voorstel soos in p.26 van CA.46 vervat, na 'n verwysing na die okkupasie van skole in Port Elizabeth deur skoliere, nl. "These school occupations give students the opportunity to start implementing alternative programmes, people's education" inderdaad as die "major resolution" van die konferensie aanvaar.

(Sien CA.42 p.13).

|| CW // 69

7.20 Die resolusies wat op die NECC-konferensie aanvaar is nl. resolusie 1 (oor Mei-dag); resolusie 2 (oor Inkatha); resolusie 6 (oor politieke gevangenes); resolusie 7 (vir 'n National Action Committee vir "decisive action"); resolusie 8 (vir sanksies); en resolusie 10 (oor Angola), toon aan dat ongeveer die helfte daarvan niks te maken het met onderwys nie; en tereg kan betoog word dat die NECC nie daargestel is primêr om na die onderwyskwestie om te sien nie, maar net nog 'n UDF-inisieerde liggaam is wat die massas moet mobiliseer in die vryheidsstryd (en saam met die massas, 'n paar naiewe idealiste soos Dr Hartshorne ook).

7.21 Zwelakhe Sisulu lê in sy toespraak vir die konferensie "peoples power" as volg uit:

7.21.1 "Peoples power" moet eers verkry word voordat "people's education" verkry kan word - "The struggle for people's education can only finally be won when we have won the struggle for people's power".

P.20 paragraaf 3.

7.21.2 "Peoples power" beteken die skep van eie sg. "peoples" organisasies en liggeme.

"Therefore gains we make in the education struggle depend on our organised strength, on the extent to which we establish organs of people's power."

P.21, paragraaf 1.

en

"Another area where we are demonstrating the possibilities of peoples power is through the school committees. The December Conference took a resolution to replace statutory parent's committees with progressive parent, teacher, student structures. Although these government committees continue in name, they have been rendered unworkable in many parts of the country."

P.22, paragraaf 5.

7.21.3 "Peoples power" gaan oor die "transfer of power to the people" -

"We are not poised for the immediate transfer of power to the people ... We are however poised to enter the phase which can lead to the transfer of power."

P.5 paragraaf 1.

en

"It (the Government) hoped that the emergency would achieve two objectives firstly, to stop the advance of

the democratic movement, and to destroy the peoples organisations which were taking control in various parts of the country."

P.5 paragraaf 2.

"Ungovernability had not only extended to far more areas. The people had actually begun to govern themselves in a number of townships."

P.8 paragraaf 2.

en

"Why do we use the slogan 'Forward to People's Power'? Firstly it indicates that our people are now seeing the day ... when the people shall govern all aspects of their lives ... By this we mean that people are beginning to exert control over their own lives in different ways. In some Townships and schools people are beginning to govern themselves, despite being under racist rule."

P.14 paragrawe 1 en 2.

en

"When our people kicked out the puppets from the townships they made it impossible for the regime to govern. They had to bring in the SADF as an army of occupation. All they could do was to harass and use force against our people. But they couldn't stop the people in some townships from taking power under their very noses, by starting to run those townships in different ways. In other words the struggles which the people has fought, and the resulting situation of ungovernability, created the possibilities for the excercise of people's power.

People exercised power by starting to take control in areas such as crime, the cleaning of the townships and the creation of people's parks, the provision of first aid, and even in the schools."

P.14 paragrawe 3 en 4.

en

"I want to emphasise here that these advance were only possible because of the development of democratic organs, or committees, of people's power. Our people set up bodies which were controlled by, and accountable to, the masses of people in each area. In such areas, the distinction between the people and their organisations disappeared. All the people young and old participated in committees from street level upwards."

P.15 paragraaf 1.

en

"The development of people's power has caught the imagination of our people, even where struggles are breaking out for the first time. There is a growing tendency for ungovernability to be transformed into elementary forms of people's power, as people take the lead from the semi-liberated zones."

P.15 paragraaf 2.

en

*People's
power.*

"When disciplined, organised youth, together with other older people participate in the exercise of people's justice and the setting up of people's courts; when these structures are acting on a mandate from the community and are under the democratic control of the community, this is an example of people's power."

P.17 paragraaf 3

7.21.4 Dit blyk verder volgens Sisulu dat onregeerbaarheid 'n voorvereiste is vir die daarstelling van "peoples power".

"We must stress that there is an important distinction between ungovernability and people's power. In a situation of ungovernability the government doesn't have control. But nor do the people. While they have broken the shackles of direct government rule the people haven't yet managed to control and direct the situation. There is a power vacuum. In a situation of people's power the people are starting to exercise control."

P.15 laaste paragraaf.

en

"An important difference between ungovernability and people's power is that no matter how ungovernable a township is, unless the people are organised, the gains made through ungovernability can be rolled back by state repression."

P.16 1ste paragraaf.

7.21.5 Dan verklaar Sisulu dat die NECC "has opened the way for people's power to be developed in our struggle ...".

P.18 laaste paragraaf.

7.21.6 Die NECC, volgens Sisulu, se prioriteit is die
"building of democratic organs of people's power ..."
P.34-35, paragraaf 5 - paragraaf 1.

7.21.7 Dit beteken, vir dié in die onderwys, "to deepen peoples control over education" wat weer beteken dat die volgende "organs of people's power" gestig moet word "setting up SRC's in every school, and parent, teacher, student committees to control education in these schools."

7.22 Maar Sisulu het ook vir die konferensiegangers uitgelê wat die NECC bedoel met "peoples education":

7.22.1 Eerstens is dit iets wat "can only be achieved with the eradication of the apartheid system and the establishment of a democratic people's South Africa."

P.1 paragraaf 3.

7.22.2 Dit is nie dieselfde onderwys as Blanke onderwys nie.

"We are no longer demanding the same education as whites, since this is education for domination. People's education means education at the service of the people as a whole, education that liberates, education that puts the people in command of their lives."

P.24 paragraaf 3.

Vrediging kla te word vir
Swart amperas — oorvalblomme.

7.22.3 Ook stel hul nie belang in onderwys wat "van bo-af" kom nie.

"We are not prepared to accept any alternative to Bantu Education which is imposed on the people from above. This includes American or other imperialist alternatives designed to safeguard their selfish interests in the country, by promoting elitist and divisive ideas and values which will ensure foreign monopoly exploitation continues."

P.24, laaste paragraaf - p.25, 1ste paragraaf.

7.22.4 Ook is sg. privaatskole nie aanvaarbaar nie -

"Another type of 'alternative school' we reject is the one which gives students from a more wealthy background avenues to opt out of the struggle, such as commercially-run schools which are springing up."

P.25, paragraaf 2.

7.22.5 Om aanvaarbaar te wees as "peoples education" -

"... every initiative must come from the people themselves, must be accountable to the people and must advance the broad mass of students, not just a select few. In effect this means taking over the schools, transforming them from institutions of oppression into zones of progress and people's power. Of course this is a long-term process, a process of struggle, which can only ultimately be secured by total liberation. But we have already begun this process."

P.25 paragraaf 3.

7.23 Ook behoort die hof te let op wat UDF en sy affiliale sê oor "peoples power":

7.23.1 UDF se inligtingstuk wat ten tye van die stigting

opgestel is vir verspreiding - Augustus 1983 - bewysstuk

"A1":

Reeds van die begin van UDF se nasionale stigting het UDF dit duidelik gemaak dat hul nie blote "opposisie" wil wees nie, maar daadwerklik 'n eie alternatief wil daarstel vir die regeringsstrukture -

"The main focus of the UDF campaign however will be at the local and regional levels. Organisations affiliated to the UDF will run campaigns around certain aspects of the new constitution that affect their membership in a direct way.

This is to ensure that the UDF does not simply become a political protest group, but is able to build and strengthen non-racial, democratic organisations as an alternative to apartheid itself." //

P.3 van bewysstuk A.1.

Dit word betoog dat UDF reeds toe al aangedui het dat sy organisasies die alternatief moet wees van die Regering se Swart Plaaslike Besture.

Ook die sprekers op die stigtingsvergadering, soos aangehaal in bewysstuk A.1, het dit by die massas tuisgebring dat UDF se stryd gaan om "power" nl. die oorname van die mag aan 'n sg. "peoples government"

(a) Frank Chikane, p.37, laaste paragraaf:

"... so that we can then destroy the system, so we can put up a government by the people where people shall govern-according to their will"; //

(b) Samson Ndou, p.42, laaste par:

"Forward to the United Democratic Front, forward to the workers struggle, forward to the people's democracy." //

en

(c) Francis Baard, p.38, kolom 2, paragraaf 2:

"We want government of the people ..."

7.23.2 Die Sekretariële verslag aan die Nasionale Uitvoerende Komitee van UDF op 21 Januarie 1984: Bewysstuk T.2.

Op bladsy 2 toon die Sekretariaat, waaronder beskuldigdes 19 en 20 aan wat UDF se doel was met die kampanje teen Swart Plaaslike Besture: "The challenge of the UDF and its affiliates is to provide an alternative to these structures" // - p.2 paragraaf 2.2.

Dit, met respek, is die "organs of peoples power" wat elders so duidelik uitgespel word - sien infra. //

7.23.3 Die boodskap van Frank Chikane vervat in "Speak" van Januarie 1984: Bewysstuk W.69, p.7.

"Consider the experiences of other affiliates in the UDF and see whether you cannot learn from others to improve your situation.

All this has to be done with our immediate goal kept in mind; to organise and mobilise the oppressed masses in South Africa, and create such structures and networks that will enable the liberation movement to break this system of Apartheid.

That shall be the time when it will not be the leaders calling people into action but the masses taking it up themselves.

That is a people's struggle towards a people's victory, giving birth to a people's government."

Dit is, met respek, hieruit duidelik, volgens die vice-president van UDF(Transvaal) dat die organisasies eintlik

bedoel is om die regeringstrukture "te breek" - dit gaan m.a.w. oor die sg. "power" en nie suiwer oor die oplossing van grieve nie.

7.23.4 Die sekretariële verslag aan die UDF (Grens) se

uitvoerende Komitee: Bew. C.48:

"We have witnessed a dramatic change in the course of events and the balance of power between the oppressor and the oppressed throughout South Africa. Through the UDF our people have been able to organise mass campaigns that have resulted in the mobilisation of scores of thousands of our people into active resistance of, not only the measures of this regime but also the continuation of their exercise of power over us without our mandate."

Hier bevestig hierdie UDF-aktivis weereens dat dit by UDF gaan oor die "exercise of power" - p.1 paragraaf 2.

7.23.5 Ook AZASO, die eerste affiliaal wat UDF ooit gehad het, en een van die groot organisasies, verklaar in Maart 1984 reeds, in sy sg. "Newsletter" bewyssstuk W.15:

"Even in education, (this is something that AZASO can look at more closely), is the De Lange Commission and the White Paper that arose from it. All this is to be geared to the 'restructuring' process and when this is examined it should be done so in the light of the above considerations.

What we have to do is to look at whether this restructuring actually alters the terrain of struggle. The question we should ask is not whether this is reform, are these changes genuine or cosmetic. The right attitude to adopt is that these changes are taking place. We KNOW what the state's objectives are. It is making these changes in order to maintain itself in power. The real question is how we can use them to our advantage, because we also want power. Therefore this is a constant dialectic of struggle between the two contending forces, ie. those that don't have power and those that do."

P.2.

en op P.4:

"Let us look at the motivations for actually taking on the state. Firstly, the point has to be made that we are moving away from the phase that characterised the 70s, the phase of protest politics; the phase of militant rhetoric ... One can shout militant slogans until one is blue in the face, but this is not going to get power. What we have to do is to move into a different phase. We are serious about gaining political power in this country, we want to eliminate oppression and exploitation and we know that we are the only people who can do this. When we deal with the state we believe in the concepts of mass mobilisation, mass organisation - that we are answerable to the masses of our people. We have gone beyond the stage of militant rhetoric and therefore we've got to show people that we can actually take on the state. WE are beginning to organise ourselves in some way, we are a force, we can say that there are two to two and a half million people behind us - that there are 500 organisations affiliated to the UDF. In some way it's a measure of strength that hasn't been seen since the Congress Alliance. But we have to look at that relative strength so that when we write a letter to the Prime Minister, it must reflect the reality that we are looking at. We cannot make unrealistic demands - when we say that we are going to do something - we must be able to carry it out: this is what we mean by serious politics."

AZASO maak dit hier baie duidelik dat dit nie by hul gaan oor wat die De Lange-kommissie aanbeveel het en nie aanbeveel het om die onderwyskwessie te probeer oplos het nie, maar hoe hul dié bevindinge o.a. kan gebruik in hul stryd, want hul stel meer belang in die oorname van gesag aan die massas.

7.23.6 Cahac 'n UDF-geaffilieerde, maak gedurende Oktober 1984 in beweysstuk W.72, in sy Sekretariële verslag duidelik dat die stryd gaan om die daarstelling van 'n "People's government" en niks minder as dit nie.

"... The people's determination was not stopped by these vicious attacks; instead it has grown in a massive response, like in the Vaal Triangle, Grahams-town and Graaff Reinet. A rent increase has led to the destruction of Local Community Councils in these areas. The people's message to the illegitimate government is loud and clear: The people shall govern and we will accept nothing less than this."

P.5 paragraaf 4.

7.23.7 In die SASPU Focus van November 1984 word die volgende verklaar:

- (a) "The government ignored the warnings, sparking a bloody and bitter struggle for control of the schools." (P.5, opskerif).
- (b) "SOCIETIES ARE about power who has it and what they do to keep it."

Dis al waaronder dat gaan.

Power is controversial. There's a contest between those who have it and exercise it, and those who don't have it and want it. Those who have it and use it to their advantage want to keep it. Those who don't have power have to fight to get it."

"Students are demanding changes in education. Getting them has proved a costly task demanding sacrifice and organisation. Workers, women, the youth and residents have their own demands. Winning them is difficult, but not impossible. It means the structures of power and control must be challenged and replace." P.21 (die opskrifte)

en

- (c) "The struggle for democratic education is about the same issues as the struggle for workers' rights and the struggle for democracy in the townships. And, all these struggles are essential parts of the struggle for a democratic government in South Africa.

The people shall govern, not only in parliament, but also directly in the schools, factories and communities. Nothing less than power to the people!"

P.24 laaste kolom, laaste 2 paragrawe.

7.23.8 Ook COSAS en MAYCO het, in hul deelname aan die kampanje teen Swart Plaaslike besture te Mankweng die massas mobiliseer vir die verwering van dié stelsel, en stel dan die alternatief daar toe: "All power to the people - down with the council."

7.23.9 COSAS, in bewysstuk ABA.51, 'n pamflet wat tydens die 16 Junie 1976-herdenkings uitgegee is, dui ook aan dat hul onder "peoples power" verstaan die oorname van gesag, na die val van die regering.

7.23.10 UDF, in sy verklaring van die Nasionale Uitvoerende Komitee tydens die Nasionale Algemene Raadsvergadering het in April 1985 dit duidelik gestel dat

"There is still time for the racist minority regime to consult with the authentic leaders of the people, with the sole objective of making the necessary arrangements for the speedy and effective dismantling of the apartheid state and the transfer of power to the people."
P.6 van bewysstuk C.102.

7.23.11 Ook die Sekretariële verslag van UDF beklemtoon die feit dat die UDF se stryd gaan om die onwerkbaarmaking van die Regeringsorgane en die vervanging daarvan met organisasies van die massas -

"In the townships, the Black Local Authorities are inoperative how our task is to extend our struggle beyond these apartheid structures and set up our alternative structure which will force the authorities to heed the popular demands of the people."
P.11 van die Sekretariële verslag - bewysstuk C.102.

NB

7.23.12 Bewysstuk C.100 en AAD.5:

Dié dokumente, wat ex facie die dokumente blyk UDF-dokumente te wees en wat onderskeidelik in die UDF-kantore te Johannesburg en Pretoria gevind was, verklaar duidelik waarom UDF en sy affiliate die regeringstrukture aanval en onwerkbaar wil maak - regeringsstrukture wat van die hoogste gesag, nl. die regering self, tot die skoolkomitees en prefekte - liggeme laer af, insluit.

"Struggles of popular organisations must develop to the point where the state can no longer impose its undemocratic structures on oppressed communities in any area. Conversely, democratic organs of the people must start to replace these structures, as embryos of a future democratic People's S.A."

P.2 bewysstuk AAD.5 en ook C.100.

en

"Having established the illegitimacy of the South African regime, it is necessary to project a popular alternative based on both the present and the future.

The present in the sense that our organisations have to become living and viable alternative organs of people's power. Therefore, for example, in situations where the apartheid puppets are no longer able to effectively function in the townships, a stage could be reached where the peoples organisation assumed responsibility for organising the community to govern itself in a variety of ways ..."

P.4 van beide C.100 en AAD.5.

7.23.13 Bewysstuk AAA.10: Die "Minutes of the First National Several Council of the U.D.F. held on the 6th and 7th April 1985" en wat in beskuldigde 19 se besit gevind was:

Hierdie dokument behoort na ons respekvolle submissie, saamgelees te word met bewysstuk C.102, en op p.3 vind ons 'n

verduideliking wat beskuldigde 19 sou gegee het omtrent wat die doel van die sg. "alternative structures" van UDF sal wees:

"The alternative structures which the democratic movement has to develop.

Comrade Molefe explained that this referred to democratic organisations operating outside the framework of the government. He stressed the need for these to become the organisations of the people through which they could determine their own lives."

7.23.14 Bewysstuk CA.38 Isizwe The Nation van Maart 1986:

Alhoewel daar verklaar word dat die standpunte wat gestel word in dié publikasie, (wat UDF uitgee en versprei), nie die amptelike standpunte van UDF is nie, is dit na ons respektvolle betoog tog duidelik dat dit standpunte is wat UDF versprei.

7.23.14.1 Hierin word op p.2 en 3 duidelik gemaak dat "peoples power" gekoppel word aan die eis van die Freedom Charter dat "The People Shall Govern!". Uit die verdere bespreking is dit klaarblyklik dat UDF "peoples power" in sy volste sin gelyk stel met "control over central state power".

7.23.14.2 Dis insiggewend dat hier dieselfde aangetref word as wat die NECC verklaar t.o.v. onderwys; Net soos die NECC nie daarin belangstel dat Swartes dieselfde onderwysstelsel as die Blankes moet kry nie, so stel UDF ook nie daarin belang dat hul leiers, soos Mandela, in dieselfde regeringstrukture geplaas moet word nie. (P.4)

7.23.14.3 UDF sien ook, soos die NECC, "peoples power" as 'n proses "to take some control over education", en dan word Lulu Johnson, een van die leiers van COSAS aangehaal wat die hele kwessie nog duideliker maak, (en die feit dat die NECC eintlik besig is om COSAS-beleid uit te voer, net so duidelik maak: "While we cannot yet completely run our schools, the government has now lost the ability to run them." //

P.5 paragraaf 1.

7.23.14.4 Ook t.o.v. die Swart Plaaslike Besture se vernietiging verkondig UDF dat dit 'n voorbeeld is van uitoefening van "People's Power".

"In the townships all over the country the community council system has collapsed. Elsewhere communities marked out for forced removal to Bantustans have successfully resisted. This has created a power vacuum in many cases. In many communities the old oppressive administrative structures have been destroyed. Owing to mass resistance, many townships have become no-go areas for a police and army. The police fear to move around freely. When they do move into townships they often cannot enforce law and order. People do not approach them readily to report ordinary crimes. At the same time in the embattled townships of the Karroo, Eastern Cape, Border and also in some Transvaal townships, we are beginning to see the development of street committees."

P.5 paragraaf 2.

7.23.15 In sy UDF Update van November 1986, (bewyssstuk CA.1), gee UDF 'n oorsig van sy doelstellings en sukses wat hy behaal het in die bereiking van sy doelstellings oor die afgelope 3 jaar en onder die opskrif "Three Years of United Action" verklaar UDF dat een van sy "Achievements" was dat hul van "ungovernability to people's power" kon oorgaan, en dan word hieroor deur UDF gesê (p.10(b)): //

"In many areas, apartheid functionaries like bantustan chiefs and town councillors have resigned. In their place civic, youth and student congresses have formed organs of people's power to take control of local administration. //

In the rural areas tribal authorities are being replaced by democratically elected village councils while the collapse of the black local authorities has been accompanied by new forms of mass organisation such as street and area committees.

These structures have involved entire communities in collective decision making and in this way unity has been built as never before. Stay aways could be called overnight as a result of strong street, area and block committees."

In dieselfde dokument, op p.10(d), verklaar UDF verder t.o.v. "people's power":

"The regime has failed to prevent the growth of people's power. Despite the bans on meetings, people have devised ways to meet - right under the noses of the troops and casspirs. Street committees were set up after 12 June for the first time in many places, like Soweto. The rent boycotts have not been crushed, in fact they have spread.

School students successfully used a variety of tactics to resist attempts to break the development of people's power in the schools. Some students have refused to register while others have registered and then burnt their ID cards, or embarked on limited boycotts or occupied the schools while using the classrooms to teach people's education."

7.24 Dit word respekvol betoog dat uit bogemelde dokumente van UDF en sy affiliate dit oorvloedig duidelik was by UDF-leiers, -ampsdraers en ook sy geaffilieerdes reeds van die stigting van UDF, dat hul stryd om "people's power" in wese 'n stryd is om die oorname van gesag - van die parlement tot op die laagste vlak. //

Dit word verder betoog dat dit dus reeds van die begin vir beskuldigdes 19, 20 en 21 duidelik was waarom die stryd gaan, en alhoewel sekere bewysstukke, soos CA.46, ná hul arrestasies uitgereik is, is dit net 'n bevestiging van wat beskuldigdes 19, 20 en 21, saam met die ander UDF leiers, van die begin af beplan het met hul sg. "national liberation struggle."

See ook be 67-82 van betrekking tot ons "programma"

8. Professor Douwes-Dekker het namens die Verdediging die geskiedenis van die Vakbondwese in Suid-Afrika geskets.

8.1 Hy het ook getuig dat hy UDF se resolusie oor werkers, soos in bewysstuk A1 vervat, bestudeer het en dat dit "typical of the type of sentiments and expectations which workers have," is.

Vol. 420 pp.24612-3.

8.2 Professor Douwes-Dekker gee toe dat hy nie weet wat UDF se doel was met die aanvaarding van hul resolusie oor die werkers nie, maar gee toe dat dit kan wees om die werkers te mobiliseer en te organiseer.

Vol. 420 p.24624.

8.3 Hy weet ook nie wat UDF verder gedoen het om die resolusie uit te voer nie.

Vol. 420 p.24624.

Dié getuie is geen kenner van UDF of sy affiliale se beleid of aksie nie. (Vol. 420 pp.24625-8) en sy getuienis m.b.t. die geskiedenis van die vakbondwese en die "stryd" wat die werkers in dié land voer, is van geen waarde vir die hof by beoordeling van die geskilpunte voor hierdie hof nie, behalwe dat dit maar net nogeens aantoon, soos die Staat betoog, dat UDF bestaande "griewe" en strydpunte aangegegryp het en toe die massas rondom die "griewe" mobiliseer en organiseer het.

9. Professor Potgieter is laastens deur die Verdediging geroep om te getuig oor sekere aspekte van die huur in die Vaal Driehoek:

9.1 Hy het getuig dat uit navorsing wat hy gedoen het wat bestaan uit oproepe, skrywes en persoonlike besoeke, hy bepaal het, soos in bewysstuk AAT.8 uiteengesit word, dat die huur in die Vaal van 1977 tot 1984 met 469,50% verhoog het.

so what.

Vol. 424 p.24800.

9.2 Professor Potgieter het nie ondersoek gedoen na die rede vir die verhogings nie, en gee toe dat dit kan wees omdat dienste uitgebrei of verbeter is.

Vol. 424 pp.24802-6.

10. Die Staat betoog t.o.v. al die voorgaande getuies se getuienis:

10.1 Dit word nie ontken dat daar mense en organisasies bestaan het, voor die stigting van UDF, wat sekere "griewe" teen sekere aspekte van die Regering, sy strukture en -beleid gehad het nie, en wat beplanning gedoen en sekere optredes van stapel gestuur het om dié griewe bekend te maak en te poog om dit uit die weg te ruim nie. Selfs word dit toegegee dat dié persone en organisasies mense rondom dié griewe probeer mobiliseer en organiseer het en selfs kampanjes gevoer het.

10.2 Die Staat voer egter aan dat van dié persone en liggame na UDF se stigting, saamgevoeg is en dat UDF die geïsoleerde kampanjes en onafhanklike optredes van persone en organisasies onder sy vleuel gekoördineer het en die griewe aangegryp het om die massas landswyd in een gekoördineerde aanslag teen die Regering, regeringsstrukture en -gesag aan te wend vir die gewelddadige omverwerpning van die Regering. Dit is om hierdie rede dat UDF verkondig het dat die massas hul "own liberators" is.

10.3 UDF het nie, soos die persone en organisasies plaaslik die probleme (of griewe) probeer oplos nie, maar het die massas daarmee gekondisioneer en opgesweep om betrokke te raak in UDF en die ANC se "national liberation struggle" wat 'n sg. "people's government" gebaseer op die Freedom Charter daar moes stel.

*42
1046*

10.4 Al wat al die getuies wat deur die Verdediging geroep was, kom doen het, met respek, was om stawing te verleen aan die Staat se argument dat daar sulke griewe was, en kampanjes gevoer was rondom die griewe, maar hul is, vanweë hul totaal gebrekkige kennis omtrent UDF, nie in staat om die hof enigsins behulpsaam te wees m.b.t. die vraag waarom UDF hierdie griewe opgeneem, resolusies daaromtrent aanvaar het, en kampanjes daaromtrent gevoer het nie.

AANVULLEND TOT "REGSARGUMENTE" (BETOOG BY AANSOEK OM ONTSLAG)

1.

DOKUMENTÊRE GETUIENIS:

1. Beide artikels 246 van Wet 51 van 1977 en artikel 69(4) van Wet 74 van 1982, wat die Staat in strafrechtelike vervolgings d.m.v. statutêre vermoedens van hulp is, maak gebruik van die uitdrukking "prima-facie bewys".

2. In ons Reg is dié uitdrukking reeds uitgelê in die saak van Ex parte Minister of Justice: In re Jacobson and Levy, 1931 AD.466 op.478:

"Prima facie evidence in its usual sense is used to mean prima facie proof of an issue, the burden of proving which is upon the party giving that evidence. In the absence of further evidence from the other side, the prima facie proof becomes conclusive proof and the party giving it discharges his onus".

3. Eerstens moet gekyk word na die bepalings van artikel 246 van Wet 51 van 1977:

3.1 "n Dokument, met inbegrip van 'n boek, pamflet, brief, omsendbrief, lys, register, plakkaat of aanplakbiljet, wat te eniger tyd op 'n perseel was wat geokkuper is deur 'n vereniging van persone, met of sonder regspersoonlikheid, of in die besit of onder die beheer van 'n ampsdraer, beampete of lid van so 'n vereniging was, en -

- (a) waaruit dit op die oog blyk dat iemand met 'n naam wat met die van 'n beskuldigde ooreenstem, lid of 'n ampsdraer van daardie vereniging is, is by blote voorlegging daarvan deur die vervolging by strafregtelike verrigtinge prima facie-bewys dat die beskuldigde 'n lid of, na gelang van die geval, 'n ampsdraer van daardie vereniging is;
- (b) waaruit dit op die oog blyk dat iemand met 'n naam wat ooreenstem met dié van 'n beskuldigde wat lid van daardie vereniging is of was, die outeur van daardie dokument is, is by blote voorlegging daarvan deur die vervolging by strafregtelike verrigtinge prima facie-bewys dat die beskuldigde die outeur daarvan is;
- (c) waaruit dit op die oog blyk dat dit die notule of 'n afskrif van so 'n uittreksel uit die notule van 'n vergadering van daardie vereniging of van 'n komitee daarvan is, is by blote voorlegging daarvan deur die vervolging by strafregtelike verrigtinge prima facie-bewys van die hou van so 'n vergadering en van die verrigtinge daarby;
- (d) wat op die oog 'n oogmerk van daardie vereniging openbaar, is by blote voorlegging daarvan deur die vervolging by strafregtelike verrigtinge prima facie-bewys dat bedoelde oogmerk 'n oogmerk van daardie vereniging is".

3.2 Dit is eerstens duidelik dat die tydstip waarop die dokument op die perseel was, dieselfde moment moet wees as waarop dié perseel deur die vereniging van persone geokkupeer moes wees - 'n dokument wat bv. 'n jaar na 'n sekere organisasie die betrokke perseel ontruim het, gevind is, kan nie ingevolge hierdie artikel gebruik word nie.

3.3 So ook is dit uit die bewoording van die artikel verder duidelik dat die dokument in die besit of onder die beheer van die ampsdraer, beampete of lid van die vereniging moes gewees het toe dit gevind is deur die getuie wat die dokument aanbied.

3.4 Sub-artikel (a):

Dié sub-artikel kan net aangewend word om te bewys dat 'n beskuldigde 'n lid van 'n vereniging van persone is, en kan duidelik nie aangewend word om te bewys dat enige ander same-sweerde, wat nie 'n beskuldigde is nie, ook lid van so 'n vereniging van persone is.

3.5 Sub-artikel (b):

Dit is nie nodig dat die naam van die beskuldigde, en dié in die dokument letter-vir-letter dieselfde hoef te wees nie:

S vs. Mothopeng 1965(4) SA 484(T) op 488 G-H:

"The case of S. vs. Sethlodi, 19862(1) P.H.H.35 is directly in point. There it was laid down that corresponds' does not mean that it must be identical; it simply means that it must be similar. It goes on to say that exact similarity in spelling is not necessary".

3.6 Sub-artikel (c):

Indien dit ex facie die dokument blyk 'n notule of uittreksel uit 'n notule te wees van 'n vergaering^d van die vereniging van persone of van 'n komitee van so 'n vereniging, dan dien die blote voorlegging van sodanige dokument as prima facie bewys van die hou van die vergadering, en ook die verrigtinge daarby. Dit, na ons respekvolle betoog beteken dat die Staat prima facie bewys het wie teenwoordig was, in welke hoedanigheid hul teenwoordig was, welke besluite geneem is, welke sake bespreek is, en wat die vergadering beplan het.

3.7 Sub-artikel (d):

Dit word betoog dat uit die baie wye omskrywing van "dokument" die Wetgewer dit duidelik maak dat die oogmerk van 'n vereniging van persone bewys kan word uit enige tipe van geskrif, en is dit bv. glad nie nodig dat dit slegs formeel-aanvaarde besluite van bv. die Nasionale Uitvoerende Komitee van UDF hoef te wees wat UDF se oogmerke kan bewys nie. Veral beskuldigdes 19 en 20 was in hul antwoorde té gretig om voor te gee dat sekere dokumente wat aan hul gestel is, dan nou nie formeel-aanvaarde besluite van UDF bevat het nie.

3.8 S. vs. Nkosi, 1961(4) SA 320(T) is 'n geval waar die hof artikel 263bis van Wet 56 van 1955, (die voorganger van artikel 246) toegepas het om te bevind dat die Staat in daardie saak bewys het dat die appellant 'n lid van die PAC was.

3.9 In S. vs. Alexander and Others(2) 1965(2) SA 818(CPD) het die hof die volgende bevind omtrent die voorganger van artikel 246 se bepalings:

"The effect of the section is therefore two-fold - it renders admissible, upon mere production, certain documents and it accords to their contents a probative effect amounting to prima-facie proof. By prima-facie proof is intended, as far as those facts are concerned, evidence which is such as to call for an answer and which in the absence of an answer may become conclusive proof. Subject to the aforesaid I agree with the defence contention that the production of a document is not per se evidence of the events specified therein, but the document by its contents nevertheless discloses the type of reading matter and information produced and distributed by an organisation to its members whether or not the events related therein actually took place or the information supplied is authentic."

P.823 A-C.

3.10 In die saak van S. vs. Tshala and Others, 1979(3) SA.

864(T) lê die hof die gemeenregtelike reëls en statutêre reëls t.o.v. die toelaatbaarheid van dokumente uit, en verklaar die hof:

Op p.875 B-E:

"In the case before me the documents found by the police are the documents the contents whereof have to be proved and as such consist mainly of the originals. A failure to

produce the original may be excused if, for example, it is lost or destroyed, if production is inconvenient, or impossible, or if the original is in possession of the opposing party. See Hoffman (supra at 279 et seq).

The documents handed in by the State are indeed the documents found by the police under the circumstances described by them and it is trite law that where an accused is found in possession of a document, or has that document in his possession or under his control, the Court is entitled to infer knowledge of the contents thereof by such an accused. The same inference naturally can be drawn where the accused has written or compiled the document. The Court would also be entitled to infer that the document was written or compiled, or that production thereof was done in furtherance of the conspiracy and/or common design. Where the writing or production of the document constitutes an act in furtherance of the conspiracy or is calculated to promote the conspiracy or common design, such document will be admissible against a co-conspirator on the principles set out above. Similarly, where the document contains detail of the objects, aims and scope of the conspiracy, the document will be admissible against a co-conspirator to show the scope and nature of the conspiracy he became a party to. Ex post facto declarations will not be admissible against co-

consiprators, unless, of course, the document and its production constitutes an executive act in promoting the common design. See Hoffman (Supra)".

en op p.875 G-H.

"To sum up then; under common law the position would appear to be as follows:

- (1) Those documents in the possession, or under the control of an accused are admissible in evidence against that accused to prove knowledge and participation in the common enterprise.
- (2) Those documents written, compiled or produced by an accused are admissible in evidence against that accused to prove knowledge and participation of the common enterprise.
- (3) Those documents written, compiled or produced by an accused in furtherance of the grand or common design will be admissible against co-accused, provided the latter have been proved to be co-conspirators, to show the scope and nature of the conspiracy the co-accused made themselves parties to".

en op p.876 A-B:

"I now turn briefly to the relevant statutory provisions concerning the admissibility of documents.

Section 246 of the Criminal Procedure Act 51 of 1977 extends the scope and ambit of the common law rules on admissibility: provided the prerequisites are met, it can be used to admit documents which convey those facts the Legislature has listed in ss(a-(d)). In respect of the evidential value of such documents, the Legislature creates a prima facie presumption of the truth of such facts, which can be rebutted by the accused on a preponderance of probabilities".

3.11 Artikel 69(4) bepaal -

"Indien sodanige straf- of sivielregtelike verrigtinge ontstaan, is enige dokument, boek, rekord, pamflet of ander publikasie of geskrif

- (a) wat gevind is in of verwyder is uit die besit, bewaring of beheer van die beskuldigde of 'n party by die geding of van 'n persoon wat te eniger tyd voor of na die inwerkingtreding van hierdie Wet 'n ampsdraer, beampte, lid of aktiewe ondersteuner was van 'n organisasie waarvan die beskuldigde of bedoelde party beweer word 'n ampsdraer, beampte, lid of aktiewe ondersteuner te wees of te gewees het;

- (b) wat gevind is in of verwyder is uit 'n kantoor of ander perseel wat te eniger tyd voor of na die inwerkingtreding van hierdie Wet geokkupeer of gebruik is deur 'n organisasie waarvan die beskuldigde

of bedoelde party beweer word 'n ampsdraer, beampte, lid of aktiewe ondersteuner te wees of te gewees het, of deur 'n persoon in sy hoedanigheid van ampsdraer of beampte van bedoelde organisasie; of

- (c) wat oënskynlik deur of namens 'n organisasie waarvan die beskuldigde of bedoelde party beweer word 'n ampsdraer, beampte, lid of aktiewe ondersteuner te wees of te gewees het, of deur of namens 'n persoon met 'n naam wat wesenlik met dié van die beksuldigde of bedoelde party ooreenstem, opgestel, aangehou, in stand gehou, gebruik, uitgereik of gepubliseer is. en enige reproduksie van so 'n dokument, boek, rekord, pamflet, ander publikasie of geskrif, as getuienis teen die beskuldigde of, na gelang van die geval, bedoelde party by die geding toelaatbaar as prima facie-bewys van die inhoud daarvan".

Dit is weereens duidelik, as na artikel 1 se omskrywing van 'n dokument gelet word, dat die wetgewer die bepaling so wyd as moontlik probeer stel het.

3.12 Sub-artikel (a):

Uit die bewoording is dit duidelik dat dit nie nodig is dat die persoon uit wie se besit die dokument geneem is, dieselfde tyd as die beskuldigde lid van gemelde organisasie hoef te wees, voordat die artikel se bepalings in werking tree nie.

Die bepaling moet ook saamgelees word met die woordomskrywing van 'n "Ampsdraer" en "beampte" soos in artikel 1 vervat en daaruit is dit duidelik dat dokumente wat gevind is in die besit van o.a. 'n lid van die beherende of uitvoerende liggaam van die organisasie, 'n tak, afdeling, komitee, 'n plaaslike, streek- of 'n hulpliggaam daarvan, ook ingevolge ARTIKEL &) (4) toelaatbaar is. Dit, na ons respekvolle oordeel sluit dan ook alle dokumente in gevind by lede van UDF se "NEC", "REC's", Sekretariate, lede van sy M.S.C.-komitee, Opleidingskomitee, hoofkantoor-komitee, lede van sy affiliale se besture en selfs gewone lede van affiliale.

13.13 Sub-artikels (b) en (c) :

Die artikels is duidelik.

13.14 Wat betref die argument van die Verdediging dat uitdruklik beveel moet word in die akte van beskuldiging dat 'n beskuldigde 'n ampsdraer, beampte, lid of aktiewe ondersteuner was van die toepaslike organisasie voordat dokumentêre bewysmateriaal toelaatbaar word, word die Agbare Hof verwys na p.1-5 van die laaste hoofstuk van die Staat se betoog in die bundel "Regsargumente" by opponering van die aansoek ingevolge artikel 174 Wet 51/1977.

13.15 Ten opsigte van artikel 69(4)(c) Wet 74 van 1982 het die hof ook reeds in die loop van die saak uitspraak gelewer t.o.v. die vraag of die verklaring van een mede-samesweerde gebruik kan word teen 'n ander samesweerde tensy dit 'n uitvoerende

verklaring is ter bevordering van die sameswering en oor die vraag of 'n dokument wat uitgereik is op 'n datum wat té ver verwyder is van die in akte van beskuldiging.

Vol. 169 pp.8678-8680.

2.

"COMMON PURPOSE"

Die appèlhof het ten opsigte van "Common Purpose" by monde van Sy Edele Appèl Regter Botha riglyne neergelê wat alle twyfel van die verlede bo enige twyfel uit die weg geruim het. Na deeglike besinning ten opsigte van alle onsekerheid in die verlede in regsliteratuur sowel as gewysdes weerspieël, verklaar die regter o.a.:

Sy Edele A R Botha verklaar onlangs in sy uitspraak hieroor o.a.

"Thus the question that must be faced squarely is this: in cases of the kind commonly referred to in our practice as cases of 'common purpose', in relation to murder, it is competent for a participant in the common purpose to be found guilty of murder in the absence of proof that his conduct individually caused or contributed causally to the death of the deceased? In recent years much uncertainty seems to have arisen around this question. This is regrettable, since cases involving a common purpose, as understood in our practice, are of such frequent occurrence that it would probably not be an overstatement to say that they arise practically daily in the criminal courts of our country. There ought not to be uncertainty in this area of the criminal law, and it seems to me to be

imperative that a clear answer be given to the question that I have posed. Unfortunately, the uncertainty has been created by a number of decisions of this Court. I shall have to deal with them".

S. v. Safatsa and Others 1988(1) SA 868 op 894 H-J.

Die geleerde regter gaan dan voort om gesag te bespreek en verwys ten slotte na S. v. Daniels en Ander 1983(3) SA 275 (A) en vervolg:

"In my judgment I found that a common purpose between the accused to rob the deceased had been proved. At 323 E-F I said the following:

'Volgens my beskouing is die geldende reg sposisie dat, waar een van die deelgenote tot 'n gemeenskaplike oogmerk die handeling verrig wat die dood van die oorledene veroorsaak, en daar by die ander deelgenote die nodige mens re aanwesig is, die handeling van die een wat die dood veroorsaak, as 'n kwessie van reg beleid, beskou word as die handeling van al die deelgenote ...'

I adhere to that view because it seems to me that it is borne out by the cases decided in this Court as discussed above. I would add this observation: the approach reflected in the passage just quoted has been applied, in effect, in many cases of common purpose decided in the Provincial and Local Divisions which in recent years have come, and are currently coming, on appeal before this Court, without the validity of the approach being questioned, but which never reach the Law Reports.

That being the existing state of the law relating to common purpose, it hold now that a party to a common purpose cannot be convicted of murder unless a causal connection is proved between his conduct and the death of the deceased. I can see no good reason for warranting such a departure".

S. v. Safatsa and Others supra op 900 E-G.

(5-1)

Besluitelike /

Betrelike in Sharpenville

Toespraak op 19/8/84 se vergadering

vot 24, p. 115073

vot 27 p. 1285

vot 27 f. 1288 + 12978.

a) Afrikaanse toespraak is deur een
seunah by die klagtebrief aan
Joseph Botha op 23/9/84 -

vot 35 p. 1600

vot 36 p. 3393

Geolmedige 2

Befrolike in Sharpenville:

Toespraak in Sharpenville - vergadering op 19/8/84:

0824 p. 1150-3

0827 p. 1285

0827 p. 1288 en p. 1292/8.

Befrolike by Sharpenville se massa-vergadering
op 26/8/84:

V. 31,

08220 p. 11660

08226 p. 11999

08317 p. 18149

Befrolike by 219/84 se massavergadering in
Sharpenville:

08116 p. 773

08220 p. 11669

08220 p. 11673

My het 108 gevrees as lid van A.G.A.P.O -
08116 p. 731

My het op 3/9/84 die openbare Seli -

08117 p. 780

My was my lewe se huis Feidens
Ranmal oldies -

08117 p. 791

Besch 2.

in A Zupo - Theekransvergadering es oP
10/6/84 by sy huis gebou -

20/16 f. 767-9

(verkoop f 123-144)

Beskuitdagde 3

Organising, mobilising & politiseering in
Sharpeville

Besk. 3 werk vir meer vir in bouleer wat met
die bewonersorganisering handel:
no 229 p. 121177 - 79

Besk 3 beskrik by 19/8/84 vergadering -
nr 224 p. 1150 - 3
nr 227 p. 1285, p. 1297 / 8

Beskrik by 26/8/84 massavergadering in
Sharpeville

v. 31

nr 317 p. 15165
nr 226 p. 12014
nr 341 p. 19446

Beskrik by massavergadering op 27/8/84 te
Sharpeville:

nr 16 p. 771 - 2
nr 227 p. 12043

Hierdie met besk. 3 gee die nu
beslukhaarselling van sy besk. te
verfakalig vir massavergadering aldus
op 26/8/84 -

v. 39 p. 1792 - 4

Beskrik by P. 228281983 -
nr 20. p. 901

Besluitendpdi 3 het, toe hy gevraag het,
dat Jewelor mag uitbrek op 319/84,
gesi die Politie moet klappe
verryggooi -

v 57 4 p. 194

Besl. 3 was lid van Azapo (Vaal)
Die bestuur -

v 57 16 p. 737

Besl. 3 beweeg dat hul ander
organisasies in die Maal Saam -
werk het -

v. 31

Besluitdippe 5:

Asseler by beide RPP en VCA se vergadering op 26/8/84 -
vot 160 p 7889-90.

hy was deel van die missie en
het ook hooflyk toe Ceased
bestuur is -
vot 17 f. 791-2.

Hy het die VCA se skifkommisie -
diening tussen 1880 en 1900 neem
vot 16 f. 741

Besluit het die 27/11/83 vergadering
bygewoon en was een van die
plaataardraeis -
vot 208 f. 10948

CA 11

Hy het ook op 26/8/84 die vergade-
ring bygewoon waar RPP:
se gewestkomitee vertrees is -
vot 16 f. 765

Hy was op VCA se Skifkommisie
vergadering -
vot 16 f. 741-2

Ook het hy die Bithole - begrafnis
op 23/9/84 bygewoon -
vot 35 p. 1600

Besluitlyde 6:

Hy was voorstel van ERPA,
en het die 26/8/84 ERPA - verga-
densig byvoor —
vot 187 p. 9704

Hy het ook MAF (Tul) se vergadering
in ERPA - verteenwoordig tydens
die 2 en vele oor die 3, die
sekerstelling vertrag wat op die vergadering
uitgelees (en klykbaar daaroor is)

Ook het hy die vott(Tul) se
spes alg. vergadering op 14/7/84
byvoor —, ten R2
vot 26 p. 42(c)

Hy was die sekretaris van die
Geannexeerde komitee van ERPA
& R2B-2 van VCA wat die
M.S.C. en die invakon-fees
besprek het —

vot 189 p. 9864
Ook het hy opgetree as Penname
meester by die Afkloof-tegraffis
op 23/9/84 —
vot 35 p. 1599
vot 187 p. 9740

Beskudelippe 7:

Hy het die Talleender - Seminaar
lysgenoen - hew: U(4)(a) - (c)

Hy het ook op 19/2/84 die
vergadering lyggenoor maar die
V.C. Gediscussieer nie Feb 7
niehuse is, en hy het ook 'n
voespoale daar (blwer geen ruim
t enstaande & bestuurse moet uit
boekot. Hy is ook op die vergadering
op die Gediscussieer nie Feb. 7
niehuse

v.d. 16 p. 765 - 6

Och het hy die udt (ful) op
Algemene Raadsvergadering van 14/7/84
lyggenoor - hew Rd 4 & hew 26, P. 42(b)(a)

Beskoude 8.

Hij het die huisvergadering bygewoon
maar kannalé geen Raadslede getoonda
was -

not 40 p. 1911-3

Hij was 26/8/84 se vergadering die
voorsitter (die VCA-vergadering)
not 41 p. 1957

Op 31/7/84 was hy een van die
voogdes van die plekate -

not 42 p. 8809

not 48 p. 9282/3

Hij was lid van UKA se
Selkelekskomitee - Gebeid 3 -
not 41 p. 1959

Hij was een van die lees van
die offensie op 31/9/84

not 17 p. 750

Hij het die huisvergadering by
leesh. 10 se huis bygewoon
op 10/8/84
not 40 p. 1911

Hij het die NCF Skrywersvergadering -
daarby bygewoon
not 19 p. 867

Besluitlyk de 9

Op 314/184 was by een van die persone
wat aan die mars deelgeneem
het (na aan die voorpunt) -

not 182 p. 9389

Het die VCA Skeppingsoefening
vryewoon -

not 19 p. 867

Besluitende 10:

Hy was op VCP de skiftingsvergadering
9/10/83 & is as 2263 se aangeskeen
voordiger met die -
10/10/83 p. 747.

Die het hy self se konferensie
in Port Elizabeth bygewoon -
oor die voorval wat self oor
die betrekking vir die Duthie-huis -
parlement iniet nienem -
n 8735 p. 1558.

Hy het ook die huurvergaderings
bygewoon - 10/10/83 p. 7864.

Die het hy die 26/10/83 VCA
vergadering bygewoon -
10/10/83 p. 7894 - 5.

Besluitdagde 11

Befindelk by mobilisering, organisering en
politisering in Boipatong

Besl 11 wou totklop vir Skielingsvergadering
n°139 p. 1788 - , p. 1789

Die komitee wat sastry is is oor
"Scenshaf my Raadslede te verken -
moordig oor huurslede -
n°139 p. 1791

Besl 11 met best 3 gevül vir
best te Boipatong vir massavergadering
n°139 p. 1792 -

Brede komiteevergadering voor die
massavergadering van 26/18784 is by
besl 11 te huis gehou -
n°139 p. 1784 + p. 1793/4 .

Besl 11 het die Boipatong York
Organisation inisiéer -
n°1213 p. 11230 - 2

Besl 11 het besluit om se jaghouers
op 10/1886 byvoorbaan + is op die
komitee wat in Dennis mees
neil, netheis -
n°1213 p. 11234 - 8

Besl 11 het MSC kampagne uitgevoer -

Besta 11 het ook meer VCA geslaag
oor sprekers vir die 26/8/86 massavergadering
en het verder oor UDF se Youth
Fally van 1984 aangeskeer + UDF -
setklasses behou -

uot 214 p. 11427-9 + 11436

Besta 11 het op 26/8/86 die vergadering vir
massas teen die Raadslede offensief -
uot 39 p. 179 b-7

Besta 11 verwys by 319/84 - geskrewe
in preparatory en was by paar
leuke van gemeeldepleging wat
teen die Raadslede gevink was -

uot 39 p. 1801 - 10

Bestuur oifde 13

Hy was n spesier op die VCP-skrywersvergadering -
vol 16 p. 746.

Hy het op 319/184 die Pumas-selci, en het oor meer as
jouw een keer binne die "Marshall's" be wees -
vol 17 p. 780.

Hy was ty op die souere
waar Caesar de vrouwe aange-
val & die vroue verwoer
was -
vol 17 p. 779 - 791

Besluitdags 15:

Hy was op die 26/5/78x VCA ver-
kondig en is ooh geskei as
Recenser van 9eb.3 Beoordeelings-
lee van VCA -

vot 41 p. 1933-4 en p. 1957

GDA was by my openbaar op
31/4/82 -

vot 16 p. 776

vot 41 p. 1962

Besluitdags nie die VCA skigting -
vergadering hyggewoon -

vot 19 p. 868

Bethuwalde 16

Betrokkie in Sharpeville:

Tespraak by massavergadering 19/8784

v0524 p. 1150-3

v0527 p. 1285

v0527 p. 1288 en p. 129718

Betrokkie as Sekretaris van SCA, welke organisasie eklike MAF-kampagnes uitgeoefen het en wat betrokkie was by die verspreiding en beplanning daarvan - bew. L1, M2, N2, O1, U4, F1, Q2 en K2 en binne van die P-reeks bewykslike.

Betrokkie as Sekretaris van SCA wat met Cosas vergader het vir die Onderwyskrisis

v05277 p. 15120-1

en bew. F X 14, p. 10

v05346 p. 19792.

W4 lief die VCA steig langsverga -
diging hygrometer -
v0719 p. 868.

12 Maart 1984

Hy het die huisedaens tygwoon
nr 40 p. 1913
nr 41 p. 1921, 1933/4

Ons het hy op 26/3/84 die VCA vergadering
tygwoon & die voorvoer besprek ten
Rooiboslei - nr 12 p. 590
nr 41 p. 1948

Hy het ook die 19/3/84 vergadering
tygwoon & is op 8 Februarie
van die aantal van VCA vertrekke -
nr 37 34 p. 1548

Ons het ons die Roalelei -
Lemmerse Tygwoon -
nr 35 p. 1569
Ren 114 (c)

Hy het 2 nie veldvergaderings name
VCA tygwoon -
Ren Q2, Ren R2.
Ren 26

Op 3/9/84 was hy een van die
leiers van die oponthalt -
nr 17 p. 780

Op 19/84 het hy aan die oude
Raadslede gesê dat hy Spyp Tel
wes as hy nie hy self aansluit
nie

Book. 12

Na 3/9/84 het by die vergadering
by Frank Chikane besproon -

met 35 p. 1583 + 1590

My het die VCA - stigting -
vergadering oor besproen -
met 19 f. 868.

Besluitendate 19

Hy het met best 20 op 31/07/83 die beweering van die opponeerende party van die Biafraklaaslike Besluit dat cosas wat cosas te Thabong bespeel en oor in uitkeerskif van die "styd" sige - been COR

Teddy het te "Nuthule" opdrag gegee dat daarvan gebruik moet word om die bestuur te ontbind.

Broeder en leunweerdag op massaregelinge soos in hier: V.2, V.3, V.4, V.14, V.21 en V.26 uitgevoer.

Hy as Bras. Adj. Belangkars van bestuur het gevraag om die bestuur te ontbind, koordinasie en uitvoering van beleid en strategie.

Prestondre 20

Prestondre 20 het gesels met Samuelsprelungs
met 'C17 nadat hy aangeval
was - vol 9794717

Prestondre 20 het geveld met die organ-
istes in Thunelste Spakkel -
1181.02 p. C755

Bekroete by Recessionville re begrafnis - 18/11/88
- toe bekroete met S.A.C. en ontstaan
het -

vol 286 p. 157413, vol 352 p. 20153, 03353
f. 00228

More shakeling met Bloem & Hey
het 1184.00 van bloem
verhaal - vol 352 p. 20144-5, 120216-8

Prestondre was op 25/2/84 te Thabong
maar was regtig nie aldaar geslaag
het - vol 118 p. 5922

Prestondre was meer so intrekking
van Cosas in Thabong by die
begrafenis van Roosie -
1157 118 p. 5916-8

Prestondre het saam met Prestondre & he
Thabong ned op 7/10/83 met Cosas
vergader maar die geslaagde
van die stand uitgevoer is en oor
die

Bestuur daar beske-20 419 meer toes
gesprek is -
hew. C 52.

Beske-20 het in hierdie die massa-
vergadering op 28/7/84 besproek -
V. 16.

Ech op 1/7/84 het beske-20 meer te
hierdie die massas besproek -
V. 12.

Streker by massavergaderings
was in gev. V8, V. 9, V12, V16, V17,
V24, V. en V26 uitgevoer

As deel van die has. Teluk-
xanaat sou beproble by die
algemene beplanning, koordinasie
en uitvoering van met se
belang en strategie.

U7105 p 5217

2020 -

graceful & elegant style -
successful career in the field -
won the award for the year
of 1984 for his contribution to
the field of architecture (1983
award)

U7105 p 5211

Architect - Graceful
and smooth work in architecture

has the style

classic 19th century style -

highlighted by the delicate - intricate -

U7105 p 5204-5

U7105 p 4815-16

but also adds to -

the overall look of the building is due to the

circular nature of the building's design

Architectural style - the

use of decorative elements -

such as decorative panels /

architectural style -

such as decorative panels /

architectural style -

such as decorative panels /

architectural style -

Architectural style:

Bekloude 22:

Hy was op die VCP vergadering,
net in prominente rot daar
speel -
vol 16 pp. 702, 751

Hy was op die 27/11/83 vergadering:
een van die voorstanders en spreekers -
vol 16 p. 760-2

Hy is geses as VCP-resonner
vol 16 p. 747.

In Rhodes was hy die President
van die Black Cultural Movement,
n approached man Agasa in
1985, in organisasie wat
volgens sy self gesê
dat dit orginiseer was
"people's Education" -
her. AB 26, P1-2.

Hy is ook in besit van
van dokumente van die Congress
of Democrats - AAC 59 (P2-10),
en van p. 11-19 van dselfde
bewyflik volg n aantal gedigte waaronder
dit lyk dat Mandela, Mogorane,
Khosale, Motau, Gadoo, First per
Voluntee Mahlangu never word.
Op p 29 verstaan hy ook dat

AAC 23 : *Gyhalawu Shewu Nolce*

of aayehou nucrd

AAC 22 : *Pawfleu er wylee sun n plesen*

AAC 21 : *Becu kewu kacotipu*

AAC 19 : *fizw. H1*

AAC 18 : *16 gyume - pawfleu sun (baa/H3aee)*

AAC 17 : *AMC. Pawfleu er kacotipu - wzaer*

AAC 16 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 15 : *AMC pawfleu tes. Balacl Chomtua*

AAC 14 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 13 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 12 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 11 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 10 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 9 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 8 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 7 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 6 : *Pawfleu kewu kacotipu*

AAC 5 : *Gyacotipu kewu kacotipu*

AAC 4 : *Pawfleu er kacotipu*

AAC 3 : *Pawfleu er kacotipu*

AAC 2 : *224 - Pawfleu "kacotipu"*

AAC 1 : *Pawfleu kewu kacotipu*

all er cluccu G1L.

cur by kacotipu (G1L)

cur de AAC - reslo (daluwe)

cluccud - AAC 59.

an kacotipu kewu sun kewu -

de. oudehui. duluwe gacu sun kewu

- AAC 31: "Familiar" is the fact of your in
our "familiar", i.e. known to us -
thus the term "familiar" is used -
AAC 32: AAC 22 (different, i.e., in fact -
by definition, known - BSN, NLSO,
LNU, LNU) is used -
AAC 33: "Familiar" is the fact of your in
our "familiar", i.e. known to us -
thus the term "familiar" is used -
AAC 34-35: "Familiar" is the fact of your in
AAC 36: "Familiar" is the fact of your in
AAC 41: "Familiar" is the fact of your in
AAC 42: "Familiar" is the fact of your in
AAC 43: "Familiar" is the fact of your in
AAC 44: "Familiar" is the fact of your in
AAC 45: "Familiar" is the fact of your in
AAC 46-47: "Familiar" is the fact of your in
AAC 50: DSC fact is our knowledge
AAC 51: "Familiar" is the fact of your in
AAC 55: "Familiar" is the fact of your in
AAC 56: "Familiar" is the fact of your in
AAC 60: "Familiar" is the fact of your in
etc. "familiar" is the fact of your in

Besk 22

AAC 60 p. 3 : Besk 22 het in algemel
Raadsvergadering van UDF op 3/3/84
lycovoer : oor verhoes se deel-
name aan stayd en hoe UDF-
mulsimum delliana in UDF kan
verbehou

Bew AAC 61 : p. 7-8. Eis duidelik uit
die nota's, dat besk 22 UDF
se vergadering lycovoer het waar
die rol van media, die UDF-update,
besk 22 p.35 op 12/1/85 het besk 22 n'
vergadering lycovoer waar besk 20-a
spesifieks was & wat oor onderwerp
gebiedel het & waar menseys is
dat die "deurand" daaroor "niet
negotiable" is - (par. 4)

AAC 62 : Die Grondwet van Soweto.

AAC 63 : BSM-pamflet : hier is heel
vir magte wat stay vir die
"total destruction of apartheid" en
die "liberation of our people"

AAC 64 : DSC/Discov - Gobt oor Aanbiedings

BESK 1 = ORG. MOB & POW VAN MENSE IN SHARPSVILLE
BEGRAFNIS VAN SITHOLE 23.9.1984 - OPRUENDE TOESPRAAK.

Nr 1 het my geskryf nie

BESK 2 = ORG. MOB & POW VAN MENSE IN SHARPSVILLE

= SAMEWERKING MET UCA deur

(Co-organiser vert.) = DEELNAME AAN AKTIWITEITE VAN 3/9/84 -
SMALL FARMS - OPTOG - LEI OPTOG - GEBEURE
CAESAR SE HUIS. - INCIDENT POSKANTOOR 3/9/84:
~~OPRUENDE TOESPRAAK BY SITHOLE BEGRAFNIS 23.9.1984~~

BESK 3 = STICHTING UCA - SAMEWERKING UCA EN ANDER ORG.

*Die voorjaar van 1984: Jaar
21, afbreuk
van my organisa-
sionele werkig-
heid op weegping.* = ORG. MOB, & POW IN SHARPSVILLE Toch geveld geen
raadsel - vinnig - onverklaarbaar manlike
STICHTING VAN UCA TEENWOORDIG EN TOESPRAAK GEHEWER
GEWAARSku DEUR PONISIE TAV MOONTLIKHE GEWELD WAT
HY IGNOREER HET

BESK. 5 = ORG. VAN JEUG & JEUG ORG'S IN VAAW

= VERG'S VAN ERPA - 26/8/84 - UCA 26/8/84 - SPREKE

= OPTOG 3/9/84 EN DARDPUONGENDE GEBEURE.

= VERG VAN 27/11/83. - VERG 19/2/84.

= HER CAESAR SE HUIS 3/9/84

STICHTINGS VERGADERING VAN UCA.

BESK 6 = UDF ALG. RAAD VERGADERINGS BYGEWONEN.

SAMEWERKING MET UCA - UDF MSC.

VERGADERING ERPA 26/8/84

NA ONHUISTE SAMESPREEKINGS GEVOER MET UDF.

Q. As gevolg hiervan is ons wat ons in ons naamlike toekomstige werk by gemeentelike gelukkige word en verfs hou wat by Geduld uit. *Wettige toepassings daarvan* *Die uit my hand binne SEREMONIE MEESTER BY SITHOLE BEGRAFNIS 23/9/84* ons selfs onvervold. *Ons werk* Q. Wat aan Euseban Fees

BESK 7 = UDF ALG. RAAD VERGADERINGS.

= UCA - AREA KOMITEE GEBIED 7 GEDIEN.

= DAWE - SIDE KURSUS; VERG 19/2/84,

= VERG UCA 26/8/84

BESK 8 = HUISVERGADERINGS. ADVERTIEER VERG 26/8/84 Y PROPAGANDA;
 - VCA VERG 26/8/84; GEBEURE 3/9/84 SMAAL-FARMS Y MARS.
 - ~EI MARS,
 - Ivanhoe so paar fees

BESK 9 = GEBEURE 3/9/84 - SMAAL-FARMS - OPTOA.
 VCA VERGADERING 26/8/84;

BESK 10 = STICHTING VCA; BESTUUR VCA EN GBIED 3 AREA KOMITEE
 HUIS VERGADERINGS; VCA VERG 26/8/84. TOGESPREEK,
 MASSA VERG TOESPREEK BOPHATONG EINDE CRT 1983.
 VCA AFGEVAARDIGDE BY UDF KONGRES APE DES 1983.
 VERGADERING MET UDF NA ONHOUSTE

BESK 11 = BOPATONG RESIDENTS CRA GEHISIEER HET
 = SKAKERING MET VCA, ESAN RAATSENA EN BESK 3 MET
 BEVORDERING VAN AKSIE MET RAADSLEDE.
 = OP 3/9/84 DEELGENEM AAN ORGANISERING VAN DIE
 MASSAS BY VIERKANT TE BOPATONG.
 = OP ETWIEKE TONELE VAN GEWEENDPLREGING BY HUIS EN
 BESIGHEDEN VAN RAADSLEDE 3/9/84

BESK 13 = GEBEURÉ 3/9/84 - SMALL FARMS, OPTOG EN'S, - WEL OPTOG,
GEBEURÉ CAESAR SE HUIS TEEN WOORDIG.
MENSE GEWERF (IC8) AS LEDE VAN VAAW YOUTH CONGRESS.
AKTIEF OP STIGTINGS VERGADERING VAN VCA.

BESK 14 = LANGHEIER BY STIGTINGS VERGADERING VAN VCA.]

BESK 15 = HUISVERGADERINGS;
GEBEURÉ 3/9/84 SMALL FARMS EN ~~OPTOG~~ DEELGENEM
VERGADERING VAN VCA TE SMALL FARMS 26/8/84.

BESK 16 = SCA ANTIWHITE
= VERA SHARPSVILLE 19.8.1984 MENSE OPGESET
= IN VAAW OP 3/9/84 NA ONHOUTE UITGEBREAK HET.

BESK 17 = ~~UDF~~ EA: UCA GEBIED 7 AREA-KOMITÉE BESTUUR.
 HUIS VERGADERINGS; UDF AAN RAAD VERGADERINGS; DALE SID.
 ERPA VERG 26/8/84 EN UCA VERG 26/8/84; BEIDE TOEGESPREKE
 GEBEURRE SMALL FARMS EN OPTOG 3/9/84, HIJ OPTOG;
 NA ONHUST UITGEBREEK MET VERGESEN HY, ESAU RAVITSELA
 EN LORO McCAMEY NA UDF OM VERSLAG TE DOEN.
 PAMFLET ANIS OPGESTEL SAAM MET EDITH KETILAKE
 HY HET OP 1/9/84 VIR ENE MATHONSI YESE DAT AS HY NIE
 BY UDF AANSLUIT GAAN HY SPYT WEEK.

BESK 19 = VERNAME DEELNEMER AAN DIE ANGEMEDE BELEIDSBEPARING
 VAN UDF SE MASSASNAKE BELEID EN STRATEGIE.

- VERNAME DEELNEMER AAN DIE UITVOERING EN KOORDINERING
 VAN UDF SE BELEID EN STRATEGIE.
- SAAM MET BESK 20 WAS HY AKTIËF ~~BETROKKE~~ ~~AKTIËV~~
 BETROKKE BY DIE ORGANISERING EN MOBILISASIE VAN
 DIE MASSAS IN DIE OVS, COS KAAP EN NOORD KAAP.
- BESK 19 HET DIREK DEELGENEEM OM DIE MASSAS TE
 ORGANISER, MOBILISEER, POLITISEER EN AAN TE STIG
 TOT AKTIËWE DEELNAME AAN DIE VRYHEIDSTRYS -
 BEN V2, BEN V3, ALEXANDRA, NOORD KAAP, V4, V14
 V21 EN V26.
- WAS OP BESTUUR VAN SCA

- BESK 20 = VERNAME DEELNEMER AAN DIE ALGEMENE BELEIDSBEPALING VAN UDF SE NASIONALE BEHEID EN STRATEGIE
- VERNAME DEELNEMER AAN DIE UITVOERING EN KOORDINASIE VAN UDF SE BEHEID EN STRATEGIE.
 - SAAM MET BESK 19 WAS HJ AKTIEF BETROKKÉ DÝ DIE ORGANISERING EN MOBILISASIE VAN DIE MASSAS IN DIE OOS, OOS KAAP EN NOORD KAAP.
 - BESK 20 HET DIREK DEELGENEM OM DIE MASSAS TE ORGANISEER, MOBILISEER, POLITISEER EN AAN TE STICHT TOT AKTIEWE DEELNAME AAN DIE VRYHEIDSTRYD = V8, V9, V12, V16, V17, V24, V1 EN V26.
 - HET UDF DIREK GEKOPPEL AAN DIE MINITERE VREELER VAN ANC EN DIE MASSAS SO INGEVIG.
 - GEREEDDE KONTAK GEHOU IN TUMAHOLE EN SEEISOVILE

- BESK 21 - VERNAME DEELNEMER AAN DIE ALGEMENE BELEIDSBEPALING VAN UDF SE NASIONALE BEHEID EN STRATEGIE
- VERNAME DEELNEMER AAN DIE UITVOERING EN KOORDINASIE VAN UDF SE BEHEID EN STRATEGIE.
 - UDF SE ORGANISERDAAR IN NOORD TRANSVAAL.
 - AKTIEF IN AKTIWITEITE IN ATTERIDGEVILIE, SAULSVILLE EN MAMEHODI. - VERAAL TAV SKWE BOIKOTTÉ
 - COSAS VERGADERINGS BYGEWONEN SAHLSVILLE EN ATTERIDGEVILIE.
 - AKTIEF TE MANIKWENG.

- BESK. 22. = ORG. VIR STICHTING VAN ~~ET~~ VCA
= STICHTINGS VERGADEERING 9.10.83.
= PROTES VERGADEERING 27.11.83.
= BESTUUR VAN VCA.
= CIRAMSTAD BESTUUR AZASO. EN GEBEURE CIRAMSTAD.

MOS17(26)
DSD/FS
231187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

I N D E X

<u>Item No</u>	<u>Description</u>	<u>Page No</u>
1.	Notice of motion	1 - 3
2.	Annexure "A" - Conditions of bail	4 - 6

3.	Application for bail	7 - 12
4.	Annexure "A" - affidavit of accused no 19	13 - 15
5.	Annexure "B" - affidavit of accused no 20	16 - 18
6.	Annexure "C" - affidavit of accused no 21	19 - 21
7.	Annexure "D" - affidavit of John Kane-Berman	22 - 28
8.	Annexure "E" - affidavit of Jessie Duarte	29 - 32
9.	Notice of intention to oppose by the State	33 - 34
10.	Affidavit of F P R Botha	35 - 106
10.1	Annexure "A" - UDF calendar	107 In Alpha leeu3 onder UDF, 1987
10.2	Annexure "B" - September 1987 issue of Sechaba	108 - 143 In Alpha leeu3
10.3	Annexure "C" - April 1987 issue of Sechaba	144 - 179 In Alpha leeu3
10.4	Annexure "D" - Isizwe Vol 2, No. 1 - September 1987 issue	180 - 212 In Alpha leeu3
10.5	Annexure "E" - UDF document entitled "National Working Committee Conference 29 - 30 May 1987"	213 - 271 In Alpha leeu3
10.6	Annexure "F" - February 1987 issue of Sechaba	272 - 289 In Alpha leeu3
10.7	Annexure "G" - Document entitled "Save these 32 patriots"	290 In Alpha leeu3 onder UDF, et.al.
10.8	Annexure "H" - Cosatu 2nd National Congress Report 1987	291 - 363 In Alpha leeu3 1987
10.9	Annexure "J" - October 1987 issue of Sechaba	364 - 399 In Alpha leeu3
10.10	Annexure "K" - Document entitled UDF Unites, Apartheid Divides, COSATU Education, July 1987"	400 - 421 In Alpha leeu3 onder Cosatu Ed.

- 10.11 Annexure "L" - Document entitled "Grass Roots rural supplement, October 1987, Vol. 8, No. 8 422 - 433 In alpha lées
- 10.12 Annexure "M" - Document entitled "Summary of Deeds of Terror 1987" 434 - 448(a) In alpha lées
449 - 450
- 10.13 Annexure "N" - Document entitled "Opsomming van terreurdade" 451 - 454 Sleekie Jodas
- 10.14 Annexure "O" - Document entitled "General Strategic Objectives" 455 - 463
- 10.15 Annexure "P" - Placard entitled "We congratulate Comrade Tambo on the occasion of his 70th birthdaySouth Africa". 464 In alpha lées onder SAYCO, 1987
11. Affidavit of Jacobus Francois Conradie 465 - 470
- 11.1 Annexure "A" - Pamphlet entitled "Save the 32 South African patriots" 471 - 472 In alpha lées onder SAYCO, 1987
- 11.2 Annexure "B" - Pamphlet entitled "Stay at home" 473 - 474
- 11.3 Annexure "C" - Pamphlet entitled "Mokhatlo wa Setjhaba" 475 - 477 In alpha lées VC A, 1987
- 11.4 Annexure "C1" - Translation of above pamphlet 478
- 11.5 Annexure "D" - Pamphlet in regard to stay away 479
- 11.6 Annexure "E" - Pamphlet in regard to stay away on 3 September called by the Vaal Civic Association 480
- 11.7 Annexure "F" - Pamphlet entitled "Asinamali" 481
- 11.8 Annexure "G" - Pamphlet entitled "1912 - 8 January - 1987 482 In alpha lées onder UDF, 1987
- 11.9 Annexure "H" - Pamphlet entitled "Goniwe Day - 20 July" 483 - 484 In alpha lées onder NEUSA, 1987
- 11.10 Annexure "I" - Pamphlet entitled "Build Solidarity with NUM Strike" 485 - 486 In alpha lées onder COSATU, 1987

11.11	Annexure "J" - Pamphlet entitled "Remember Biko"	487 - 488 In alpha lêer onder AZAPO, 1987
11.12	Annexure "K" - Pamphlet entitled "Remember Biko"	489
11.13	Annexure "L" - Pamphlet entitled "Azania shall prevail"	490
11.14	Annexure "M" - CCAWUSA pamphlet	491 } In alpha lêer onder CCAWUSA, 1987
11.15	Annexure "N" - CCAWUSA pamphlet	492 }
11.16	Annexure "O" - Pamphlet entitled "We the youth"	493 } In alpha lêer onder SAYCO, 1987
11.17	Annexure "P" - SAYCO pamphlet	494 } In alpha lêer onder SAYCO, 1987
11.18	Annexure "Q" - Pamphlet entitled "SAYCO Cultural Festival"	495 }
11.19	Annexure "R" - SADWU newsletter	496 - 507 In alpha lêer
11.20	Annexure "S" - Pamphlet entitled "Detention Torture to the Mind"	508 - 511 In alpha lêer onder OASSSA, 1987
11.21	Annexure "S1" - Translation of the above pamphlet	512 - 516
11.22	Annexure "T" - Pamphlet dealing with rents and councillors	517 } In alpha lêer onder VCA, 1987
11.23	Annexure "T1" - Translation of the above pamphlet	518 }
11.24	Annexure "U" - Cosatu Information Bulletin	519 - 526 In alpha lêer
11.25	Annexure "V1" to "V6" - Photographs of slogans	527 - 529
12.	Affidavit of E H K Matthysen	530 - 533
13.	Affidavit of Donald Beresford Brunette	534 - 535
14.	Affidavit of Henning Brand	536 - 538
15.	Affidavit of Abie Mahlangu together with translations	539 - 554 [pp 540-543 identies aan 475-478; 544-552 identies aan 508-516; 553-554 identies aan 517-518.]

16.	Applicants' General Memorandum	555 - 559
17.	Affidavit of accused no 19	560 - 564
18.	Affidavit of accused no 20	565 - 570
19.	Affidavit of accused no 21	571 - 572
20.	Affidavit of Albertina Sisulu	573 - 574
21.	Notice of delivery of further declaration under oath by the State	575 - 579

A S S

MOS17(13)
KT/FS
111187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

NOTICE OF MOTION

BE PLEASED TO TAKE NOTICE that an application will be made to the above Honourable Court sitting at PRETORIA by the above applicants, being accused nos 19, 20 and 21, on

a date and at a time to be determined at the convenience
of this Honourable Court, for :-

1. An order releasing the first, second and third applicants, being accused nos 19, 20 and 21 herein, on bail subject to the conditions set out in Schedule "A" hereto, alternatively on such other conditions as may to the above Honourable Court seem just.
2. Granting the said applicants such alternative relief as the above Honourable Court deems fit.

BE PLEASED TO TAKE NOTICE further that the affidavits of the said applicants, together with supporting affidavits and an application for bail signed by each of the applicants, as filed herewith will be used in support hereof.

DATED at JOHANNESBURG this 12 day of NOVEMBER 1987.

BELL DEWAR & HALL
Co-attorneys of applicants
10th floor, 91 Commissioner
Street
PO Box 4284 JOHANNESBURG
Tel. 833-5665
Ref. Mr D S Dison

MOS17(13)
111187

3

PP ISMAIL AYOB & ASSOCIATES
Co-attorneys of accused
12th floor, Southern Life
Centre
45 Commissioner Street
PO Box 728 JOHANNESBURG
Tel. 832-3251
Ref. Mr I Ayob

PP PRISCILLA JANA & ASSOCIATES
Co-attorneys of accused
1st floor, Abbey House
51 Commissioner Street
PO Box 61875 MARSHALLTOWN
Tel. 838-7618
Ref. Mrs P Jana

TO: THE REGISTRAR OF THE
ABOVE HONOURABLE COURT
Pretoria

AND TO: THE ATTORNEY-GENERAL Received a copy hereof
OF THE TRANSVAAL on this the day of
Pretoria NOVEMBER 1987

MOS17(16)
KT/FS
101187

SCHEDULE "A"

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

CONDITIONS OF BAIL

Accused nos 19, 20 and 21 are released on bail of
R15 000,00 (fifteen thousand rand) each, and subject to
the following further conditions :

1. None of the accused, for so long as they are free on bail, shall attend any gathering of any nature (other than those of a religious or sporting nature), nor shall they organise or take part in the organisation of any such gathering.
2. None of the accused shall enter any black residential township for any reason whatsoever, other than the one in which he is resident, without the written permission of one of the investigating officers.
3. None of the accused shall participate in any way whatsoever in the affairs of the United Democratic Front or of any of its affiliates or of any other organisation of a political nature.
4. Each of the accused shall surrender any travel document and/or passport in his possession to one of the investigating officers before his release on bail and none of the accused shall thereafter apply for any travel document or passport for so long as he is free on bail.
5. Each of the accused shall report daily to the police station as specified in the schedule hereto during the hours set out therein.

6. Each of the accused shall attend court at the beginning of and for the duration of each and every session as indicated by this Honourable Court from time to time.
7. On the days when the accused are required to be thus present, it shall not be necessary for them to report to the police station as provided for in clause 5 hereof.

MOS17(20)
KT/FS
111187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

APPLICATION FOR BAIL

1. This is an application for bail by the accused nos 19, 20 and 21 in this matter. In the course of the previous application brought by us (together, then,

with other of our co-accused), a large volume of documentation was placed before this Honourable Court. In order to avoid this Honourable Court being similarly burdened in respect of the present application, we respectfully beg leave to refer to the previous papers, in so far as they may be relevant to our present application.

2. The previous application for bail was successful in respect of our co-applicants and on 30 June 1987, the following accused were granted bail by this Honourable Court : -

Accused nos 2, 3, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 16 and 17.

We submit that there have been material changes in the circumstances relating pertinently to our application, being in particular :

- 2.1 The security situation in the country generally has further improved. From our reading of the press, it appears that the exception to this general trend is located in the townships around Pietermaritzburg, where there has arisen what appears to be an internecine conflict. We refer in this regard to the affidavit of John Kane-Berman, annexed hereto marked "D". We

submit that the conflict in that region is at odds with the pattern prevailing in the country as a whole and, in particular, that there has been a significant improvement in the level of stability prevailing in the Witwatersrand and Pretoria regions.

2.2 Subsequent to the hearing of the last bail application, a number of persons named in our indictment as co-conspirators have been released from detention. A smaller number have been taken into detention. Amongst those now detained are Murphyson Morobe and Mohammed Moosa Valli. These latter two persons were UDF officials at the time of their detention. We reiterate however that none of us has since our arrest in the present matter been in any way involved in the affairs of the UDF or its affiliates. At the same time, we undertake not to involve ourselves in any way at all in such activities should we be released on bail. We respectfully submit further that the detention of such persons does not relate to the merits of the present matter. In relation to the persons who have been either released or taken into detention subsequent to the hearing of the previous bail application, we refer to the affidavit of JESSIE DUARTE marked "E".

2.3 Subsequent to the disposal of the previous application for bail, each one of us has given evidence to this Honourable Court and each one of us has had such evidence extensively tested and probed by cross-examination. In consequence, we submit that this Honourable Court is now in a position to evaluate the nature of our defence, in so far as this is necessary for the proper disposal of an application for bail. More pertinently, we submit further that this Honourable Court has now had the opportunity to form an assessment of our personalities, on the basis of which inter alia, this Honourable Court is now in a position to evaluate in respect of each one of us, whether our release on bail will have a deleterious effect on the national and/or local security situation. In general terms, we respectfully submit that our release will not have any such effect. In any event, we undertake rigorously to obey such conditions of bail as may be determined by this Honourable Court, which will render it impossible for our release on bail to have any effect on the security situation.

3. Shortly before the hearing of the last bail application, the State filed supplementary affidavits, comprising the annexures "V" through to "AB". We have no personal knowledge of the activities and incidents referred to in those papers, nor were we in any way concerned with the compilation and/or distribution of any of the publications annexed thereto.
4. We have now been in custody in respect of this matter since April 1985. Evidence has been led since 20 January 1986. It is our respectful submission that very substantial parts of the evidence thus far heard have no bearing on the determination of our guilt or innocence. In the further conduct of the defence in this matter, witnesses will be called whose evidence will bear on aspects directly concerning us and the UDF. However, many witnesses will also have to be called in relation to events in the Vaal Triangle and a large number of other areas around the country. It is our understanding that the case will last another year. We submit that the manner in which the indictment has been drawn and the joinder by the State of ourselves with our co-accused has resulted in an unnecessarily long trial and, for us, an oppressively long period in custody.

MOS17(20)
111187

6

DATED at PRETORIA this day of NOVEMBER 1987.

POPO SIMON MOLEFE
Accused No. 19

MOSIUOA GERARD PATRICK
LEKOTA
Accused No. 20

MOSES MABOKELA CHIKANE
Accused No. 21

MOS17(17)
KT/FS
111187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 19

I, the undersigned,

POPO SIMON MOLEFE,

do hereby make oath and say :

1. I am accused no 19 and the first applicant in this matter.
2. I have read the application in this matter which has been signed by myself and my two co-applicants.
3. I confirm all the submissions and facts contained in the application in so far as they relate to me. I also confirm and abide by the undertakings contained in the application.
4. I have now given evidence before this Honourable Court, in the course of which I have testified also about my background and personal circumstances. In so far as it may become necessary, I beg leave to refer to the affidavit filed by me in the previous bail application.
5. I have always been and remain fully committed to standing trial in this matter for its duration. I aver and respectfully submit that there is no possibility of my not attending court as required and that my release on bail will in no way have any impact on the security situation in this country.

6. I accordingly aver and respectfully submit that I ought to be granted bail.

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at PRETORIA on this the _____ day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

MOS17(18)
KT/FS
111187

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 20

I, the undersigned,

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA,

do hereby make oath and say as follows:

1. I am accused no 20 in this matter. I was taken into custody in relation thereto on 23 April 1985.
2. I have read the application in this matter which has been signed by myself and my co-applicants.
3. I confirm all the submissions and facts contained in the said application in so far as they relate to me. I also confirm and abide by the undertakings contained in the application.
4. I have now given evidence in my defence. In the course thereof I have testified in relation to my background and personal circumstances. In addition, in so far as it may prove necessary, I beg leave to make reference to the affidavit deposed to by me in respect of the previous bail application.
5. I am fully committed to standing my trial in this matter. In the event of my being granted bail, I will attend every session of this Honourable Court as an accused person and will in no way absent myself.
6. I accordingly aver and respectfully submit that there is no possibility of my not standing trial until its conclusion and that my release will in no way

influence the security situation in the country and,
in all the circumstances, that I ought to be granted
bail.

I certify that the deponent has acknowledged that he knows
and understands the contents of this affidavit signed and
sworn to before me at PRETORIA on this the day of
NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

MOS17(19)
KT/FS
111187

19

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

AFFIDAVIT OF ACCUSED NO 21

I, the undersigned,

MOSES MABOKELA CHIKANE,

do hereby make oath and say as follows:

1. I am accused no 21 in this matter.
2. I have read the application in this matter which has been signed by myself and my co-applicants.
3. I confirm all the submissions and facts contained in the said application in so far as they relate to me. I also confirm and abide by the undertakings contained in the application.
4. In the course of giving evidence before this Honourable Court, I have made reference to certain aspects of my background and personal circumstances. I beg leave also to refer to the affidavit previously made by me in respect of the previous bail application, should such reference become necessary.
5. I do not hold a passport or travel document and undertake not to apply for any such document. I have never contemplated leaving South Africa and undertake not to do so or to absent myself in any way whatsoever should I be granted bail. I am fully committed to stand trial for its duration and to establish my innocence in this Court and have testified to that end.

6. I accordingly aver and respectfully submit that there is no possibility that I will not stand trial and that my release on bail will in no way have an effect on the security situation in this country. I accordingly submit that in all the circumstances I ought to be released on bail on appropriate conditions.

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at PRETORIA on this the day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

MOS17(12)

22

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO:

In the matter between :-

PATRICK MABUYA BALEKA

and

THE STATE

In re the application for bail of :

POPO SIMON MOLEFE (Accused No. 19)

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA (Accused No. 20)

MOSES MABOKELA CHIKANE (Accused No. 21)

A F F I D A V I T

I, the undersigned,

JOHN KANE-BERMAN,

hereby make oath and say that :

1. I am the director of the South African Institute of Race Relations (S.A.I.R.R.) I have held this

position since 1983. I hold the degrees of Bachelor of Arts majoring in politics from the University of the Witwatersrand and an M.A. from Oxford also in politics.

2. S.A.I.R.R. is an institute which conducts research into social and political interactions in South Africa. It has been doing this work through its qualified staff of social scientists since 1936. Since my appointment this work has been done under my supervision. The research is done by 16 persons all but two of whom have had university degrees conferred upon them in one or other of the disciplines of social science. I consider myself qualified to conduct and supervise this research. I have been involved in research and political analysis for the last 15 years. I have written on the subject, delivered public lectures and have advised commerce and industry on contemporary political and social problems within South Africa.

3. The information is gathered from various sources including Hansard, official press statements from Ministers, heads of departments, the Bureau

for Information, newspaper reports, transcripts of radio broadcasts, and whatever other information may come to the notice of one or other of the researchers.

4. Efforts are made to verify or corroborate the information given to the researchers.
5. The main purpose of gathering the information is to publish it in the S.A.I.R.R. Annual Survey. It has been published annually since 1936. Approximately 5000 copies are printed annually and circulated throughout the country and beyond. It has been favourably received and reviewed ever since it was first published. It is relied upon by social scientists, historians, politicians, businessmen, foreign embassies, government departments, churches and others, both in South Africa and abroad. I believe that it enjoys a reputation for accuracy right across the political spectrum.
6. The survey publishes figures relating to unrest and acts of violence said to be politically motivated. This is particularly so since September 1984.

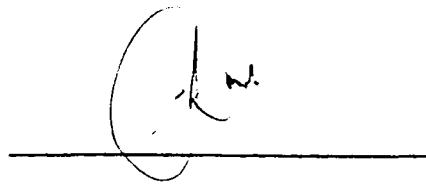
7. The figures for 1984 and 1985 have already been published. The survey for 1986 is going to be in two parts. The first part has already been published. It does not contain the figures relating to unrest. These will be included in the second part likely to be published at about the end of the year.
8. The methods used to collate the figures during 1986 and 1987 were similar to those used for the figures that have been published for 1984 and 1985. To the best of my knowledge no one has challenged the correctness of the figures published for 1984 and 1985. I have every reason to believe that the figures for 1986 and 1987 when published will be similarly accepted despite certain difficulties encountered by the researchers by the provisions of certain emergency regulations which have made the gathering of information more difficult.
9. The number of fatalities arising out of the unrest in South Africa are generally accepted as a barometer of the state of unrest. I annex hereto a table marked "A" setting out the numbers for the period September 1984 to September 1987.

10. It will be observed that there has been a significant decrease in the number of fatalities during 1987. The decrease appeared to be progressive until the end of August 1987. Half of the 37 fatalities for September 1987 are accounted for by the factional violence in Natal, and more particularly in Pietermaritzburg.

11. The Witwatersrand and Pretoria have been particularly free of political violence this year. I annex hereto a table marked "B" setting out the numbers of fatalities for these areas, from which it is clear that there has been a significant decrease in the numbers during 1987.

I certify that the deponent has acknowledged that he knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at JOHANNESBURG on this the 6th day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

GEOFFREY FRANCIS LANE
COMMISSIONER OF OATHS
91 COMMISSIONER ST JOHANNESBURG
FOR THE DISTRICTS OF
JOHANNESBURG, KEMPTON PARK,
PRETORIA & RANDSBURG
BY SPECIAL APPOINTMENT 9/1/82 (A2)

FATALITIES IN POLITICAL VIOLENCEBREAKDOWN OF FIGURES

<u>1984</u>		
September to December	*149)	
)	
<u>1985</u>)	
January	4)	188
February	35)	
March	76)	
April	46)	
May	66)	492
June	45)	
July	96)	
August	163)	
September	69)	
October	86)	
November	101)	
December	92)	
)	565
<u>1986</u>)	
January	105)	
February	112)	
March	179)	
April	145)	
May	221)	
June	212)	955
July	122)	
August	76)	
September	40)	
October	16)	
November	37)	
December	33)	
)	187
<u>1987</u>)	
January	40)	
February	22)	
March	40)	
April	33)	
May	23)	
June	26)	165
July	25)	
August	18)	
September	37	37

2 589

* Monthly breakdown not available.

FATALITIES IN POLITICAL VIOLENCEBREAKDOWN OF FIGURES

WITWATERSRAND	TOTAL	NORTHERN TRANSVAAL TOTAL PRETORIA EXCLUDING HOMELANDS
<u>1986 *</u>		
January - March 97)		17)
April - June 115)	212	9)
July - September 84)		6)
October - December 42)	126	19)
Total	338	Total 51
<u>1987</u>		
January 11)		0)
February 5)		1)
March 7)		1)
April 23)		0)
May 10)		2)
June 4)	60	1)
July 5)		1)
August 8)		1)
September 3)		5)
October 3)	19	0)
Total	79	Total 12

* Monthly breakdown not available

IN THE SUPREME COURT OF SOUTH AFRICA
(TRANSVAAL PROVINCIAL DIVISION)

CASE NO: 12678/85

Ex parte :-

THE STATE

and

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 OTHERS The Accused

In the matter between :

POPO SIMON MOLEFE First Applicant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA Second Applicant

MOSES MABOKELA CHIKANE Third Applicant

and

THE STATE

A F F I D A V I T

I, the undersigned, JESSIE DUARTE, an adult female residing at 6 Asum Street, Riverlea, Johannesburg.

1. I deposed to an affidavit in the previous application for bail by the accused in this matter on the 20th day of January 1987.
2. I have been requested to peruse the Schedule of co-conspirators which was attached to the previous bail application on pages 179 - 182 of those papers.
3. Since January 1987 a number of persons named in the indictment as co-conspirators have been released from detention. A smaller number have now been taken into detention. Amongst those now detained are three United Democratic Front (UDF) officials, Murphy Morobe, Mohammed Valli and Patrick Lephunya.
4. To the best of my knowledge the following are the developments in regard to the co-conspirators -
 - 4.1 L Meyer of the UDF Executive (Border) was detained for three months and has been released on bail pending charges;
 - 4.2 Michael Roussos a MGWUSA member was detained for two months and released by order of the Rand Supreme Court;

4.3 Mzwake Mbuli a Khuvhangalo Cultural Group member was detained for one-and-a-half months and released on the 12th June 1987.

5. I am aware of the following co-conspirators having been released from detention in the past year :-

- 5.1 Sam Ntuli of the East Rand People's Organisation (ERAPO);
- 5.2 Hans Hlaletwa of the UDF;
- 5.3 Cas Coovadia of the Transvaal Indian Congress (TIC);
- 5.4 Tom Waspe of DESCOM;
- 5.5 Neil Morrison of the Johannesburg Democratic Action Committee (JODAC);
- 5.6 Sister Bernard Ncube a member of FEDSAW;
- 5.7 Titus Mafolo of the UDF;
- 5.8 Jean Francis Bill of ABRECSA;
- 5.9 Sipiwe Thusi;
- 5.10 Edward Tshiba Motabatsi of the Vaal Civic Association;
- 5.11 L Boya of AZASO;
- 5.12 Bill Jardin of the Transvaal Anti P.C. Committee;
- 5.13 Arthur Mkhwanazi of the UDF;
- 5.14 Dr A Nkomo of the UDF (Pretoria);
- 5.15 Dennis Bloem of the UDF (Orange Free State);

Duarte

MOS17(21)
121187

4

I certify that the deponent has acknowledged that she knows and understands the contents of this affidavit signed and sworn to before me at JOHANNESBURG on the 12 day of NOVEMBER 1987.

COMMISSIONER OF OATHS

GEOFFREY FRANCIS LANE
COMMISSIONER OF OATHS
91 COMMISSIONER ST JOHANNESBURG
FOR THE DISTRICTS OF
JOHANNESBURG, KEMPTON PARK,
PRETORIA & RANDBURG
BY SPECIAL APPOINTMENT 9/1/8/2 (A.3)
DATED 7/2/83

IN DIE HOOGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA
 (Transvaalse Proviniale Afdeling)

Ex parte:

DIE STAAT

teen

PATRICK MABUYA BALEKA & 18 ANDER

In die aansoek van:

POPO SIMON MOLEFE

1ste Applikant

MOSIUOA GERARD PATRICK LEKOTA

2de Applikant

MOSES MABOKELA CHIKANE

3de Applikant

teen

DIE STAAT

Respondent

KENNISGEWING VAN OPPONERING

NEEM KENNIS DAT Respondent van voorneme is om die Aansoek van Applikante te opponeer;

EN NEEM VERDER KENNIS dat Respondent op die beëdigde verklarings van:

: Kapt. F.P.R. Botha	-	Aanhangaal A
: Kapt. J.F. Conradie	-	Aanhangaal B
: Mngr E.H.K. Matthysen	-	Aanhangaal C
: Adv. D.B Brunette	-	Aanhangaal D
: Lt. H. Brand	-	Aanhangaal E
: Mngr A.A. Mahlangu	-	Aanhangaal F

en/...

- 2 -

en die verklarings van Kapt F.P.R. Botha, soos in die vorige borgaansoek geliasseer, steun ter opponering van die borgaansoek van applikante.

GETEKEN te PRETORIA op hierdie 18de dag van NOVEMBER 1987.

P.B. Jacobs SC
ADJUNK PROKUREUR-GENERAAL:
TRANSVAAL

AAN : Die Griffier van die Hooggereghof
van Suid-Afrika
(Transvaalse Proviniale Afdeling)
PRETORIA
0001

EN AAN: Adv. G Bizos SC
Hooggereghof
PRETORIA
0001

6401/JvL

1.

Frederick Phillipus Rudolph BOTHA

Kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie en verbonde aan die
Veiligheidsafdeling, Hoofkantoor, Pretoria,

VERKLAAR VOORTS ONDER EED

tot my eedsverklarings gedateer 26 Januarie 1987, 2
Februarie 1987, 4 Februarie 1987 en 22 Junie 1987 -

1.

Uit die aard van my pligte en werksaamhede het ek toegang
en insae tot dokumentasie en inligting wat ek van tyd tot
tyd van beriggewers ontvang, asook van bronne waarvan ek
die metodes hoe die inligting bekom is nie kan openbaar
nie, daar die metodes hoe die inligting verkry is nie op
grond van openbare beleid of met inagneming van openbare
belang, openbaar gemaak behoort te word nie.

2.

Inligting wat op 'n soortgelyke wyse bekom is en wat ek
ook nie die metode kan openbaar nie, dui daarop dat Popo
MOLEFE gedurende 1984 kontak gehad het met 'n persoon
bekend as Solly SMITH van die "African National Congress"
(ANC) se kantoor in London. MOLEFE se verslag het onder
andere gedraai oor UDF-bedrywighede in verband met die

2.

arrestasies van verskeie UDF-leiers.

MOLEFE en Solly SMITH het ooreengekom dat die ANC en ander apartheidsbewegings in die buiteland solidariteitsaksies sal toods namens die UDF.

Popo MOLEFE het UDF-beplanning uiteengesit met betrekking tot 'n vergadering wat op 16 Desember 1984 in Kimberley gehou gaan word.

Die inligting dui daarop dat SMITH onmiddellik na die verslag die ANC-kantoor te Lusaka en ander anti-apartheidsbewegings in die buiteland in kennis gestel het, en het die ANC tesame met anti-apartheidsbewegings in Londen 'n daglange protesvergadering op Trafalgarplein buite die RSA-ambassade in Londen beplan vir die 22ste April 1984.

Solidariteitsaksies het wel in die buiteland plaasgevind.

Hierdie inligting kon ek nie voorheen aan die ondersoekbeampte, maj P E J KRUGER verskaf nie, omdat dit sekere aksies wat toe nog aan die gang was, en sekere polisie-metodes om inligting te bekom in gevaar sou stel op daardie stadium.

7

3.

3.

Gedurende 1987 bekom ek 'n "United Democratic Front" (UDF) kalender, en wil ek graag die volgende kommentaar daarop lewer -

- (1) February 5 word aangegee as Neil Aggett's Death 1982;
- (2) March 12 word aangegee as National Detainees' Day;
- (3) March 21 word aangegee as Sharpeville 1960 and Uitenhage 1985
massacres;
- (4) May 1 word aangegee as Labour Day;
- (5) June 16 word aangegee as Soweto Uprising;
- (6) June 26 word aangegee as Freedom Charter Launched 1955;
- (7) August 9 word aangegee as National Women's Day;
- (8) August 20 word aangegee as UDF National Launch 1983;
- (9) August 26 word aangegee as Namibia Solidarity Day;
- (10) September 3 word aangegee as Troops invade Sebokeng 1984;
- (11) September 12 word aangegee as Steve Biko's Death;
- (12) October 11 word aangegee as International Day of Solidarity with Political Prisoners;

Verdeelings

4.

Geen probleem nie

(13) December 16 word aangegee as Heroes Day.

Die almanak beeld ook 'n aantal spotprente in kleur uit waarvan sommige vernederend van aard is, veral die spotprente van twee polisie-voertuie wat beskryf word as "Pig 1" en "Pig 2" en die weermag-voertuig as "Semi-Pig".

Die almanak beeld ook 'n aantal slagspreuke uit, naamlik Apartheid, Free Mandela, UDF-Apartheid, Viva Mandela, Release all Detainees, Forward to Peoples Power, United Democratic Front, COSATU - an injury to one is an injury to all, Botha stop killing our people, M.K. is coming, Down with gutter education, S.A.D.F. Out!, Hendrikse is a sell-out, Viva Tambo, the people shall govern, E.C.C. troops out, en Viva UDF.

Tussen die spotprente verskyn daar 'n groen bus waarop 'n spotprent verskyn van 'n persoon. Op die pet van dié persoon staan geskryf UDF-ANC, asook 'n vlag met die kleure swart, groen en geel, soortgelyk aan die van die "African National Congress".

*waar bekou
Waar versprei?*

Die kalender is ook versprei - 'n Afdruk van die almanak word aangeheg as Aanhangsel "A".

4.

Op 13 Maart 1987 ontvang ek inligting, waarvan ek die

5.

metode hoe die inligting bekom is nie kan openbaar nie, daar die metode hoe die inligting bekom is nie op grond van openbare beleid of met inagneming van openbare belang, openbaar gemaak behoort te word nie.

Die inligting dui daarop dat Archie GUMEDE, die president van die UDF, op 16 Februarie 1987 op die Heathrow Lughawe, Londen, arriveer het vir 'n besoek en samesprekings met ANC-verteenwoordigers. Die ANC se hoofverteenwoordiger, Solly SMITH, moes Archie GUMEDE op die lughawe gaan afhaal, maar was ongesteld en kon dus nie sy plig nakom nie. Aziz PAHAD en Charlie JASSAT het toe as gevolg van Solly SMITH se ongesteldheid vir Archie GUMEDE op die lughawe gaan afhaal. Archie GUMEDE het die betrokke nag na sy aankoms tuisgegaan by een M B YENGWA van "17 Lynton Road, London N20", 'n bestuurslid van die ANC in Londen.

Tydens vergaderings wat Archie GUMEDE op 17 Februarie 1987 met Solly SMITH, Aziz PAHAD en Charlie JASSAT (laasgenoemdes ook verbonde aan die ANC) asook ander ANC-lede gehad het, het die gesprekke meesal gehandel oor samewerking tussen UDF en die ANC/SAKP ten opsigte van kampanjes wat UDF en sy geaffilieerde in die RSA toeds. Archie GUMEDE het ook op 18 Februarie 1987 die Camden Town anti-apartheidskantore besoek en het hy samesprekings gevoer met die president van die Anti-Apartheid Movement, Bishop Trevor HUDDLESTON. Die samesprekings het gehandel

6.

oor hoe om die magte van UDF en die AAM meer suksesvol saam te snoer ten einde meer effektiewe druk op die RSA Regering te plaas deur middel van sekere kampanjes.

Archie GUMEDE het ook op 18 Februarie 1987 'n Suid-Afrikaanse Kommunistiese Party-lid se huis besoek waar hy ook 'n lang onderhoud gehad het. Wat daar bespreek was, is onbekend.

Archie GUMEDE het ook op dieselfde dag die "South African Congress of Trade Unions" (SACTU) se kantore besoek te "Flowers Mews, Upper Holloway, London N19", waar hy lang samesprekings gevoer het met Zola ZEMBE oor die huidige vakbondbedrywighede in die RSA en is die samewerking tussen COSATU en die UDF bespreek.

5.

B YENGWA, na wie ek verwys, is dieselfde persoon wie se lewensgeskiedenis aangehaal word op bladsye 31-32 van die September 1987 uitgawe van die Sechaba. Hy was in 1971 verkies as die voorsitter van "ANC London Region" - Sien Aanhangsel "B" vir gemelde uitgawe van die Sechaba.

6.

Op bladsye 24-25 van die April 1987 uitgawe van die Sechaba verskyn 'n onderhoud met Archie GUMEDE -

7.

Aanhangsel "C" verwys.

7.

Tydens 'n perskonferensie in Londen laat Joe NKUNA, 'n lid van die Nasionale Uitvoerende Komitee van SAYCO, wie vergesel was van Faye REAGON, die tesourier van die Cape Youth Congress, hom soos volg uit soos uiteengesit op bladsye 6-8 van die September 1987 uitgawe van die Sechaba. (Aanhangsel "B").

Op bladsy 7, kolom 1, die eerste paragraaf, laat hy hom op 'n vraag soos volg uit:

"SAYCO does not work openly, we work underground; even our mass rallies are called within minutes, we meet in secret places, even if it means calling thousands of youth we can call meetings in minutes. All can meet underground, we can organise underground".

In paragraaf 2 laat Joe NKUNA hom soos volg uit:

"We have started organising the people from their houses as individuals, from their homes to street committees, zonally, regionally, So it must start banning SAYCO, banning the regional structures, the zonal structures, the regional structure. I think

8.

that will not affect us unless they kill everyone".

Faye REAGON laat hom soos volg uit:

"It is true what he says. SAYCO is not structures 'up there'; SAYCO is not leaders 'up there'.
SAYCO is street committees and defence committees.

In fact the top leaders are streetwise, they are in community organisations; these leaders are in our communities. It is to be a difficult task for them to ever realise."

Op dieselfde bladsy en in kolom 2, laat Joe NKUNA hom soos volg uit:

"We have formed defence committees because we believe everyone has a right to defend themselves. These defence committees are dealing with the vigilantes who have been attacking the leaders of the people.

They are dealing with the vigilantes and the 'Kitskonstabels' who have been evicting our people from their houses.

The street committees are where democracy is exercised fully. We take decisions in the street

committees, where everyone is participating. Then to the area structures and to regional structures where those decisions are implemented or reviewed."

Faye REAGON laat hom oor dieselfde aspek soos volg uit op dieselfde bladsy in dieselfde kolom -

"I think this is also a reflection of Peoples Power. In these street committees we are able to take control of our own lives. We know when the township is to be cleaned and how it is to be cleaned. This is just a small example. But it is an important thing because it shows that we are taking control of our lives, we can take responsibility. We can even decide who is going to defend that street, defend that zone, and these are the kinds of things that are peoples power."

Joe NKUNA laat hom verder oor die aspek soos volg uit:

"In setting the democratic structures from the street committees to higher levels, we want to show the government that we are able to conduct our own lives. We are not those radicals, and the regime calls us radicals, who are interested in eliminating apartheid structures and after that we don't know what to do. By providing alternative

10.

structures we show them that we don't want this we want this, like councillors, we have replaced them with civic structures. Everything is changing. They can actually see that we are not killing the nation as they are saying, we are setting a new order, the democratic South Africa we're envisaging has started existing in our local structures."

8.

*Peoples
Power*

~~Die~~ Voorstelling van alternatiewe strukture het tot gevolg ~~gehad~~ en het nog tot gevolg dat owerheidsinstellings onwerkbaar gemaak is, en sommige nog steeds onwerkbaar is, die invordering van huur wat onsuksesvol is, is een van talle voorbeelde.

Vanuit hierdie straatkomitees, zonekomitees en afdelingskomitees is die sogenaamde "Peoples Courts" gebore, wat die funksies van die Departement Justisie oorgeneem het, en wat onder meer geleid het tot "halssnoermoorde" en ander ernstige misdade, veral teenoor individue verbonde aan owerheidsinstansies.

Hier wil ek graag verwys na die "Sechaba", April 1987-uitgawe, bladsy 26, kolom 2, onder die aanhef "Policemen, Spies and Traitors attacked" -

11.

"The murder charges come as a consequence of occasions when the people have turned against representatives of the regime and traitors collaborating with it. Security policemen have been killed; Josiah TSWANE and Daniel MALEKE were sentenced to death in September 1986, alleged to have killed a security policeman. Community councillors have been killed, such as Sam DLAMINI of Sharpeville, for whose death the Sharpeville six now await the death sentence, and Benjamin KIKINE of Kwandbuhle. Some regarded as spies for the regime have died, and so have vigilantes, those agents of the police who do much of their murderous work for them" en wat verder volg in die paragraaf.

Op bladsy 29 word 'n lys van name van persone wat ter dood veroordeel is uiteengesit onder die opskrif "Death Sentences save their lives" -

"The following people are at present in the death cells in Pretoria Central Prison. Sentenced as a result of 'Peoples resistance' to the regime, they are political prisoners. The Sharpeville six, sentenced in December 1985."

Dit is die persone wat betrokke was by die moord op Raadslid DLAMINI in die Vaaldriehoek Sharpeville.

12.

(Aanhangsel "C".)

9.

Ek wil ook verwys na die ISIZWE, Vol. 2, No. 1, September 1987-uitgawe en veral die onderhoud onder die opskrif "Educating Ourselves" wat met twee SAYCO-lede, naamlik Comrade VUSI en Comrade SALLY gevoer is vanaf bladsy 23 tot bladsy 30 - Aanhangsel "D" verwys.

Uit die straat-, zone- en afdelingskomitees word die organisasie gedoen ten einde die massas te mobiliseer en te politiseer rondom daaglikse knelpunte, dit het in die verlede oral plaasgevind, tans word dit ondergrond gedoen deur hierdie alternatiewe strukture, d.i. straat-, zone- en afdelingskomitees wat onderafdelings is van areakomitees, onder die leiding van die UDF en teen owerheidsinstellings.

Op die huidige stadium is daar verskeie owerheidsinstellings wat nie na behore kan funksioneer nie vanweë kampanjes wat deur die UDF-geaffilieerde in die Swartgemeenskappe gevoer word, en word die weiering om huurgelde en fooie te betaal, deur die UDF en die ANC as een van die belangrike suksesse genoem.

In die Sechaba van April 1987 op bladsy 26, die eerste kolom paragraaf 2, word die volgende uittreksel aangehaal -

13.

"The Black townships are ungovernable now, and organs of 'apartheid government are being replaced by organs of 'Peoples Power', representated by the people themselves, and answerable to them. The regime is making desperate efforts to regain control - the Police use armoured cars, fire power, rubber bullets, sjamboks, armed vigilantes - and in the last year or two it has been using charges of murder, together with such charges as armed robbery, arson and public violence." - Aanhangsel "C".

10.

Gedurende 1987 ontvang ek van 'n beriggewer 'n dokument getiteld "National Working Committee Conference, 29-30 May 1987, Defend, Consolidate, Advance". Op bladsy 2 van dié dokument onder die aanhef "Introduction", word die volgende aangehaal -

"Many of the delegates have been in hiding since the emergency was declared and thus the Conference was held under conditions of total secrecy." - Aanhangsel "E".

Hierdie stelling dat baie van die afgevaardigdes in "hiding" was, is juis.

14.

11.

Die publikasie "Isizwe" word onder die beskerming van UDF uitgegee en sê die UDF in die publikasie onder ander: "The views expressed in Isizwe are not the official views of the UDF or any section of the Front. They are designed to encourage discussions, education and training within our ranks" (aanhangsel "D"), maar laat die UDF hom soos volg uit in 'n verslag wat uitgebring is oor die geheime "National Working Committee Conference" wat gehou is op die 29 en 30ste Mei 1987, en ek haal aan 'n uittreksel op bladsy 29, kolom 1, onder die aanhef "Unity and Cohesiveness", paragraaf 6 - Aanhangsel "D".

"Our Political Journal, ISIZWE, has contributed a great deal towards unifying our theory. Unity at a theoretical level and unity in practice go hand in hand - one cannot exist without the other."

Dit is dus duidelik dat ISIZWE 'n amptelike UDF-beleidsdokument is.

Op bladsy 2, kolom 2 onder die aanhef "Consolidate", haal ek die volgende aan -

"We need to move full blast towards greater consolidation of our structures and related organs of peoples power. The formation of the South

15.

African Youth Congress has been a vital step in this direction. The development of strong and vibrant regional and national in all sectors must go ahead." - Aanhangesel "D".

Op bladsy 6 van die verslag onder die aanhef "The Strategic Initiative is in the hands of the people" - Aanhangesel "E".

"The struggle was taken to a terrain in which the people are in their strongest and the regime at its weakest. In the townships, rural villages, factories and schools the people possess a strength by virtue of their numbers - all of whom share a common repugnance of the system that has oppressed them for centuries. On the other hand the puppet structures of apartheid manned by fellow blacks were the weak links in the chains of our oppression. These became the focus of mass struggles."

Op bladsy 7 en 8 van die verslag onder paragraaf 3, wil ek graag die volgende aanhaal -

"It has become impossible for the regime to isolate the democratic movement for today it literally exists in almost every school, factory, township,

16.

street and rural village ..." en wat verder volg in die paragraaf en veral die laaste sin, naamlik: "Particularly over the past few months workers have dictated the pace and momentum of the struggle" - Aanhangsel "E".

Ten opsigte van hierdie betrokke paragraaf wil ek noem dat daar 'n "fighting alliance" bestaan tussen die "United Democratic Front" (UDF) en die "Congress of South African Trade Unions" (COSATU).

Op bladsy 8 die derde paragraaf, haal ek die volgende aan, naamlik -

"Over the past two years the struggle has indeed moved from Protest to Challenge. Apartheid rule is being challenged on every front.

The masses has rejected the dummy institutions which are designed to perpetrate their oppression. These institutions, after being imposed on the people, were often led by corrupt individuals. Residents of townships and throughout the country began to creatively develop democratic alternatives to these apartheid structures. The network of street committees that emerged based itself on mass participation. For the first time real democracy

17.

was practised at a street and township level for people were electing structures that were accountable to them. Street committees were readily accepted by people as their true representatives.

People's Courts Hand in hand with street committees was the emergence of township based peoples power. They played the role of controlling crime and resolving petty disputes.

The rent boycotts constitute one of the biggest and most sustained challenges to the apartheid rule. Not only are residents refusing to succumb to high rents, but they are also determined to hold back money which is used to finance structures which oppress them. The rent boycotts have become a symbol of people defiance." - Aanhangsel "E".

12.

Ten opsigte van die "rent boycott" was die uitstaande bedrag in die Oos-Transvaal op 30 Maart 1987, R4,964,681, en op 30 September 1987 het die situasie verswak dat die uitstaande bedrag toe R6,138,831-04 was. Hierdie kampanje teen die huur word geloods deur die UDF en sy filiale in die Swartgebiede, en het dit tot gevolg dat 24 Rade aan die einde van September glad nie gefunksioneer het nie.

18.

13.

Op bladsye 9 en 10 van die verslag haal ek die volgende aan - (Aanhangsel "D")

"Of the African National Congress we said on June 5 last year: The ANC has long established its leadership of the struggle for freedom in this country. It has tried and tested leadership, with the vision, the skills and the experience to guide the people towards their cherished goal of establishing a just democratic and non-racial society. Broad sections of the population as well as the international community have granted the ANC the credibility that it truly deserves. These statements are truer today than they were a year ago."

14.

Dit is ook voorts duidelik uit die verslag wat die posisie van die "National General Secretary" en "Publicity Secretary" is. Dit word soos volg op bladsy 12 uiteengesit onder die opskerif "Organisation, UDF Structures National Level, paragraph 1.1 paragraph 2 -

Regions have replenished the NEC by replacing those from Regions who have been incapacitated by repression. In addition, the national office

19.

bearers have been replaced by an acting National General Secretary and an acting National Publicity Secretary. Following the Pietermaritzburg Treason Trial, both National Presidents have been co-opted as full members of the present NEC. Others from regions have been co-opted from time to time to either assist the National Office Bearers at the NEC."

15.

Op dieselfde bladsy onder paragraaf 1.2 "Regional Level", erken UDF dat ses streke onder die noodtoestand funksioneer, naamlik "The six established regions have continued to function throughout the emergency".

Op bladsye 13 en 14 onder paragraaf 1.3 "Areas and Zones" is dit ook duidelik uit die verslag dat nienteenstaande die noodtoestand strukture daargestel word -

"Zonal structures are functioning in most of the major regions. However, most zone and area structures are only semi-functional. In some cases these structures have functioned relatively autonomously of the R.E.C.'s and yet in other cases the structures are almost completely defunct. At this level much progress has been made in the Northern Transvaal where the zonal committees were

20.

established during this state of emergency. In those areas where zone or area committees do exist, they have been focussed to play a very important role especially as regards: co-ordination at a local level; building and strengthening of organisation at a local level and initiating campaigns."

16.

Onder punt 2, "Youth", word die belangrikheid van die stigting van SAYCO uiteengesit, en by monde van 'n Nasionale Uitvoerende Komiteelid asook die Tesourier van die "Cape Youth Congress" word die bedrywighede van SAYCO op bladsye 6-8 van die September 1987 uitgawe van die "Sechaba" toegelig. In die verslag onder punt 2, "Youth", word die bedrywighede en optrede van SAYCO belangrik geag wanneer gelet word op die volgende uittreksel in paragraaf 2 -

"SAYCO launch has acted as a tremendous source of inspiration, not only to the hundreds of youth organisations around the country, but also to the Front as a whole. It has taken the level of organisation within the front to a higher level and added to its growing cohesiveness."

21.

17.

Op bladsy 15 van die verslag onder die opskrif "Women" het die organisering ook voortgegaan en is die "UDF Women's Congress" gestig soos in paragraaf 2 uiteengesit word -

"After years of work at a regional level, a national organisation of uniting women's affiliates of the Front in the form of the UDF Women's Congress has been formed."

Dit het ook geskied onder die noodtoestand.

18.

Onder paragraaf 4 "Student" en 4.1 "School Students" is dit duidelik dat die oproep wat gemaak is dat skoliere moet teruggaan skooltoe nie soseer daarom gaan om hulle akademies te bekwaam nie, maar meer gaan oor organisering. Dit word soos volg in die verslag op bladsye 15 en 16 uiteengesit -

"School students decided to return to classes to rebuild student organisations from grass roots level"

en op bladsy 16, die derde en vierde paragrawe -

22.

"Nevertheless, the Border Students Congress, Border's regional structure recently held a highly successful A.G.M. and National area regional co-ordination will be effective only when democratic S.R.C's and township based students' congresses are formed. The NEC has recommended that for the next period all efforts should be concentrated at building structures at a local level."

Oliver TAMBO, president van die "African National Congress" (ANC) laat hom soos volg uit in sy 8 Januarie 1987 Nuwejaarstoespraak, soos dit verskyn op bladsy 11 van die Februarie 1987 uitgawe van "Sechaba" onder die opschrift "Our task is to win the Revolution" - Aanhangsel "F".

"These are the guidelines that must instruct our behaviour over such questions as the people's courts and the education crisis. With regard to the crisis, we have to proceed from the position that this is a national issue requiring the united action of the students, teachers and parents, indeed the united attention of the entire revolutionary movement. Any action we take must represent the united view of all the forces, democratically arrived at. And we must proceed from the position that our task is to win a

23.

*Comrades Tambo
create the
revolution!*

revolution. The school, the college, the university is for us more than a place for formal education. It is also our assembly point, the location at which we marshal our forces, organise them and take the opportunity to give the order of the day. We must fight the enemy for the right to be at our respective institutions of learning, within which we should introduce the system of people's education which is a decisive element in the future of our country and people.

To return to school must must therefore be seen as a revolutionary act which puts us in a better position further to advance the struggle for a people's education in a society in which we, the people shall govern."

Wat opmerklik is van die "National Working Committee Conference" se verslag ten opsigte van die "school students", is dat dit bespreek was op die 29 en 30ste Mei 1987, terwyl Oliver TAMBO reeds in Januarie 1987 die ANC se siening aan die massas oorgedra het.

19.

Op bladsy 17 onder die opschrift "Civics" haal ek die volgende uit die verslag aan soos vervat in paragrawe 2 en 3 -

24.

"The rent boycott which took on a national character around May and June 1986 was one of the most successful campaigns conducted by the civic sector. It was through this campaign that many civic associations strengthened their organisations at the street level. National co-ordination and national strategies on the civic front broke down soon after June 12. Most regional structures also stopped operating. However, a general revival of civic organisation has been taking place over the past few months. The Southern Transvaal Region has for the first time established a regional civic structure. Other regions are presently in the process of reviving old or establishing new regional structures. Plans are also afoot to launch a national co-ordinating structure of civics."

Onder die hoof NECC op bladsy 18 van die verslag, wil ek die volgende aanhaal uit paragraaf 2 -

"The NECC is in the process of being reorganised. Despite constant raids, the national office continues to function. The Western Cape region has been re-launched in a very successful manner. It continues to make interventions in the present upsurge of crisis in the area. The Northern

25.

Transvaal has set up an interim committee which has already earmarked a launching date. The Natal and Southern Transvaal regions are also poised to re-launch."

Die VCA is reeds weer aktief in dié sin dat optredes weer orals plaasvind.

20.

Die "fighting alliance" tussen UDF en COSATU word duidelik uitgespel in die verslag soos vervat in bladsye 18 en 19 onder die hoof "COSATU". Uit die verslag wil ek die volgende aanhaal -

"The UDF has thrown its full weight behind the formation of COSATU. It saw in the emergence of COSATU a fighting ally. Every UDF affiliate trade union joined COSATU. The front took the view that the question of affiliation to the UDF should not be introduced as an element of division within COSATU.

Since the launch of COSATU, nine regional structures have been formed and three new industrial unions have been formed in the food, metal and construction sectors.

26.

The adoption by the two biggest affiliates of COSATU, National Union of Mineworkers and National Union of Metalworkers of South Africa, of the Freedom Charter has further contributed to the political cohesiveness within COSATU.

The consolidation of unity within COSATU has strengthened the entire democratic movement.

At present the organisation of the unemployed is being undertaken jointly by COSATU and the youth affiliates of the Front.

While COSATU has grown in leaps and bounds, a large number of both organised and unorganised workers remain outside COSATU. Our task is to draw these workers into the Congress. It is also noteworthy that not all unions are participating with equal zest in the campaign to form single unions and phase out general unions."

21.

Op bladsy 8 van Sechaba, Februarie 1987 uitgawe, onder die opskrif "We have made Advances", haal ek die volgende aan -

"In many parts of our country, we have already made important advances towards the creation of these

27.

mass revolutionary bases. We have destroyed many of the enemy's organs of apartheid rule. The masses of the people have played a central role in this process as active participants in the struggle for their own liberation. We have also succeeded to create mass democratic organisations representative of these conscious and active masses, ranging from street committees to COSATU, the UDF, the NECC and their affiliates and other democratic formations.

We also formed mass combat and self-defence units which have played an outstanding role in destroying the enemy's organs of government and acting in defence of the people. But as serious revolutionaries, we must carefully analyse our strength and weaknesses, discover our mistakes and correct them.

In this regard, we must say that we have not progressed as far as we can, and must, in relation to the task of strengthening and expanding the ANC and the People's Army, Umkhonto we Sizwe, inside the country. We must attend to these issues with even greater persistence than in the past.

The central task that faces us is to mount the most concerted assault on the apartheid regime, despite the desperate resistance of the enemy. This requires that we organise large political and military forces that are united politically and organisationally and mobilised around the same tactical and strategic goals. We call on all revolutionaries to attend to this task as a matter of strategic importance.

We must accordingly make a careful assessment of the situation in the country to determine the progress we have made and the ground we still have to cover. Where necessary, we must consolidate our gains, strengthen the street and area committees and other alternative structures, expand and stabilise the mass organisations, reinforce the combat units and broaden the influence of our vanguard movement, the ANC.

In some areas, both in the towns and the countryside, including the Bantustans, we are still faced with the task of destroying the racist government apparatus and making the advances we have achieved elsewhere. We urge the revolutionary forces to use the resources at our disposal to engage the enemy in these areas as well."

29.

"The Role of the Working Class

In this coming period, the revolutionary contribution of the working class to the common struggle will be of even greater importance than in the past. The workers will have to raise their level of participation in all spheres of our struggle, at the workplace and in the community, in the political as in the military confrontation. The better we are able to carry out these tasks, we must work hard further to build and strengthen the democratic trade union movement. The unorganised workers must be drawn into the trade union movement and all the organised should unite under the umbrella of COSATU. As we have said in the past, we do not believe there can be any obstacles so formidable that they can act as a barrier blocking any democratic union from joining COSATU.

We salute the workers of our country especially for the outstanding struggles they waged in the past year, among others, the May Day and Youth Day general strikes and the campaigns for the release of political prisoners and detainees. These actions confirmed the political maturity and the leading role of the workers. We must build on these gains, emphasising the unity of the working class, its forward role in our struggle and the

30.

need for it consciously to make the necessary sacrifices to secure the liberation of our people as a whole."

22.

Die UDF het die "Living Wage Campaign" geïdentifiseer in sy beplanning vir 1987. Die stakings deur die "National Union of Mineworkers" (NUM); die "South African Railway and Harbour Workers Union" (SARHWU); die "Post Office and Telecommunication Workers Association" (POTWA) en die "Commercial Catering and Allied Workers Union of South Africa" (CCAWUSA) was 'n direkte gevolg van die "Living Wage Campaign" wat geloods is en wat moorde, geweld en intimidasie tot gevolg gehad het.

23.

COSATU het ook 'n boodskap aan die Secretary General van die ANC, Alfred NZO, gestuur. Die boodskap is vervat op bladsy 15 van die Sechaba, Februarie 1987 uitgawe, onder die aanhef "COSATU Hails 75 Years of the ANC" -

"The Secretary-General of the ANC, Comrade Alfred NZO, has received the following message from the Congress of South African Trade Unions.

On the occasion of your 75th anniversary, we remind you that, at our founding congress, the beleaguered

31.

working class of our land asserted that the unbanning of the African National Congress is an indispensable condition for the advance towards a liberated South Africa.

By meeting on the 8th January 1912, the foundation members of the ANC were sowing seeds which will sprout and produce a South Africa which shall be free from the nightmare of political oppression and economic exploitation. It is this fact, together with our people's experience on the ground, which inspire the working class to take mass actions necessary and strong enough to take our struggle to greater heights.

We celebrate, not only the 75 years of struggle, but also the resilience with which you defied obstacles put before you by the racist regime. Some of you died and were buried in foreign lands. This is not a peculiarity of the South African struggle. It took the courage and heroic determination of the people of Zimbabwe to take the heroes' acre in the country of their birth. Definite indications are currently being sent to Pretoria by the masses of our people.

FROM YOUR 75TH ANNIVERSARY TO VICTORY!

AMANDLA!"

32.

24.

Opmerklik ook dat 1987 se tema van die ANC "Advance to People's Power" is, soos aan die einde van bladsy 15, Sechaba - Februarie 1987 uitgawe - van Oliver TAMBO se boodskap voorkom, terwyl die tema van UDF "Forward to People's Power" is.

25.

Die "Natal Indian Congress" en die "Transvaal Indian Congress" asook "Civics" in die "Western Cape" was die afgelope tyd weer besig met herorganisasie soos dit ook uiteengesit word op bladsye 20 en 21 van die verslag waarvan ek die volgende aanhaal onder die opschrift "Coloured and Indian Areas" - Aanhangsel "E".

"In both the Coloured and Indian areas the youth is the sector that has made the most progress in terms of organisation. The youth remain the most progressive and most dynamic sector in these communities. Through SAYCO, SANSCO and NASCOC they have merged with the majority African sector. (NASCOC is die National Student Co-ordinating Committee).

The potential to organise the youth sector has not as yet been exploited in many Coloured and Indian townships. Considering these communities as a whole, there has been a general backward slide over the past two years.

33.

Outside of the Eastern Cape, most Coloured and Indian workers are not members of COSATU. This impairs our ability to build non-racial unity on the ground especially strikes and other worker actions.

A major factor hindering organisational growth in these areas has been the inability of organisations in these areas to come to terms with the situation of heightened conflict in the African townships.

At present there are signs of a resurgence of organisation. Recently, a joint TIC/NIC meeting was held, civics in Natal and the Western Cape are being revived and on 5 and 6 May for the first time, a large number of Coloured workers responded to a stayaway call in Uitenhage and Port Elizabeth." SANSCO is die nuwe naam van AZASO en is die afkorting vir South African National Students Congress.

26.

Op bladsy 22 van bogemelde verslag onder die hoof "Campaigns" - "Unban the ANC" wat deur die UDF geloods is en wat deur COSATU, NAFCOC, SARK en die Black Sash ondersteun is, word van die volgende melding gemaak en ek haal aan - (Aanhangsel "E")

"The launching of the Campaign for the unbanning of the ANC on June 5 last year was the last open event held by the Front at a national level. At the outset, the campaign was supported by COSATU, NAFCOC, SACC and the Black Sash.

The unbanning of the ANC is one of the founding demands of the Campaign for National United Action. It was also a key demand of the Two Days of National Protest held on May 5 and 6. The 75th anniversary of the Congress was marked by, amongst other things, the placement for an advertisement calling for its unbanning, in all major papers throughout the country on January 8. Great significance was attached to the advertisement because of the wide range of organisations that were part to it.

The advertisement made a tremendous impact both at a mass level inside the country and internationally. In the face of a plethora of media restrictions and the declaration of the UDF as an affected organisation, the advertisement served to boost the morale of UDF supporters and demoralise those in government and other supporters of the regime who assumed that the State of Emergency had succeeded in silencing the Front. In

35.

this sence, it was a psychological victory.

The Unban the ANC campaign has reached a very advanced stage. The ANC was the central issue in the recent whites only elections. At an international level, the main imperialist countries have reluctantly accepted that they have to come to terms with the organisation as it cannot be wished away."

27.

Hierdie kampanje het tot gevolg gehad dat die Staatspresident 'n kommissie onder voorsitterskap van Regter MUNNIK aangestel het. Op bladsy 24 van die verslag haal ek die volgende aan ten opsigte van die kampanje -

"CAMPAIGN FOR NATIONAL UNITED ACTION"

The second important activity of this campaign was the calling for the unbanning of the ANC on the occasion of its 75th anniversary on 8 January this year. The advertisement placed in the major newspapers caught the state by surprise. It made a tremendous impact at a mass level within the country, and also at an international level.

36.

The most successful united campaign was the Two Day Protest on 5 and 6 May this year. The success of this protest action stands out as a monument to the power of united action and the yet untapped potential of National United Action.

At present, attempts are being made to wage a campaign demanding that the Emergency is not re-imposed on June 12 this year.

The Campaign for national United Action has a number of weaknesses which need to be attended to. While unity is being forged at a national level, it is not being built adequately at the regional and local levels. This campaign will be ineffective unless we are able to reap its benefits at a local level. It is also an observable fact that not all regions and affiliates are participating evenly in the campaign. The campaign must take on a truly national character - its potency lies in its ability to mobilise all sections of the people into united action."

28.

In die verslag op bladsy 25 onder die opschrift "Peoples Education" haal ek die volgende aan - Aanhangsel "E"

"Nothing has put more fear in the regime, than the concept of Peoples Education. At the same time the concept of Peoples Education had captured the imaginations of the people, young and old, students, teachers and academics, church people and workers. It is no exaggeration to say that there is a hunger and thirst for Peoples Education.

It is no wonder that the NECC's Peoples Education material was banned from distribution in schools and other educational premises.

Research units have been established at some English language universities. These units require person-power and participation from civics, union, student and teacher organisations. More universities and academics are showing an interest in NECC's programmes. History, English and Mathematics subject committees have been formed. The publication of the initial history material will soon be completed."

Onder "Peoples Education" word onder andere verstaan die opleiding in en oordra van die geskiedenis van die "Liberation Struggle" wat die ANC en "Umkhonto we Sizwe" insluit. Hierdie opleiding is nie net beperk tot skoliere en studente nie, maar behels 'n wye spektrum van die

38.

gemeenskap.

Op bladsy 10 van die Sechaba, Februarie 1987 uitgawe, laat die president van die ANC, Oliver TAMBO, hom uit onder die opskrif "Let our Children Go!"

29.

Ek verwys ook na bladsy 26 van die verslag onder die opskrif "Propaganda". (Sien Aanhangsel "E".) Die optrede van UDF en COSATU deur middel van hul publikasies, tesame met publikasies van die alternatiewe media wat nie aan UDF of COSATU verbonde is nie, maar wat wel hul saak bevorder, het die Regering genoodsaak om strenger maatreëls daar te stel ten einde die rewolusionêre klimaat te laat afplat.

30.

Daar word ook verwys na bladsy 29 van die verslag onder die opskrif "Cohesiveness" (Sien Aanhangsel "E"). Uit hierdie gedeelte van die verslag is dit duidelik dat UDF daarop roem dat hy 'n groter mate van samehorigheid onder jeugorganisasies bewerkstellig het, en vereenselwig UDF homself met die voorafgaande prosesse wat tot die stigting van SAYCO en die "UDF Women's Congress" gelei het.

31.

Op bladsy 30 van die verslag onder die opskrif "Conclusion" laat UDF hom baie duidelik uit wat

39.

aangespreek moet word vir die toekoms, naamlik "The Front needs to address the following issues at this point in time" en dan onder die opskrif "Organisational Practice" - "A programme aimed at reviving, strengthening and adopting our structures at every level needs to be developed".

32.

Op bladsy 31 van die verslag onder die opskrif "Isolating the Regime and Broadening Democratic Influence", word dit duidelik uitgespel wat bedoel word by "Isolating the Regime" en wil ek die paragraaf aanhaal -

"The aim of further isolating the regime and broadening the influence of the democratic movement must remain on the forefront of our strategy. This is also important in order to ensure that no quarter is left for the counter-revolution forces to operate in. This aim must not be seen in isolation of the Campaign for National United Action."

Op bladsy 32 van die verslag word die "Programme of Action of the United Democratic Front" duidelik uiteengesit, soos op die "National Working Conference" aanvaar. (Sien Aanhangsel "E".)

40.

34.

Die "Freedom Charter" is kort na die Konferensie aanvaar as die UDF se politieke beleidsdokument.

35.

Ek verwys ook na bladsye 32 en 33 van die verslag onder die aanhef "Launch a National Anti-Death Squads Campaign" - Sien Aanhangsel "E". Archie GUMEDE het reeds tydens sy oorsese besoek 'n memorandum oor dié aspek aan 'n komitee van die Verenigde Nasies voorgelê. Die vier punte wat op bladsy 33 genoem word onder "To achieve this we need to", word deurlopend gedoen.

36.

Op bladsy 33 van die verslag onder die opskrif "Build the United Front" word die "Programme of Action" van die UDF ook duidelik uitgespel en werk die UDF en COSATU sedert die stigting van laasgenoemde saam aan die hele spektrum van die sogenaamde "Liberation Struggle". In die verband verwys ek na die "Programme of Action" soos dit verskyn op bladsy 33 onder die opskrif "Build the United Front" - Aanhangsel "E".

Op bladsy 34 van die verslag onder die opskrif "Isolate Apartheid, Forward to a National Conference of Anti-apartheid Forces!" word hierdie kampanje deur UDF op 'n aaneenlopende basis gevoer en verwys ek in dié verband na

41.

Aanhangsel "E".

37.

Dit wat in die "Programme of Action" op bladsy 35 voorkom onder die hoof "Promote the Unity of the Oppressed - Organise the Coloured and Indian Townships", is 'n deurlopende proses en vind daar soms klemverskuiwings binne die raamwerk plaas.

38.

Op bladsy 35 van die verslag onder die hoof "Reject Bantustans, Reject KwaNdebele Independence", is dit ook 'n kampanje wat reeds uitgevoer is en vind daar tans klemverskuiwings binne die raamwerk van die kampanje plaas, soos opgemerk kan word in die laaste paragraaf onder hierdie hoof, naamlik "In addition, a conference of all rural affiliates must be held to add form and contour to the above".

39.

Op bladsy 36 van die verslag onder die hoof "Education" verwys ek na Aanhangsel "E". Hierdie kampanje rondom opvoeding is ook 'n kampanje wat deurlopend is, en NECC (National Education Crisis Committee) is tans besig met 'n veldtog teen Minister DE KLERK se optrede rakende subsidies aan universiteite.

42.

40.

Op bladsye 37 en 38 van die verslag onder die hoof "Strengthen Civic Organisations" verwys ek na Aanhangsel "E". Hierdie is ook 'n kampanje wat deurlopend is en word daar beoog om te protesteer teen die sogenaamde "Regional Services Council". Dit is duidelik dat die Civic's nog hul rol moet uitoefen soos uiteengesit op bladsye 37 en 38, naamlik soos hierby aangeheg as Aanhangsel "E".

41.

Onder die hoof "Campaign for National United Action" op bladsy 38 van die verslag, verwys ek na Aanhangsel "E". Die kampanjes is almal deurlopend. Die kampanje "Hands off COSATU" is gedurende Mei 1987 geloods en het ek 'n dokument van 'n beriggewer ontvang getiteld "COSATU Information Bulletin" waar op die agterblad verskyn "Defend your Organisation" en "Hands off COSATU". Samevattend kan gesê word dat die dokument daarop ingestel is om die massas te mobiliseer, te organiseer en te politiseer asook op te lei sodat 'n verenigde front kan bestaan en daar as 'n verenigde front opgetree kan word ten einde sosialisme daar te stel.

42.

Op bladsy 38 van die verslag onder die hoof "Four Years of United Democratic Front", verwys ek na Aanhangsel "E". Hierdie herdenking het nie gevlot soos wat UDF dit beplan

het nie, omdat die Polisie en addisionele magte wat aan die Veiligheidsmagte verleen is. Die tema "Defend, Consolidate and Advance" wil ek graag as volg uitlê: Die tema moet gesien word as 'n tema vir die onmiddellike toekoms. Die drie begrippe moet ook nie afsonderlik gesien word nie, maar wel as drie aksies wat gelyktydig uitgevoer moet word, want slegs dan kan die sukses daarvan verseker word. Die begrip "defence" moet egter nie net in 'n politieke perspektief gesien word nie, maar ook in die perspektief van 'n rewolusionêre aanslag. Die politieke- en rewolusionêre-aanslag se riglyn kan opgesom word in "Build the Front" wat dan die volgende behels -

- (1) die opbouing en uitbreiding van die strukture van UDF sowel as sy filiale; en
- (2) die versterking van die eenheidsaksie tussen UDF en sy natuurlike bondgenote en die verbreding van die UDF se politieke en morele invloed oor die breedste moontlike spektrum van die massas.

Hierdie op- en uitbouing van die Front is dus nie net defensief van aard nie, maar beoog terselfdertyd 'n aanslag (advance) op die gemeenskaplike vyand, in hierdie geval die Staat. Konsolidering kan op sy beurt slegs plaasvind deur die versterking van UDF en sy filiale -

- (1) UDF het as sulks reeds van die verskillende tegnieke van geheime ondergrondse werk bemeester. Op hierdie wyse word daar dus takties gebruik gemaak van sekere ondergrondse en alternatiewe strukture om voort te gaan en voort te kan gaan met openlike bogrondse mobilisering, organisering en politisering van die massas.
- (2) 'n Tweede belangrike aspek van konsolidasie is die versterking van die ideologiese eenheid van die UDF. Die popularisering van die "Freedom Charter" is 'n belangrike stap tot ideologiese konsolidasie.
- (3) Die derde aspek van konsolidasie kan gesien word in die ontwikkeling van sterk nasionale filiale wat binne 'n sekere sektor van die gemeenskap ontstaan, en funksioneer. Voorbeeld hiervan is die ontstaan van SAYCO en die "UDF Women's Congress". Só ook het vakbonde in spesifieke sektore ontstaan waarvan COSATU die oorkoepelende vakbondfederasie is, en wat 'n "fighting alliance" met die UDF het.

45.

(4) Die vierde aspek van konsolidasie is die ontwikkeling van politieke sentrums op alle vlakke van die gemeenskap, van die kleinste tot die grootste opwaarts. Hierdie politieke sentrums moet vooruit beplan en die stryd op eie inisiatief na die vyand neem. Die dokument word aangeheg as Aanhangsel "E".

43.

Op bladsy 39 van die verslag onder die opskrif "Programme of Action" - aangeheg as Aanhangsel "E" - is dit duidelik dat UDF individualisme verwerp en wil ek graag die volgende onder die hoof "Build Unity within the Front" aanhaal -

"The task of building internal unity within the Front as a whole and within individual affiliates is an unending one. We must continue to consciously eradicate all traces of factionalism, regionalism and individualism from our ranks."

44.

Op dieselfde bladsy is uit die beplanning duidelik dat met COSATU en SAYCO saamgewerk word, soos dit uitgespel word onder die hoof "Organise the Unemployed" en ek haal aan "We must join COSATU and SAYCO in the campaign to organise the unemployed and to demand for creation of more jobs".

46.

Op dieselfde bladsy is dit ook duidelik wat beplan word vir die 16de Junie, en ek verwys na Aanhangsel "E".

So word daar ook op dieselfde bladsy die beplanning vir die 12de tot die 26ste Junie uiteengesit, en ek verwys hier ook na Aanhangsel "E".

45.

Vanaf bladsy 41 van die verslag word die resolusies uiteengesit, waarvan ek slegs 'n paar wil behandel, naamlik die "Resolution on Workers" op bladsy 41 onder punte 1 en 2, naamlik "and further" -

- (1) to encourage and support the principle of one union, one industry under the umbrella of COSATU;
- (2) to support the living wage, hands off COSATU and jobs for all campaigns.

Beide hierdie punte is deurlopend van aard en is reeds aangepak en geloods, en wat tot geweldpleging geleid het.

46.

Op bladsy 45 van die Verslag "Resolutions on Rent Evictions" haal ek aan -

47.

"The National Working Committee Conference of the UDF condemns 'the inhuman policy of throwing out people from their homes'".

Hierdie kampanje word op 'n aaneenlopende basis gevoer en is nou verwant aan die "Rent Campaign" - aangeheg as Aanhangsel "E".

47.

Op bladsy 48 van die verslag onder die opskerif "Revolutions on Frontline States", heg ek die volgende aan as Aanhangsel "E". Die alternatiewe media is gebruik om hierdie kampanje nasionaal sowel as internasionaal te propageer, en wat die Regering genoodsaak het om maatreëls in te stel om dit te bekamp.

48.

Op bladsy 47 van die verslag onder die opskerif "Resolution on the Geneva Convention", verwys ek na Aanhangsel "E". Twee gevalle het reeds in ons howe voorgekom waar opgeleide terroriste hulle beroep het op die Geneefse Konfensie.

49.

Op 7 Januarie 1987 het ek 'n aanplakbiljet getiteld "We remember Rivonia and life-serving Political Prisoners" ontvang. Die aanplakbiljet is uitgegee en landswyd

versprei onder die vaandel van die "Release Mandela Campaign", die "United Democratic Front", die "Congress of SA Trade Unions" en die "South African Youth Congress". Uit die aanplakbiljet is dit duidelik dat die "Freedom Charter" gepopulariseer word en is 'n foto van Nelson MANDELA wat op 5 Augustus 1964 gevangenisstraf opgelê is, in die middel van die biljet aangebring.

Die middelste gedeelte van die biljet is 'n uiteensetting van die "Freedom Charter" in Engels en Swarttale. Onderaan die middelste gedeelte van die biljet kom die volgende voor: "These democratic conditions are the basis for Peace:

the unconditional release of the people's leader,
Nelson Mandela;

the unconditional release of all political
prisoners and detainees;

the unconditional unbanning of the ANC and all
banned organisations;

the unconditional return of the exiles;

the total abolition of apartheid;

the implementation of the Freedom Charter;

the freedom of speech and political association.

We believe that meeting these demands will create the necessary climate for a permanent and lasting peace in South Africa based on a nonracial and democratic society."

Aan die linkerkant van die biljet onder die opskrif "Release all Political Prisoners", kom die volgende voor -

"In terms of international legal practice anyone who has been sentenced to life imprisonment is released after completing 20 years.

We demand the release of our leaders. They have served 20 years! The ANC, along with many governments of the world, signed the Geneva Convention.

That convention give combatants recognition by the United Nations of prisoner of war status.

The S.A. regime has, however, refused to sign the declaration.

JH

50.

We demand prisoner of war status for all those combatants captured in action for freedom, justice and peace in our troubled land."

Hierna word 'n lys van politieke gevangenes genoem, wat insluit veroordeeldes in die Rivonia-verhoor asook ANC en PAC gevangenes.

Aan die regterkant van die biljet onder die opskrif "Save these 32 patriots" - "Thirty-two people are currently on the Death Row after being sentenced to death by the Apartheid Regime". Hierna word 'n uiteensetting gegee van die insidente en dan die veroordeeldes. Die insidente word as volg uiteengesit -

"Sharpeville Six, sentenced December 1985 for the elimination of a Vaal Councillor.

Two from Tzaneen, sentenced in July 1986 for eliminating two informers.

Two sentenced in September 1986 for eliminating Sebokeng Policeman.

One sentenced in December 1986 for eliminating woman police informer in Colesberg.

[Handwritten signatures]

51.

Four Addo Youth Congress members sentenced for "killing" farmer and wife.

One sentenced in April 1987 for Durban bombing.

Three NUM members sentenced in May 1987 for killing team leaders at Vaal Reef.

One sentenced in June 1987 for eliminating a Soweto Policeman.

WE DEMAND an end to the hanging of political prisoners and activists. For political, humanitarian and moral reasons, the apartheid regime must not hang the 32 South African patriots on the Death Row.

The Apartheid Regime must become a signatory to the Geneva Convention. All those captured activists who had taken up arms against the Apartheid Regime must be given prisoner of war status." - Aanhangsel "G" verwys.

50.

Op 12 November 1987 ontvang ek 'n dokument van 'n beriggewer getiteld "COSATU Second National Congress

Report 1987". Uit hierdie dokument wil ek graag die Hof se aandag vestig op die volgende bladsye en paragrawe -

Op bladsy 5 punt 2 "Why did COSATU adopt the Freedom Charter? What is the relevance of the Charter to the working class struggle for Socialism?

Op bladsy 5 punt 3 "The question of alliance between COSATU and other militant progressive sectors was an important issue at Congress. Why was this such an important issue.

Bladsy 6 punt 4 "Can you further explain the 'United Front' and 'Permanent structured alliances at local regional and national level' called by the Congress."

Op bladsy 6 onder punt nr 5 "In what way are the struggle which workers are waging today laying the seeds of socialism?"

Op bladsy 7 onder punt 7 "Congress saw international pressure as an important weapon against the repressive apartheid regime and called for stronger measures. How does this build the working class struggle?" - aangeheg as Aanhangsel "H".

53.

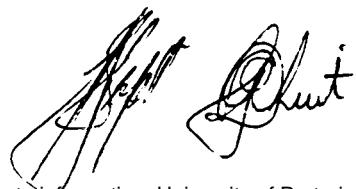
Op dieselfde bladsy onder punte 12-13 "COSATU Congress has come out with a clearer mandate to reject and struggle against the political and economic system of South Africa. How do you think the Botha Government and the bosses will react?" - aangeheg as Aanhansel "H".

Op bladsy 10 die "Presidential address: Extract from COSATU's President Elija Barayi's speach, delivered at the 2nd National Congress" - aangeheg as Aanhansel "H".

51.

Op bladsy 19 onder die opskerif "Cultural Day" wil ek graag die Hof se aandag vestig op paragraaf 4 - aangeheg as Aanhansel "H".

Ek wil ook die Hof se aandag vestig op bladsye 21-23, en veral op bladsy 22 onder die opskerif "Decisions have Meaning", die tweede paragraaf wat handel oor die Thandukulhanya Swartwoongebied. Die uitstaande bedrag ten opsigte van huurgeld en ander diensfooie het op 30 September 1987 R1,068,833-30 beloop. Dit is dus duidelik dat lede van die "Paper, Wood and Allied Workers Union" nou saamwerk met die "Rent Committee" - aangeheg as Aanhansel "H".

54.

52.

Op bladsy 25 onder die aanhef "Resolutions" is dit duidelik dat COSATU hom vereenselwig met SWAPO en die teenwoordigheid van Kubaanse troepe in Angola.

53.

Op bladsy 26 onder die opskrif "International Policy; COSATU while endorsing the existing" en op bladsy 27 onder die opskrif "And believing that", veral paragrawe 1, 2, 3 en 4. Op dieselfde bladsy onder die opskrif "Therefore resolves" en veral paragrawe 1, 2, 4, 5, 6 en 7 - aangeheg as Aanhangsel "H".

54.

Op bladsy 31 onder die opskrif "Political Policy, this Congress noting that" en veral paragrawe 2, 3, 4, 5 en 6 en op bladsy 32 paragrawe 9 en 10. Op dieselfde bladsy onder die opskrif "And believing" en veral paragrawe 3, 4, 6, 6.1, 6.2, 6.3 en 6.4; en onder die opskrif "Therefore resolved", veral paragrawe 1, 2, 6 en 7.

55.

Op bladsy 35 onder die opskrif "Education, this Congress noting that" paragrawe 1-4, en op bladsy 36 onder die opskrif "believing that", paragrawe 1-2, en op dieselfde bladsy onder die opskrif "Therefore resolves", paragrawe 3(a), (b), (c) en (d).

55.

56.

Op bladsy 40 onder die opskrif "Rents: this Congress noting that" paragrawe 1-5, en op dieselfde bladsy "We therefore resolve" paragrawe 1-2.

57.

Op bladsy 41 onder die opskrif "Repression: this Congress noting" en veral paragrawe 1, 2 en onder paragraaf 4 "many COSATU members are still in detention.

- Moses MAYEKISO stands accused by the apartheid regime of treason for assisting in the building of democratic street committees in Alexandra.
- The Government has introduced a Bill that South African Blacks should undergo compulsory military conscription"

paragraaf 5 en 6, en op bladsye 42 en 43 onder die opskrif "Therefore resolves", paragrawe 1, 3, 4, 6, 8, 9 en 10.

58.

Ek het ook in besit gekom van die Oktober 1987 uitgawe van die "Sechaba" en wil na die volgende uittreksels in die dokument verwys:

56.

Op bladsy 1 onder die opskrif "Editorial on Negotiations" kolomme 1 en 2, en veral die laaste paragraaf van die tweede kolom.

Op bladsy 8 van dieselfde dokument onder die opskrif "The Workers flex their Muscles" by Thozamile BOTHA, wil ek graag verwys na die eerste drie paragrawe in kolom 1 en die laaste twee paragrawe in kolom twee.

Op bladsye 10 en 11 wil ek graag verwys na die laaste paragraaf in kolom twee en die eerste paragraaf in kolom 1 op bladsy 11.

Op bladsy 11 vanaf kolom een die tweede paragraaf tot aan die einde van kolom twee.

Ek wil ook die Hof se aandag vestig op bladsy 13 van die dokument en veral vanaf die gedeelte onder die opskrif "Oppressor and oppressed in the same Church" en veral na die laaste paragraaf op bladsy 13 in die tweede kolom. Aanhangsel "J" verwys.

59.

Ek het ook in besit gekom van 'n dokument getiteld "UDF Unites, Apartheid Divides, COSATU Education, July 1987". Ek wil graag die Hof se aandag vestig op bladsye 7-14 onder die opskrif "Achievements of three years of United Action". Aanhangsel "K" verwys.

57.

60.

Ek het ook 'n dokument ontvang getiteld "Grass Roots rural supplement, October 1987, Vol. 8, No. 8". Ek wil graag verwys na die gedeelte onder die aanhef "Defend, Consolidate, Advance" says the UDF, op die tweede bladsy 3 van die betrokke dokument. Aanhangsel "L" verwys.

61.

Op 16 November 1987 ontvang ek inligting wat op uiterst delikate wyse bekom is, en waarvan ek die metode hoe die inligting bekom is, of wyse waarop die inligting bekom is, nie kan openbaar nie daar die metode of wyse waarop die inligting bekom is nie op grond van openbare beleid of met inagneming van openbare belang openbaar gemaak behoort te word nie.

Die inligting dui daarop dat Terror LEKOTA, beskuldigde Nr 20 in die betrokke saak, na die vrylating van Govan MBEKI, 'n selferkende Kommunis en wat nog die doelstellings van die "African National Congress" nastreef, op klandestiene wyse MBEKI gekontak het en hom as volg teenoor MBEKI uitgelaat het -

"Our Dear Comrade Govan, your sudden release from prison after more than twenty-three years of a

58.

cruel prison life has brought deep joy to the workers and people of South Africa all over the country. We are particularly inspired that your release was unconditional which points to the fact that your return to the midst of the people unmarked by the many years of imprisonment.

Your capacity to endure the hardships and denials that were part of your incarceration symbolises the determination of our people to pay whatever price is necessary for their freedom. Above all, however, you stand out as a major source of inspiration to South African freedom fighters in prison, inside this country and in exile. We welcome you back very warmly.

Your return to us at a time when there is a major resurgence of our people's struggle for freedom, democracy and non-racialism. Over the last four years the United Democratic Front has campaigned vigorously for the scrapping of the present tricameral parliament, the unconditional release of our imprisoned people's leaders, the unbanning of those who were restricted and the return of the exile and on that basis, calling of a National

59.

Convention so that the country can be provided with a non-racial and democratic constitution. In putting forward the said conditions for the National Convention the UDF underlined the fact that no acceptable political solution can be found to South Africa's problems without the express participation of the present liberation organisation - the ANC and the acknowledged leaders of our people. Your reported remark that no lasting solution can be found without the participation of the ANC therefore tallies very closely with the letter and spirit of the broad-based UDF.

You also return to us at the time of intensifying working class organisation. After many years of tireless campaigning, a campaigning of which formed an important part - Black workers have won the right to trade union organisation. There is still a long way towards desirable levels of organisation. But the rising union movement spearheaded by COSATU has already been combining factory floor struggles with community based struggles. Indeed, they have already adopted the Freedom Charter, a step that draws COSATU and the UDF close to each other. In this regard you struck

60.

the right chord in emphasising the essential need for continued co-operation between the liberatory organisation and the organisations of the working class.

Finally, in welcoming you back we reiterate our determination to pressure the government to release those who remain behind prison walls. We shall redouble our efforts to win both their release and our country's freedom.

Long live the South African struggle!

Long live the unity of workers and people of South Africa!

Long live the Congress Alliance!!!

Amandla! Matla!

Yours in the struggle for freedom,

M. TERROR LEKOTA and OTHERS."

61.

62.

Uit die metode wat hier gevvolg is, is dit duidelik in ooreenstemming met die strategie van UDF, SAYCO, die ANC en ander organisasies dat aktiwiteite op klandestiene wyse, of soos dit deur UDF, SAYCO en die ANC genoem word, "underground" voortgesit kan word. Hierdie metode is uiters moeilik om te monitor en kan nie altyd volkome beheer word nie.

63.

Ek wil ook graag die Hof se aandag vestig op sommige terreurdade in die volgende plekke. As gevvolg van intensiewe ondersoeke wat oor etlike maande geskied het, is twee opgeleide ANC-terroriste en 'n aantal wat plaaslik militêr opgelei is, asook 'n aantal meelopers, in hegtenis geneem aan die Oos-Rand, Mamelodi en Soshanguve. Hierdie opgeleide ANC-terroriste het deel gevorm van die "Transvaal Machinery" van die ANC. Hul optrede was dan ook die gevvolg van terreurdade waarvan almal gemik is teen lede van die Suid-Afrikaanse Polisie en Munisipale Polisie te KwaThema, Springs, Halfweghuis en Mamelodi. Tydens die aanvalle is 'n lid van die publiek dood en 'n Munisipale Polisieman asook 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie is beseer.

62.

64.

Op 18 Oktober 1987 is 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie en sy vader gewond tydens 'n aanval op hulle met 'n AK-47 geweer. Dertien skote is op die lid en sy vader gevuur, 'n Swart lid van die Suid-Afrikaanse Polisie is kort na die voorval met sy aankoms by sy huis met 'n handgranaat aangeval. In die twee voorvalle is die Blanke lid en sy vader beseer en is die Swart lid nie beseer nie.

65.

Op 18 Oktober 1987 het ongeveer drie terroriste 'n aanval geloods op 'n polisiestasie in die omgewing van Pretoria en wel op 'n polisiestasie te Winterveld. In die aanval is 'n lid van die Bophuthatswana polisie gedood.

66.

In Soweto, wat beskou word deel te vorm van die Witwatersrand, wil ek die Hof se aandag vestig op terreurdade in dié gebied. Op 13 September 1987 is daar met AK-47 gewere gevuur op 'n kantoor van die Suid-Afrikaanse Polisie Vervoerpolisëring, asook op 'n elektriese kragsentrale.

67.

Op dieselfde dag is 'n handgranaataanval op lede van die Suid-Afrikaanse Polisie geloods en is een lid beseer.

63.

68.

Op 22 Oktober 1987 is 'n handgranaataanval na 'n woning wat behoort aan Raadslid Tshabalala geloods; die drie Municipale Polisiemanne aan diens is nie beseer nie.

69.

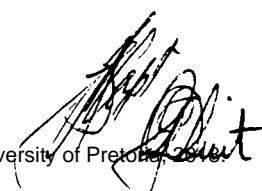
Op 12 Oktober 1987 het 'n Mini-kleefmyn by die privaatwoning van 'n Suid-Afrikaanse Polisiemag-lid ontploff.

70.

Ek wil ook graag die Hof se aandag vestig op 'n dokument wat opgestel is onder verskillende hoofde, en wat aangeheg word as Aanhangsel "M" en aanhangsel "N", wat die simbole in aanhangsel "M" verklaar:

Bladsy:

- 1 Summary of Deeds of Terror 1987.
- 2 Summary of Deeds of Terrorism 1976-1987.
- 3 Deeds of Terror, Types of Terrorist Weaponry used 1987.
- 4 Deeds of Terror, Types of Terrorist Weaponry used 1987.
- 5 Deeds of Terror, Types of Terrorist Weaponry used 1979 - September 1987.
- 6 Incidents of Terrorism per SAP Division 1987.

64.

- 7 Deeds of Terror. Target Analysis 1987.
8 Deeds of Terror. Target Analysis 1987.
9 Deeds of Terror. Race analysis 1987.
10 Deeds of Terror 1986 - September 1987.
11 Distribution of Terrorist incidents in Rural
and Urban Areas 1987.
12 Killed by Terrorists 1980 - September 1987.
13 Killed by Terrorists 1980 - September 1987.
14 Cache per SAP Division 1987.
15 Terrorist Weapons examples 1976 - September
1987.
16 Terrorist Weapons examples 1986 to September
1987.

Dié dokument word vergesel van 'n lys waarteen of teen wie die aanval geloods is en sal onder die woord "Klas" die letters P, E, S en A voorkom, wat dan 'n aanduiding gee waarteen of teen wie die aanval geloods is - sien Aanhangsel "N".

Onder die hoof "Deeds of Terror: Race Analysis 1987" op bladsy 9 kom die woord "unspecified" voor. Dit beteken dat dit onbekend is of die daad teen 'n "spesifieke rassegroep" gemik is.

65.

71.

Op die huidige stadium beskik ek oor inligting dat 400 "People's Courts" in die RSA funksioneer, almal onder die beheer van die UDF-areabestuur.

72.

Gedurende Februarie 1987 het ene Martin WITTENBERG, 'n sekretaris van UDF-Middellande, wat tans in aanhouding is ingevolge die bepalings van die Noodregulasies, 'n stuk opgestel getiteld "General Strategic Objectives" en waarvan transpirante voorberei is vir opleiding. Ek heg die geskrewe stuk aan as Aanhangsel "0".

Uit die dokument is dit dus duidelik dat die geweldpleging nie faksiegevegte is nie, maar wel die gevolg van organisering, mobilisering en politisering en dat die geweld gemik is teen Inkata en Owerheidsinstellings. Uit die dokumente is dit duidelik dat die geweld 'n uitvloeisel is van strukture wat deur UDF daargestel is in woongebiede rondom Pietermaritzburg.

73.

Op die huidige stadium is Archie GUMEDE, Albertina SISULU en Azhar CACHALIA die enigste Nasionale Bestuurslede van UDF wat nog nie aangehou word nie en word UDF-ampsdraers landswyd ingevolge 'n veelvoud van wette aangehou. So ook word UDF en sy ampsdraers se optredes deurentyd gemonitor.

66.

74.

Wat die onrussituasie vir die tydperk 1 Julie 1987 tot 31 Oktober 1987 betref, is dit duidelik dat die onrusverwante voorvalle nog nie genormaliseer het nie en is 'n tendens van eskalasie te bespeur. Ek dra die volgende feite aan die Hof voor -

	WITWA-	TERSRAND	WESRAND	OOSRAND	SOWETO
Klipgoot (Open-bare geweld)		22	6	57	42
Brandstigting	1		3	16	12
Petrolbomme	-		2	25	19
Samedrommings	4		5	15	14
Intimidasié	4		1	14	1
Padversperrings				1	1
Saakbeskadiging	2				12
Moord				3	1
Aanranding	3		2	6	2
Skietvoorvalle				3	8
Ander Voorvalle	2		5	4	6

75.

Wat ongevalle landswyd betref, wil ek graag vir die tydperk 27 Junie tot 31 Julie 1987, die volgende feite voorlê

67.

	GEDOOD	BESER
Deur Veiligheidsmagte	4	4
Deur Oproeriges	18	42
Deur Ontwikkelingsraad	0	0
Veiligheidsmagte gedood in onrus	<u>0</u>	<u>9</u>
TOTAAL	<u>22</u>	<u>55</u>

AANVALLE OP VEILIGHEIDSMAGTE:

Klipgooiery	20
Brandstigting	2
Petrolbomme	5
Moord	3
Skietvoorvalle	<u>3</u>
TOTAAL	<u>33</u>

76.

VIR DIE TYDPERK 1 AUGUSTUS TOT 31 AUGUSTUS 1987:

	ONGEVALLE	
	GEDOOD:	BESER:
Deur Veiligheidsmagte	1	2
Deur Oproeriges	11	61
Deur Ontwikkelingsraad	0	0
Veiligheidsmagte gedood of beseer in onrus	<u>0</u>	<u>9</u>
TOTAAL	<u>12</u>	<u>72</u>

68.

AANVALLE OP VEILIGHEIDSMAGTE:

Klipgooiery	44
Brandstigting	1
Petrolbomme	0
Skietvoorvalle	<u>2</u>
TOTAAL	<u>48</u>

77.

VIR DIE TYDPERK 1 SEPTEMBER TOT 30 SEPTEMBER 1987:

	ONGEVALLE	
	GEDOOD:	BESEER:
Deur Veiligheidsmagte	1	8
Deur Oproeriges	40	114
Deur Ontwikkelingsraad	0	0
Veiligheidsmagte in onrus	1	15
TOTAAL	<u>42</u>	<u>137</u>

AANVALLE OP VEILIGHEIDSMAGTE -

Klipgooiery	62
Brandstigting	0
Petrolbomme	6
Moord	1
Skietvoorvalle	<u>5</u>
TOTAAL	<u>74</u>

69.

78.

VIR DIE TYDPERK 1: OKTOBER TOT 30 OKTOBER 1987:

ONGEVALLE

	GEDOOD:	BESEER:
Deur Veiligheidsmagte	7	17
Deur Oproeriges	46	47
Deur Ontwikkelingsraad	0	0
Veiligheidsmagte in onrus	<u>0</u>	<u>9</u>
TOTAAL	<u>53</u>	<u>73</u>

AANVALLE OP VEILIGHEIDSMAGTE -

Klipgooiery	35
Brandstigting	1
Petrolbomme	0
Moord	0
Skietvoorvalle	<u>10</u>
TOTAAL	<u>46</u>

79.

Die volgende persone -

Thamsanga MALI;

Oupa MONARENG;

Themba NONTLANTANE; en

Peter MAKOGOBA

wat op borgtog vrygelaat is in John Vorsterplein M.R.
567/11/84 en wat nie hul borgvoorraades nagekom het nie

70.

en die RSA verlaat het, is nog nie opgespoor nie. Inligting dui daarop dat hulle militêre opleiding onder die vaandel van die ANC ondergaan het in die buiteland.

Stompie MOKGELE wat ook op borgtog vrygelaat is en die RSA verlaat het kon ook nog nie weer opgespoor word nie.

Edith LETHLAKE wat in hierdie betrokke verhoor moes getuig het, is nog steeds weg en dit is onbekend wat van haar geword het.

80.

Dit is dus vir my duidelik uit die stukke en inligting tot my beskikking dat Mobilisering, Organisering en Politisering op groot skaal voortgesit word en dat COSATU, UDF met sy affiliate organiseer, mobiliseer en politiseer deur middel van alternatiewe strukture en uiteindelike oornname van die gesag gebaseer op Sosialisme.

81.

Dit is ook duidelik dat as aktiewe gebiede georganiseer word, en strukture wat as gevolg van politisering onaktief geraak het, herstruktureer word, dat nuwe oorkoepelende nasionale liggeme geskep word. Vanweë die magte wat verleen is aan die Veiligheidsmagte word die organisering,

71.

mobilisering en politisering kovert gedoen, wat die insameling van inligting deurentyd bemoeilik.

82.

Wat die onrusverwante geweldaspek betref, voorsien ek nie met die inligting tot my beskikking dat die geweld in die afsienbare toekoms gaan normaliseer nie. Die rewolusionêre klimaat bly nog hoog en word aangehelp deur die alternatiewe media wat ook in baie gevalle kovert versprei word.

83.

Ek het gedurende November 1987 ook in besit gekom van 'n aanplakbiljet getiteld "We congratulate Comrade TAMBO on the occasion of his 70th birthday. We wish him many more years as a leader on the road to freedom and to the building of the liberated South Africa". Op die aanplakbiljet kom ook 'n foto van Oliver TAMBO voor. Die aanplakbiljet is onder die vaandel van SAYCO uitgegee en word aangeheg as bewysstuk "P".

Ek is vertroud met die inhoud van die verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie en ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend op my gewete. So help my God.

..... (Kaptein)
F P R BOTHA

Pluit

72.

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp.

Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring op hede die 19de dag van NOVEMBER 1987 te PRETORIA.

..... Olivier (Luitenant)

D J OLIVIER
VREDEREGTER, AMPSHALWE RSA

DAVID Daniël Jacobus Olivier
Luitenant: Suid-Afrikaanse Polisie
Polleys Arkade
SAP-Hoofkwartier
Schoemanstraat
PRETORIA

6378/JvL

"O" 455
J.E. 1

1. Gen. STR. OBJ

* ADAPT STRUCTURES TO COPE WITH REPRESSION

* DEEPEN CRISIS WITHIN STATE

* STRENGTHEN / BUILD PEOPLES' POWER

* ↑ CONVICTION & DISCIPLINE

STRENGTHENING UNITY BETWEEN COSATU & UDF

* BROADEN UNITY (FRONT)

REFERENCE

* ↑ LEGAL SPACE FOR MASS STRUGGLE

* EXPAND STRUGGLE INTO WHITE AREAS

* SHARPEN THREAT AGAINST COLLABORATORS & DUMMY INSTITUTIONS

* ISOLATE & DISCREDIT GATSHA

* DEVELOP ALTERNATIVE & EFFICIENT PROPAGANDA

* RURAL AREAS

ICERD	CONDITIONS	STR. OBJ	PROGRAMME
OUTH	<p><u>1. IMBALI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cells - not all functioning - No co-ordination bet. Cells - Minimal Inkatha presence Young willing to act against Inkatha. <p>Issues: Inkatha; unemployment</p> <p><u>2. FORUM</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 Cells (for people each) - NO INKATHA - only few of - Co-ops forum exists - mostly <p>Problems: - Style of work (still pre-emergency)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lack of loc. coordination - Money <p><u>3. ASHOKA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkatha kills our key people - PFI APPROACHES - Territory to organize - cell Structure Intra-organisation - ASHOKA - Soccer issue <p><u>4. SOCIETY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Young disorganized - No Clear idea of Cells - No organizing activities - Confusion <p><u>5. MAFENIENIS:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - young operating openly - no Inkatha - 9 co-operation bet O.D. (3) - need for TRAINING <p><u>6. RITAMO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Associate Youth Congress <p><u>Other areas</u></p>	<p>to get cells to function ↑ co-ordination Isolate Inkatha Draw youth into structures Build defence structures</p> <p>Train activist - under- stand Build engine cells o.e. Re-organising & expanding</p> <p>- Dev. contacts & re-organise. - Build cells</p> <p>- Dev & building cells - Training - Revise youth org (SOTB)</p> <p>- Dev & Improve co- ordination bet youth & us. - Build cell structures & defence "</p> <p>- Dev. Contacts - Training - Get info on areas - ↑ co-ordination - move into new areas</p>	

3. - AFRICAN AREAS

area	Conditions	STR. OBJ.	Programme
IDENTS	<p><u>NASCO</u> - Has local exec - 2 branches in Mophomene & Hammanskloof - looking at formation of Reg. Exec. - weak str. in schools but has support</p> <p><u>Issues</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. NEW RESTRICTIONS 2. SCHOOL FEES 3. WHITE PRINCIPALS 4. HIGH FAILURE RATE 5. INDEMNITY FARMERS 6. CLOSED SCHOOLS 7. TERRORISM 	<ul style="list-style-type: none"> - Improve & increase political training - Building structures in schools - Improve co-ord bet NASCO & Youth & Parents - setting up of a proper REC 	<ul style="list-style-type: none"> - Initiate discussions to understand conditions more fully & dev. programme more concretely. - SAME FOR YOUTH IN THE VARIOUS AREAS.
			<p><u>First few steps in dev. of programme</u></p> <p><u>NASCO</u> - set up a joint meeting.</p> <p><u>Youth</u> - steps have been dev. in the areas</p> <p><u>CIVICS</u> - find organisers - training</p>
	<p><u>GENERAL OBJ - YOUTH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - improve general co-ordination. - create structures & have its own resources etc. - Dev. & create cell structures - Tackle Inkatha. Create defence mechanism. - Improve edn & training. <p><u>GENERAL PROGRAMME - African</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Visiting areas, understand areas. - set up co-ordination - Dev. & run training programmes - Finding & dev. more organisers - Process of re-organisation in the different areas. 		

4. AFRICAN AREAS

Area	Conditions	STR. OBJ.	Programme
Uviers	<p><u>1. INBANC:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - HARASSMENT - INKATHA - LOTS OF SUPPORT FOR U.A.F - POTENTIAL ^{CIVIC} MASS LEVEL <p><u>ISSUES:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - WATER METERS - ELECTRICITY - CORRUPTION <p><u>2. FOEMDALE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - MAGAZINING & RATEPAYERS - NO SUPPORT FOR INKATHA - LOTS OF COSTS & SERVICES <p><u>ISSUES:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - HOUSING - LIGHTING - POOR SERVICES - HIGH RENTS <p><u>3. MAFPHOMENI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - INKATHA COMM. <p><u>ISSUES:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - SEWERAGE - UNEMPLOYMENT - REAP BOYCOTT <p><u>4. NEVANE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - CIVIC COMM <p><u>ISSUES:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - REMOVALS - SERVICES <p><u>5. SOETANE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - COMM. OF 12 <ul style="list-style-type: none"> - MS. ROBERT SUMNER - NO INKATHA <p><u>ISSUES:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - INCORPORATIONS - ROADS <p><u>6. GENERAL ASSESSMENT:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - NO STR. - LOTS OF ISSUES - POTENTIAL CRISIS 	<ul style="list-style-type: none"> - Identify civic organisers. - evaluate past work. - Dev new contacts. - Revive old " - Understand conditions etc in all areas especially in the outlying (rural) areas - Education on civic organising. - ↑ contact - ↑ contact 	

5. INORAN PROPS

SCALES	CONDITIONS	STR. OBJ	PROGRAMME
POL	<p><u>NIC</u> (activists)</p> <ul style="list-style-type: none"> - NO BROAD A-COMM STR. - SMALL CORES IN AREAS - CO-ORDINATOR IN EACH AREA - MEET REGULARLY - 2/8 ACTIVISTS <p>(senior peers)</p> <ul style="list-style-type: none"> - FEW PEOPLE WILLING TO MEET - OTHERS ARE AFRAID <p>(mass level)</p> <ul style="list-style-type: none"> - GREATER POL. AWARENESS - CHOICES TO INORAN PEOPLE BECOME STARKER - MINORITY SYNDROME 	<ul style="list-style-type: none"> - TRAINING & ED. OF CO-ORD. & AT AN AREA LEVEL. - DEV. OF AREA STRUCTURE - DEV. SPECIALISATION EG WORKERS, PRESS, TRAINING - DEV. & MAINTAIN CONTACT WITH OTHER AREAS - DEV. FUNCTIONING AREA - FIND OUT WHERE MASSES OF IND. ARE ARE - RECRUIT PEOPLE EG YOUTH. - H.O.D. - TO FURTHER UP. 	<ul style="list-style-type: none"> - DEV. CO-ORD. - DEV. AREA STRUCTURE - ASSESSMENT OF NIC.
	<ul style="list-style-type: none"> - 10 CITIES IN VARIOUS AREAS - CO-ORDINATING STRUCTURE GRID. (CORNERS) - ACTIVIST COORD. FORUM - MEETS REGULARLY <p>ISSUES:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VIOLENCE - LOSS - ECONOMICITY - UNEMPLOYMENT - PROJECT 2000 	<ul style="list-style-type: none"> - RE-STRUCTURE & IMPROVE CO-ORD. FORM - RE-ORG. CIVIL STRUCTURE ON MAIL BASE. - REVIEW CITIES - FIELD VISITS. - INJECT POLITICAL CONTENT INTO CIVIL - TRAINING - INITIATE ADVICE OFFICES INTO CIVIL PROGRAMMES - CHALLENGE ILAR & CITY COUNCIL 	<p>(HOD = HOUSE OF DELEGATES)</p> <ul style="list-style-type: none"> - EVALUATION OF CO-ORD. STRUCTURE - AREA BASED PROGRAMMES - CHALLENGE PROJECT 2000 - TRAINING.

6. INDIAN AREAS

TOR	Conditions	SIR. 087	Programme
RA	<ul style="list-style-type: none"> - NO GRASSROOTS ORG - ACTIVIST CO-ORG. STR - POTENTIAL EXISTS - STUDENT COUNCILS ALSO 	<ul style="list-style-type: none"> - Dev. youth org - Find organisations 	
	<p><u>7. Coloured Areas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ONE CONTACT - NO ORG^ <p>eg - The Civics - Co-ORG STRUCTURE</p> <p>YOUTH - LOTS OF CHURCH YOUTH NO PROG. ORG^</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dev. contacts - pull people into structures! 	NIC to take responsibility for all areas.
	<p><u>8. White Areas</u></p> <p><u>GENERAL:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ↑ POL AWARENESS (electing) - ↑ POLARISATION - ↑ DISILLUSIONMENT WITH MAF - UNCERTAIN ABOUT FUTURE - ↑ NEED FOR SECURITY <p><u>LIBERAL / PROG:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uncertainty: WHAT TO DO? - ATTITUDE: VIOLENCE - AN CONCERNED SOCIOLOGY - ORG^ (CCC; PPAJNUKAC) - MAF, LACK OF BASE - LACK OF RESOURCES - NO PROPER STR. 	<ul style="list-style-type: none"> - Improve co-ord bet org. - Build PDA profile - Dev. internal cohesion with PDA & whites generally. 	- Workshop - assessment of PDA & whites. - clarifying line on election

TRADE UNIONSCONDITIONS & PRIORITIES- NATIONAL

- Build unity
- Educ.
- Unity bet COSATU + UDF
- Unions + Comm org - defence
- Industrialization of unions
- Living wage

REGIONAL / LOCAL

- Build cohesion amongst progressive unions,
- Intervene in ideological debate.
- Train & locate in strategic unions
- As above

Local

- COSATU - UDF
- Dev. programme - building of area structures.
- Evaluate & assess local unions
- need for education & training.
- Dev. links in N. Natal
- Dev. back-up research
- " support groups from communities.
- Find organisations & resources to achieve priorities.

PROGRAMME

- Evaluation of unions - dev. of programme for local etc.
- Part of programme - ev. of street structures etc.
 - Education
 - Dev. of shop stewards.

RURAL AREAS

MAJOR PROBLEMS

- No knowledge of these areas
- Some contacts in some areas. e.g. Imohanga, Lichards, Ixopo.

PRIORITIES & PROGRAM

- Create a rural dept - research
 - full time organisers, for both research & field work.

CHURCHES

- UDF & CHURCHES - relationship is more with indiv.
- hardly any influence on church ...
 - UDF & churches - must set up more regular meeting.

- Churches & Community org. - To influence churches, youth to form church youth clubs etc.
- Churches may be under the influence of Inkatha

PROGRAM

Dev. existing relationship b/w UDF & SACC.
Get co-operation bet ~~past~~ priest at each church & community org.

CRISIS COMMITTEE

- not functioning.
Set up crisis centre.
Get full time crisis worker.
- To follow this up.

SPORT

PRECOS - Has potential to organise
 - No program.

AFRICAN AREAS - mixture of sport administrations

PROGRAM

- set up marketing, bet programme of sports & IACOS sports.

PROJECTS

- MICRU - 3
 - co-ordinator
 - researcher
 - media.
 - 2 - out-lying areas organiser/repres.
 - resource centre co-ordinator/Admin
- Advice units - 4 - director
 - Admin
 - 2 field units | Advice | field workers
- Resources / Training - 2 - 1 Trainer
 - 1 Admin
- Educ / Training - 2 - 1 Director
 - 1 Field worker
- Labour - 2 - 1 Field worker
 - 1 Admin

PROSPECTIVE PROJECTS

- UKUSA - 1 organiser
- Crisis - 1 crisis worker
- Rural areas - 3
 - research.
 - 2. field workers

B

Jacobus Francois CONRADIE

VERKLAAR ONDER EED :

1.

Ek is 'n kaptein in die Suid-Afrikaanse Polisie, verbonde aan die Veiligheidstak en gestasioneer te Vereeniging.

2.

Uit die aard van die amp wat ek beklee, kom alle aangeleenthede in die Vanderbijlpark en Vereeniging distrik, betreffende subversiewe bedrywighede van organisasies, inligting verskaf deur bronne van inligting, verspreiding van publikasies, dade van geweld, stakings en alle ander inligting rakende die veiligheid van die Staat, tot my aandag.

3.

Wat betref die tydperk 1 Julie 1987 tot 9 November 1987, kan ek soos volg 'n uiteensetting gee van gebeure in bogenoemde gebied, en waar moontlik, 'n dokument, as aanhangsel, ter stawing aanheg.

3.1

KAMPANJES EN PAMFLETTE :

3.1.1 'n Biddiens was in Sharpeville gehou op 10 September 1987 waar dit bepleit was dat die doodvonnisse nie voltrek word ten opsigte van 32 persone in die R.S.A. wat in Staatsveiligheidsverwante sake, die doodvonnis opgelê was. Ek heg 'n pamflet, getiteld "Save the 32 South African patriots", uitgegee deur "The South African Youth Congress" (S.A.Y.C.O.) aan as aanhangsel "A". ~ In Alpha lêers onder SAYCO, nad. 1987

3.1.2 'n Kampanje was geloods vir die inwoners van die Vaaldrif hoek se swartwoonbuurtes om op 30 Julie 1987 tuis te bly en nie te gaan werk nie. Ek heg 'n pamflet getiteld "Stay at Home" aan as aanhangsel "B". Die doel van die wegblý-aksie word in die aangehegte pamflet uiteengesit. In alpha lêers onder SAYCO, nad.

3.1.3 'n Kampanje is weer eens gevoer teen die huishuur in die swartwoonbuurtes van die Vaaldrifhoek asook teen die wyse hoe die Raadslede die aangeleentheid hanteer. Op 13 Oktober 1987 het ek pamphlette bekom wat in Suid-Sotho gedruk was met die titel "Mokhatlo wa Setjhaba" en die Vaal Civic Association (V.C.A.) embleem regs bo. Ek heg die pamphlet aan as aanhangsel "C" en 'n vertaling daarvan as "C.1".

~ In alpha lêer onder VCA, 1987

2/ 3.1.4 Skoliere

3.1.4 Skoliere van die Lekoa Shandu en Mohloli skole was volgens inligting deur lede van die "Vaal Students Congress" aangemoedig om op 10 September 1987 hul onderskeie skole te boikot ten einde 'n biddiens vir die Sharpeville ses (ses ter dood veroordeeldes weens moord op 'n Lekoa Raadslid) by te woon.

Gevolgtrek was daar by die Lekoa Shandu skool 'n algehele boikot op die betrokke dag en by die Hohloli skool 'n gedeeltelike boikot.

3.1.5 'n Kampanje was gevoer vir die oplewing van die V.C.A. en vir hierdie doel was verskeie vergaderings in die swartwoonbuurtes van die Vaaldriehoek gehou. Vir hierdie doel is 'n tussen-tydse komitee verkies en was besluite geneem dat straat-, blok- en areakomitees gestig moet word.

Op 'n latere vergadering van bogenoemde komitee, was die aanwesiges aangesê om te begin met die onderskeie komitees. Die vergadering het besluit dat daar vir 3 September 1987 'n weg'bly-aksie geloods moet word, sodat al die inwoners van die swartwoonbuurte in die Vaaldriehoek op die dag herdenkingsdienste ter nagedagtenis van die gebeure op 3 September 1984 kan bywoon. Daar is besluit dat lede van die "Vaal Youth Congress" (V.A.Y.C.O.) gemobiliseer sal word om 'n weg'bly-aksie op die 3de September 1987 af te dwing.

Pamflette in hierdie verband is by die vergadering opgestel en later onder die inwoners versprei. Ek het van die pamflette bekom en heg hulle aan as aanhangsels "D" en "E". As gevolg van bogenoemde inligting deur my bekom, is al die belhamels in die gemelde kampanje gearresteer en ingevolge die noodregulasies aangehou en gevolglik was die weg'bly-aksie onsukksesvol. → In alpha lêers onder VCA, 1987

3.1.6 Vir die doel van die huishuur kampanje, was pamflette op 13 Julie 1987 in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die pamflette was getiteld "Asinamali". Die naam van die organisasie wat die pamphlet uitgegee het, was nie op die pamphlet aangebring nie. Ek het van die pamphlet bekom en heg een aan as aanhangsel "F".

3.1.7 Die kampanje vir die opheffing van die inbandoening van die A.N.C., waarna verwys word in paragraaf 10 van my vorige verklaring gedateer 23 Junie 1987, is gedurende die tydperk wat ek in hierdie verklaring behels voortgesit, en is verskeie aanplakbiljette, getiteld "1912 - 8 January - 1987 Unban die A.N.C.! 75 years of struggle! - Issued by U.D.F." in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek gevind. Van hulle het weer in my besit gekom en ek heg een aan as aanhangsel "G". (In my vorige verklaring was dit aanhangsel W8). → In alpha lêers onder UDF, 1987

3.1.8 Op 18 Julie 1987 was pamphlet getiteld "Goniwe Day 20 July" in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Hierdie pamphlet is uitgegee deur NEUSA en die embleem van die U.D.F. verskyn ook daarop. Doel van die pamphlet was om eer te betoon aan Matthew Goniwe en drie ander aktiviste wie se lyke naby Port Elizabeth gevind was. Van die pamphlet het in my besit gekom en ek heg een aan as aanhangsel "H". → In alpha lêer onder NEUSA, 1987

3/ 3.1.9 Gedurende ...

3.1.9 Gedurende Augustus 1987, tydens die "National Union of Mineworkers" (N.U.M.) staking, is verskeie pamflette getiteld "Build Solidarity with N.U.M. Strike - Build the Living Wage Campaign" in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Op die linker bo hoek verskyn die N.U.M.-embleem en op die regter bo hoek verskyn die COSATU-embleem. Van die pamphlette het in my besit gekom en ek heg een aan as aanhangsel "I". - *In alpha lêer onder COSATU, 1987*

3.1.10 Gedurende die eerste helfte van September 1987, ter adverteering van Steve Biko se dood op 12 September 1977 was pamphlette getiteld "Remember Biko Attend Mass Rally" in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei.

Aanplakbiljette met dieselfde onderwerp was gedurende dieselfde tydperk in genoemde woonbuurte aangebring. Daar was twee biljette en het soos volg gelees: "Remember Biko" en "AZANIA shall Prevail". Albei het aan die linkerkant 'n embleem van 'n gebalde vuis.

Van die pamphlette en aanplakbiljette het in my besit gekom en ek heg een van elk aan, gemerk aanhangsels "J", "K" en "L" respektiewelik. - *In alpha lêer onder AZAPO, 1987*

3.1.11 In verband met dreigende stakings by sekere meubelwinkels, is twee aanplakbiljette van C.C.A.W.U.S.A. (Commercial Catering and Allied Workers Union of South Africa) op verskeie plekke in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek opgeplak.

Van die biljette het in my besit gekom en ek heg hulle aan as aanhangsels "M" en "N". - *In alpha lêer onder CCAWUSA, 1987*

3.1.12 Op 8 November 1987 is plakkate in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek gevind. Die plakkate is getiteld "We the Youth", en is 'n gelukwensing aan "comrade" Tambo op sy 70ste verjaarsdag. In die middel van die plakkaat verskyn 'n foto van Oliver Tambo, die president van die A.N.C., en regs bo verskyn die embleem van S.A.Y.C.O. Ek het van die plakkate bekom en heg een aan, gemerk aanhangsel "O". - *In alpha lêer onder SAYO, 1987*

3.1.13 Op 6 November 1987 is aanplakbiljette in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek gevind. Die bewoording op die biljette is soos volg: "Happy Birthday Comrade President O.R. Tambo on your 70th Birthday". Aan die linkerkant verskyn 'n foto van O.R. Tambo, president van die A.N.C., en aan die regterkant verskyn die embleem van S.A.Y.C.O. en onder dit die letters S.T.Y.C.O. wat staan vir "Southern Transvaal Youth Congress". Ek het van die biljette bekom en heg een aan, gemerk aanhangsel "P". - *In alpha lêer onder SAYCO, 1987*

3.1.14 Op 8 November 1987 is pamphlette in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die pamphlette is getiteld: "SAYCO Cultural Festival". Aan weerskante bo verskyn die SAYCO-embleme. Die dokument sit die tipe kultuur wat SAYCO vir die jeug in die vooruitsig stel, uiteen, waarvan moontlik die belangrikste is, "Make our people to identify with our heroic fighters, e.g. Sekhukhune, Bambaatha, Mini, Solomon Mahlangu and many others". Ek het van die pamphlette bekom en heg een aan gemerk aanhangsel "Q". - *In alpha lêer onder SAYCO, 1987*

4/ 3.1.15 Op

3.1.15 Op 9 November 1987 is 'n publikasie bestaande uit twaalf bladsye, in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die publikasie is getiteld "SADWU Newsletter - Vol. 1, No. 1" en is gedruk deur COSATU. SADWU staan vir "South African Domestic Workers Union". Ek het van die publikasies bekom en heg een aan gemerk aanhangsel "R".

3.1.16 Op 8 November 1987 is 'n pamflet in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die pamflet is getiteld: "Detention Torture to the Mind", en is uitgegee deur "the Organisation for Appropriate Social Services in South Africa" (O.A.S.S.S.A.) en "Concerned Social Workers". Die twee organisasies se embleme verskyn respektiewelik links en regs bo aan die pamflet.

Die inhoud van die pamflet is in 'n Swart taal opgestel. Ek het van die pamphlette bekom en heg een in die Swart taal aan gemerk aanhangsel "S" en 'n vertaling daarvan gemerk aanhangsel "S.1".

3.1.17 Op 9 November 1987 is pamphlette in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die pamphlette het geen opskrif nie, duï nie aan deur welke organisasie dit uitgegee is nie en is in 'n Swart taal opgestel. Die inhoud handel hoofsaaklik oor kritiek teen die huishuur en die Raadslede. Ek het van die pamphlette bekom en heg een aan gemerk aanhangsel "T" en 'n vertaling daarvan gemerk aanhangsel "T.1".

3.1.18 Op 8 November 1987 is 'n publikasie, bestaande uit agt bladsye, in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek versprei. Die publikasie is getiteld "COSATU Information Bulletin" en die COSATU-embleem verskyn links bo op die voorblad. Ek het van die publikasies bekom en heg een aan gemerk aanhangsel "U".

3.2

SLAGSPREUKE :

Op 19 Oktober 1987 is aan my gerapporteer dat in Boipatong en Bophelong swartwoongebiede, sekere slagspreuke aangebring was. Ek het gereël dat 'n lid van die plaaslike vingerafdrukkantoor, foto's van die slagspreuke gaan neem. Die volgende slagspreuke was daar gefotografeer:-

3.2.1 Op die muur van die "Highway Cash Store" naby Boipatong: "From Rent Boycott to Socialism Comm" - aangeheg as aanhangsel "V.1".

3.2.2 Op die teeroppervlakte van Dubestraat, regoor huis nr. 944, Bophelong - "Lusaka" - aangeheg as aanhangsel "V.2".

3.2.3 Teen die Westelike muur van die Bophelong stadion: "A.N.C." - aangeheg as aanhangsel "V.3".

5/ 3.2.4 Teen

3.2.4 Teen die muur en deure van die Seeiso Laer Primêre Skool in Bophelong - "Slovo - N.E.C.C., Winnie, Mbeki" - aangeheg as aanhangsel "V.4".

3.2.5 Teen 'n muur van dieselfde skool - "Viva SACP" met hamer en sekel embleem aan weerskante - aangeheg as aanhangsel "V.5".

3.2.6 Teen 'n muur van dieselfde skool - "Tambo L.P." - aangeheg as aanhangsel "V.6".

3.3

GEWELD EN SAKE ONDERSOEK :

Gedurende die tydperk gedek in hierdie verklaring, is die volgende aantal sake, voortspruitende uit gebeure in die swartwoonbuurte van die Vaaldriehoek, ondersoek -

3.3.1 Intimidiasie sake - 9.

3.3.2 Onlusverwante sake - 16 (brandstigting, klipgooi, aanvalle op polisie en hul wonings, aanvalle op Staatsgeboue en busse).

3.4

STAKINGS :

Gedurende gemelde tydperk het die volgende aantal stakings in hierdie gebied voorgekom -

3.4.1 Deur COSATU (Congress of South African Trade Unions) geïnisieer - 14.

3.4.2 Deur N.A.C.T.U. (National Council of Trade Unions) geïnisieer - 8.

3.5

NOODTOESTAND EN AANHOUDINGS :

Gedurende gemelde tydperk is 13 persone in hierdie gebied ingevolge die noodtoestand regulasies aangehou. Hulle aanhouding spruit voort uit hul aandadigheid tot die organisering, mobilisering en politisering van die massas in die swartwoonbuurte in die Vaaldriehoek. Dit dien ook gemeld te word dat alle inligting daarop dui dat die afkondiging en implementering van die noodtoestand baie planne van die verskeie organisasies belemmer of fnuik, dog nieteenstaande dit, heers daar nog steeds 'n rewolusionêre klimaat.

6/ 3.6 SKAKELING

3.6

SKAKELING MET U.D.F. :

Ek is bewus daarvan dat gedurende gemelde tydperk, persone verbonde aan die V.C.A., VASCO (Vaal Students Congress) en VAYCO gereeld die U.D.F. kantoor in Johannesburg besoek ten einde beleidsopdragte en ander instruksies te ontvang vir spoedige uitvoering en nakoming daarvan deur die bogenoemde organisasies.

3.7

GEHEIME VERGADERINGS :

Ek beskik oor inligting, tot my aandag gebring deur beriggewers wie se identiteit ek nie kan openbaar maak nie, dat die organisasies, genoem in hierdie verklaring, geheime vergaderings in die swartwoonbuurte van die Vaaldrifhoek, gedurende die gemelde tydperk, gehou het, waar beplanning vir die organisering, mobilisering en politisering van die massas teen die Staatsbestel gedoen word.

4.

Ek is vertroud met en begryp die inhoud van bostaande verklaring. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

J. F. Conradie ----- Kaptein.
VEREENIGING. J. F. CONRADIE

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

[Signature] -----
VREDEREGTER

Pieter Jacobus Botes
Kaptein Ampshalwe R.S.A.
S.A. Polisie, Veiligheidstak
Protea, Soweto.

VEREENIGING: 1987-11-11

473

"B"

STAY AT HOME

1. LETS STOP EVICTIONS -
BE AT HOME THURSDAY 30TH
On Thursday the 30th we will all be at home
waiting for the council thieves who come and
break into our homes, switch off the
electricity and steal our property while we
are at work.

2. WE DEMAND:-

1. RELEASE OUR LEADERS AND ALL THOSE ARRESTED (DETAINED) BECAUSE OF THE RENTAL ISSUE
2. RENT MUST BE REDUCED TO R30 A MONTH
3. RELEASE THE VAAL SIX AND THE OTHER 26 PEOPLE FACING THE HANGMAN
4. S.A.D.F. OUT OF OUR TOWNSHIP AND A STOP PUT TO THE TERROR OF MAHLATSI'S THUGS
5. STOP ORGANISING FOOTBALL CLUBS AND CHOIRS AS DEATH SQUADS

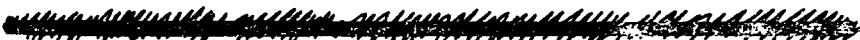
NOW!

(i) We will not buy in town or pay any account from the 30th of July until our demands are met.

WHY?

- (i) The bosses help build and finance Regional Service Councils and Joint Management Centres.
- (ii) They do not listen to the workers demands for a LIVING WAGE.

WE DEMAND HOUSES, SECURITY AND COMFORT

THIBANG MASHODU

T H I B A N G M A S H O D U !

KA LABONE LA 30th JULY RE TLA BE RE LE HAE RE
EMETSE MASHODU A MAHLATSI ATLANG HO THUBA LE
HO KENA MATLONG A RONA LE HO KGAOLA MABONE BA
UTSWA THEPA YA RONA HA RE LE MOSEBETSING.

RE BATLA:-

1. HO LOKOLWE BAETAPELE BA RONA LE BOHLE
BATSHWERWENG KA BAKA LA RENTE.
2. RENTE EBE R30
3. HO LOKOLWE BA AHLOLWETSWENG LEFU BA 6 LE
BOHLE BA TOBANENG LE LEFU BA 26
4. MASOLE A BOTHA ATSWE KA HARA METSE LE
DIKWETA TSOHLE TSA MAHLATSI (GREEN-BEANS)
5. MEKGATLO YA MAHLATSI YA DI-CHOIR LE
FOOTBALL CLUBS TSA BA BOLAI DI FEDISWE

JWALE!

Ha re reke teropong kapa ho patala melato ho
tloha ka 30th July ho fihlela tokelo tsa rona
di amohelwa. Ha ho rekwe le dikgwebong
tsohle tsa ma-council.

HOBANENG?

- (i) Bo rakgwebo ba thusa ho aha le ho
tshehetsha ka ditjhelete mekgatlo ekang
Regional Service Councils le Joint Management
Centres (O.K., Pick 'n Pay, Checkers,
Ackerman etc)
(ii) Ha ba mamele dikopo tsa basebetsi tsa
MEPUTSO E PHEDISANG.

RE BATLA MATLO TSHIRELETSO LE MOFUTHU

F.
481

ASINAMALI

WE THE PEOPLE OF THE VAAL ARE AWARE OF THE DAILY (THURSDAYS) EVICTIONS, HARASSMENTS, THREATS AND "CARROT"-LIKE METHODS OF DIVIDING THE COMMUNITY.

WE DEMAND THE RESIGNATION OF COUNCILLORS, THAT EVICTIONS ARE STOPPED, THE RELEASE OF OUR LEADERS AND THE ADDRESSING OF THE RENTS ISSUE, AND THE WITHDRAWAL OF THE SADF AND ALL DEATH SQUADS FROM OUR TOWNSHIPS.

IF THESE "THURSDAY-EVICTIONS" DO NOT STOP NOW - WE SHALL BE FORCED TO WAIT FOR YOU AT OUR HOMES.

WE DEMAND THAT THERE MUST BE HOUSES, SECURITY AND COMFORT FOR ALL! TOGETHER WE SHALL FIGHT SIDE BY SIDE TO ACHIEVE WHAT IS DENIED US.
ASINAMALI! ASINAMALI! ASINAMALI!

"R" pp 496-507

SADWU Newsletter i

Oorgeloos na
Alpha-leer

"U" pp 519-526

COSATU Information Bulletin
Oct 1987

Organization = a Alpha - Beta

527

v1

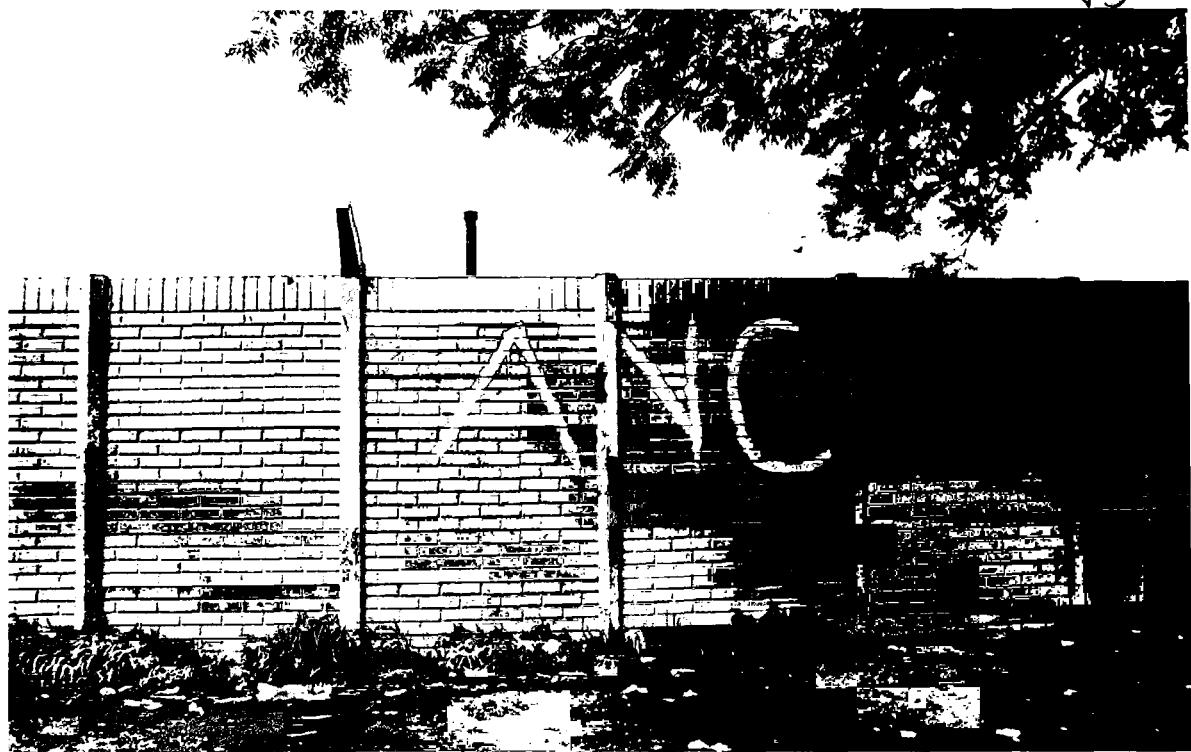

v2

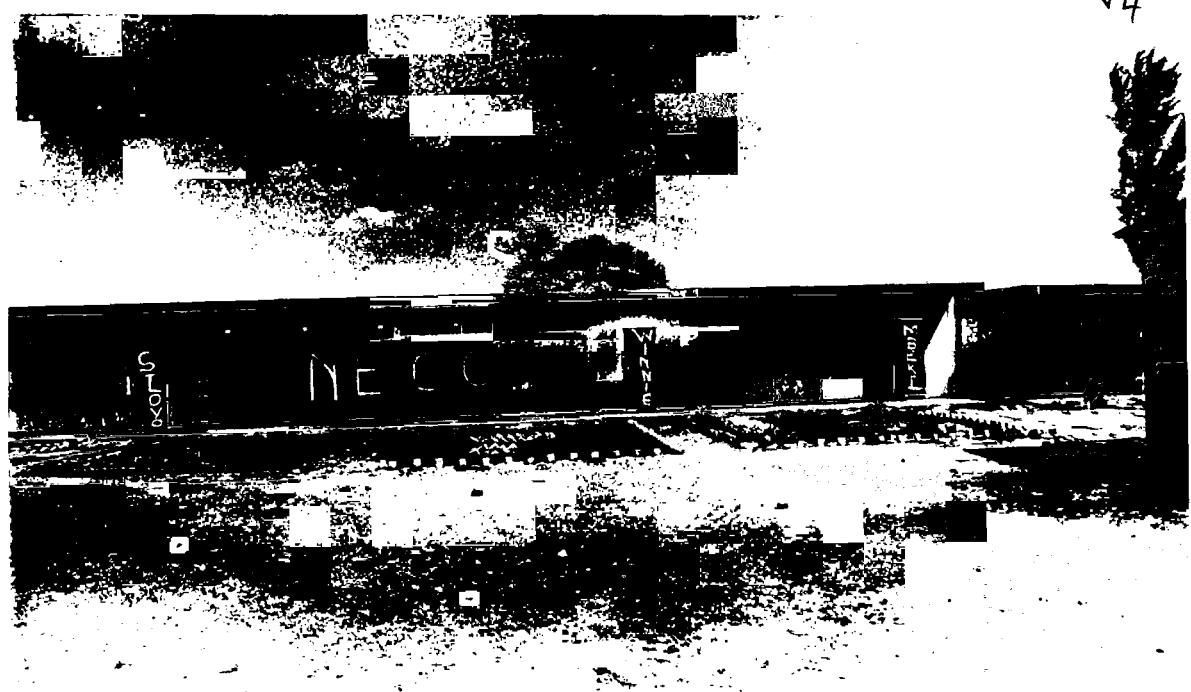

528

V3

V4

V5

V6

*"C"*V E R K L A R I N G

Ek E H K Matthysen blanke man 41 jaar oud verklaar onder eed verder tot vorige.

Ek is die Stadstesourier van die Stadsraad van Lekoa, vanaf 1 Mei 1984. Die Stadsraad se finansiële posisie ten opsigte van huishuur en dienstegelde sien soos volg daaruit :

1. Posisie voor onluste van 3 September 1984 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Januarie	
1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	R2 578 416,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Januarie	
1984 tot Augustus 1984 - 8 maande	<u>R2 236 484,00</u> per maand
Gemiddelde tekort voor onluste	R 341 932,00 per maand =====

Dit verteenwoordig 86,73% inkomste teenoor debietheffing en 'n agterstallige van 13,27% per maand.

2. Posisie na onluste van 3 September 1984 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf September	
1984 tot April 1985 - 8 maande	R2 540 532,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf September 1984 tot April 1985 - 8 maande	<u>R 803 675,00</u> per maand
Gemiddelde tekort vir 8 maande na onluste	R1 736 857,00 per maand =====

Dit verteenwoordig slegs 31,63% inkomste teenoor debietheffing.

3. Die posisie vir die volgende 9 maande tot Januarie 1986 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Mei 1985	
tot Januarie 1986 - 9 maande	R2 242 990,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Mei 1985 tot Januarie 1986 - 9 maande	<u>R 521 109,00</u> per maand
Gemiddelde tekort vir daaropvolgende 9 maande	R1 721 881,00 per maand =====

Dit verteenwoordig 23% inkomste teenoor debietheffing.

- 2 -

4. Die posisie vir 9 maande tot Oktober 1986 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	R2 262 353,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Februarie 1986 tot Oktober 1986 - 9 maande	<u>R 375 674,00</u> per maand
Gemiddelde tekort vir 9 maande tot Oktober 1986	<u>R1 886 679,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 17% inkomste teenoor debietheffing.

5. Die posisie vir November 1986 :

Heffings vir die maand November 1986	R2 480 373,00 per maand
Inkomste vir die maand November 1986	<u>R 511 163,00</u> per maand
Tekort vir November 1986	<u>R1 989 210,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 21% inkomste teenoor debietheffing.

6. Die posisie vir 6 maande tot Mei 1987 :

Gemiddelde maandelikse debiet vanaf Desember 1986 tot Mei 1987 - 6 maande	R2 025 432,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Desember 1986 tot Mei 1987 - 6 maande	<u>R 370 065,00</u> per maand
Gemiddelde tekort vir 6 maande tot Mei 1987	<u>R1 655 377,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 18,27% inkomste teenoor debietheffing.

7. Die posisie vir Junie 1987 :

Debietheffing vir Junie 1987	R2 430 186,00 per maand
Inkomste vir Junie 1987	<u>R 630 174,00</u> per maand
Tekort vir Junie 1987	<u>R1 800 012,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 25,93% inkomste teenoor debietheffing.

- 3 -

8. Die posisie vir die finansiële jaar 1 Julie 1986 tot 30 Junie 1987 :

Gemiddelde maandelikse debietheffing vanaf 1 Julie 1986 tot 30 Junie 1987	R2 206 427,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf 1 Julie 1986 tot 30 Junie 1987	<u>R 435 201,00</u> per maand
Gemiddelde tekort per maand vir 12 maande	<u>R1 771 226,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 19,72% inkomste teenoor debietheffing oor een finansiële jaar bereken tot 30 Junie 1987. Hierdie syfer was 20,46% vir die finansiële jaar 1 Julie 1985 tot 30 Junie 1986.

9. Die posisie vir die 3 maande 1 Julie 1987 tot 30 September 1987 :

Gemiddelde maandelikse debietheffing vanaf Julie 1987 tot September 1987	R2 521 305,00 per maand
Gemiddelde maandelikse inkomste vanaf Julie 1987 tot September 1987	<u>R 659 447,00</u> per maand
Gemiddelde maandelikse tekort	<u>R1 861 858,00</u> per maand

Dit verteenwoordig 'n gemiddeld van 26,15% inkomste teenoor debietheffing.

Daar is 'n geringe verbetering in betalings oor die afgelope drie maande te bespeur, waarvan die syfer ten opsigte van September 1987 alleen 33,26% beloop.

Die gemiddelde agterstallige bedrag na die onluste van 3 September 1984 tot September 1987 beloop steeds in die omgewing van 76,72% per maand, wat die totale agterstallige bedrag ten opsigte van huur- en dienstegelde tot aan die einde van September 1987 opgestoot het na R65 115 385,00 (Vyf en sestig miljoen, een honderd en vyftien duisend, drie honderd vyf en negentig rand).

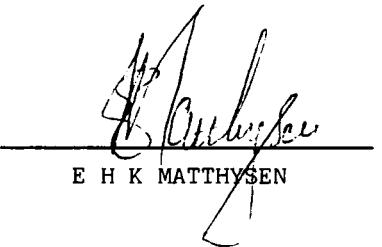
Hier bestaan steeds 'n negatiewe houding ten opsigte van spontane betalings, hoewel inwoners nie gekant is teen aftrekorders by hulle werkgewers nie. Die grootste gedeelte van alle betalings vind dus deur aftrekorders plaas.

- 4 -

Ek is vertroud met die inhoud van bestaande verklaring.

Ek het geen beswaar teen die aflegging van die eed nie.

Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

E H K MATTHYSEN

Ek sertificeer dat die verklaarder erken dat hy/sy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig/bevestig voor my en verklaarder se handtekening/~~duimafdruk~~/merk is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

KOMMISSARIS VAN EDE

AMP (RANG)

8/70

REPUBLIEK EN SUIDWES-AFRIKA

DATUM

87.11.07

PLEK

Kanderbylpark

D
534

IN DIE HOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA
(Transvaalse Proviniale Afdeling)

Ex parte -

DIE STAAT

en

PATRICK M. BALEKA en 18 ANDERE

In die aansoek van -

POPO SIMON MOLEFE

Eerste Applikant

MOSINOA GERARD PATRICK LEKOTA

Tweede Applikant

en

MOSES MABOKELA CHIKANE

Derde Applikant

teen

DIE STAAT

Respondent

RESPONDENT SE BEANTWOORDENDE BEËDIGDE VERKLARING

Ek, die ondergetekende,

DONALD BERESFORD BRUNETTE

verklaar onder eed :

1. Ek is die Prokureur-generaal van Transvaal, en wat as sodanig vervolg namens die Staat in die saak teen die Applikante op die aanklagte soos in die Akte van Beskuldiging uiteengesit.
2. Die feite van hierdie verklaring val binne my persoonlike kennis.
3. Ek het die vervolging van die Applikante in die Hooggereghof op die aanklagte soos in die Akte van Beskuldiging uiteengesit, ingevolge artikel 64 van Wet 74 van 1982 gelas.

2/ 4. Ek het

4. Ek het insae gehad in, en die verklarings en aansoek van Applikante bestudeer.

5. Verder het ek insae gehad in, en die verklarings aangeheg by die Staat (Respondent) se stukke, bestudeer.

6. Ook het ek insae gehad in beëdigde verklarings en ander dokumente en inligting wat deur die Polisie aan my voorgelê was. Hierdie stukke het ek ook bestudeer.

7. Na my oordeel kan geen van die stukke in par. 6 supra vermeld openbaar word, omdat dit na my oordeel die veiligheid van die Staat, die handhawing van wet en orde, die polisie-metodes wat aangewend was om die inligting te bekomen en ook die lewens van verskeie beriggewers in gevaar sal stel.

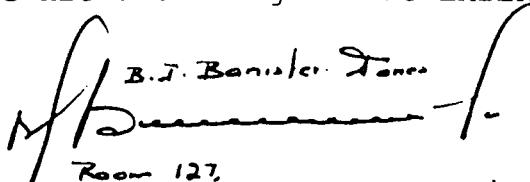
8. Na sorgvuldige bestudering van die stukke van die Applikante en Respondent, soos by hierdie Agbare Hof ingehandig, sowel as die inligting in par. 6 supra vervat, is ek van oordeel dat die vrylating van die Applikante in hierdie aansoek op borgtog die veiligheid van die Staat en die handhawing van wet en orde in die Republiek van Suid-Afrika in gevaar sal stel en die regspiegeling sal benadeel.

9. Na my kennis en wete is die Applikante M.G.P. Lekota en S.P. Molefe steeds deel van die UDF se Bestuur en Amptenary en het hulle nog nie uit hul poste bedank nie.

Ek is vertroud met die inhoud van hierdie verklaring en begryp dit. Ek het geen beswaar teen die aflegging van die eed nie. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete. Ek sweer dat die inhoud van hierdie verklaring waar is, so help my God.

D.B. Brunette S.C.
PROKUREUR-GENERAAL: TRANSVAAL

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van bostaande verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring, op hede hierdie 19 dag van NOVEMBER 1987 te PRETORIA.

B.J. Banister-Dance
Room 127,
Prudential Assurance Building
28 Church Square

T. Morris
Digitised by the Department of Library Services in support of open access to information, University of Pretoria, 2018.
by order of the Commission of Enquiry
So. Justice Admin. Office

E

Henning BRAND

VERKLAAR ONDER EED :

1.

Ek is 'n luitenant in die Suid-Afrikaanse Polisie, verbonde aan die veiligheidstak en gestasioneer te Pretoria.

2.

Uit die hoof van my amp wat ek beklee is ek in staat om die volgende gegewens met betrekking tot insidente van subversiewe aard, wat gedurende die tydperk 1 Julie 1987 tot 4 November 1987, in die Pretoria gebied plaasgevind het, weer te gee.

- 2.1 Op 8 Julie 1987 is twee petrolbomme na huis 11324, Mamelodi-Oos, gegooi. Een kind is in die voorval beseer.
- 2.2 Op 19 Julie 1987 is 'n lid van hierdie tak, Adjudant Offisier HLONGWANE se huis te 10335, Mamelodi, deur persone met 'n handgranaat en A.K.-47 gewere aangeval. Hy en sy vrou is in die voorval verwond en moes albei hospitaalbehandeling ontvang.
- 2.3 Op 28 Julie 1987 het 'n voorval in SOSHANGUVE voorgekom waar klippe gegooi is na SAP- en SAW-voertuie.
- 2.4 Op 28 Julie 1987 is 'n petrolbom na die huis van 'n skole-inspekteur, Mn. Mongala te huis 1618, Blok F, SOSHANGUVE, gegooi.
- 2.5 Op 28 Julie 1987 is te Mamelodi-Wes 'n terroriste wapen=opslagplek gevind.
- 2.6 Op 29 Julie 1987 is 'n munisipale konstabele P. Mosombika te huis 3857, Blok M, Mamelodi, deur persone met 'n handgranaat en A.K.-47 gewere aangeval en in die voorval gedood.
- 2.7 Op 9 Augustus 1987 is die BOEPATHUTSE-laerskool te Blok F, SOSHANGUVE, aan die brand gesteek.
- 2.8 Op 16 Augustus 1987 het brandstigting weer plaasgevind by die Sentrale Staatskool te SOSHANGUVE.
- 2.9 Gedurende die nag van 15 en 16 September 1987 is vyf opgeleide ANC-terroriste in verskeie Swartwoonbuurte in hierdie afdeling gearresteer. Hulle was vermoedelik verantwoordelik vir die aanvalle op Adjudant Offisier Hlongwane (para. 2.2) en Konst. Mosombika (para. 2.6).

2/ 2.10 Gedurende

- 2.10 Gedurende die nag van 17 en 18 September 1987 is 'n petrolbomaanval gedoen op 'n huis te Gambastraat 151, Atteridgeville. Die klaer in hierdie voorval was Johanna DLADLA. Sy was tydens die voorval 'n werk= nemer by Festive Chicken Farm te Olifantsfontein, waarin staking geïnisieer deur die "Food and Allied Workers Union" (FAWU), aan die gang was, en waaraan sy geweier het om deel te neem. Die petrolbomaanval blyk dus 'n daad van intimidasie te wees.
- 2.11 Op 20 September 1987 is 'n poging aangewend om nog 'n werknemer van Festive Chicken Farm, wat ook geweier het om aan bogenoemde staking deel te neem, ene KAMBOELE, woonagtig te huis 11352, Mamelodi-Oos, by sy woning aan die brand te steek en is sy huis af= gebrand.
- 2.12 Op 19 Oktober 1987 is 'n SAW-patrollievoertuig te Blok Q, Mamelodi-Wes, met klippe aangeval.
- 2.13 Op 4 November 1987 het 'n petrolbomaanval plaasgevind op die huis van Marcus LEKGORO te Ditedistraat 2, Atteridgeville.

3.

Gedurende die tydperk 1 Julie 1987 tot 12 November 1987 het die volgende aantal stakings in hierdie gebied voorgekom, geïnisieer deur die gemelde organisasies :

- 3.1 "National union of Metal Workers of South Africa" (NUMSA) - 18.
- 3.2 "Post Office and Telecommunication Workers Association" (POTWA) - 4.
- 3.3 "South African and Allied Workers Union" (SAAWU) - 6.
- 3.4 "Commercial Catering and Allied Workers Union of South Africa" (CCAWUSA) - 4.
- 3.5 "Paper Wood and Allied Workers Union" (PAWU) - 1.
- 3.6 "Electric and Allied Workers Trade Union of South Africa" (EAWTUSA) - 1.
- 3.7 "South African Chemical Workers Union" (SACWU) - 1.
- 3.8 "Construction and Allied Workers Union" (CAWU) - 4.

3/ 3.9

- 3 -

3.9 "Transport and Allied Workers Union"
(TAWU) - 2.

4.

Van die nege vakbonde genoem in bogenoemde paragraaf, is ses geaffilieer by die "Congress of South African Trade Unions" (COSATU).

EAWTUSA en TAWU is by die "National Council of Trade Unions" (NACTU) geaffilieer.

SAAWU op sy beurt is 'n oorkoepelende vakbond op sy eie, maar werk nou saam met COSATU. Volgens inligting tot my beskikking is COSATU intensief betrokke by die mobilisering, politisering en organisering van die Swart werkersmassas in hierdie gebied.

5.

Ek beskik ook oor inligting dat die ondervermelde organisasies druk besig is om in hierdie gebied vergaderings te hou en reëlings te tref vir die herdenking van die sogenaamde "Mamelodi Massacre" op 21 November 1987, en die kampanjes "Black Christmas", "Christmas against the state of emergency" en die "Consumer Boycott":-

- 5.1 Detainees Support Committee (DESCOM);
- 5.2 Soshanguve youth Organisation (SOYO);
- 5.3 Saulsville/Atteridgeville Youth Organisation (SAYO);
- 5.4 Mamelodi Youth Organisation (MAYO).

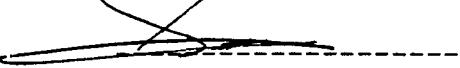
6.

Ek is vertroud met en begryp die inhoud van bostaande verklaring. Ek het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die voorgeskrewe eed as bindend vir my gewete.

 (Luitenant).
H. BRAND

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

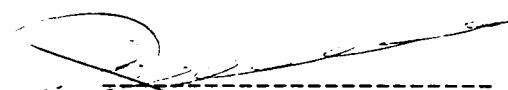
PRETORIA
1987/11/16

VREDEREGTER

Pieter Jacobses BOTES : Kaptein Ampshalwe RSA.
Suid-Afrikaanse Polisie, Veiligheidstak
Protea, SOWETO.

Ek, ABIE ABRAM MAHLANGU, verklaar onder eed in Afrikaans -

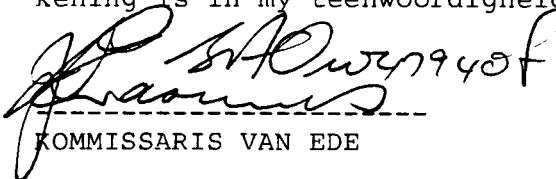
1. Ek is 'n Inspekteur van Tolke verbonde aan die Departement Justisie en het 23-jaar ondervinding as Hoftolk.
2. Ek is die tale Suid-Sotho, Engels en Afrikaans magtig en kan dit vlot praat en lees.
3. Die aangehegte stukke is deur my vertaal.
4. Die vertalings is na die beste van my vermoë korrek gedoen vanaf die taal Suid-Sotho na Engels.
5. Ek verstaan en begryp die inhoud van hierdie verklaring en het geen beswaar teen die aflê van die voorgeskrewe eed nie. Ek beskou die eed as bindend vir my gewete.

A.A. MAHLANGU

WITSIESHOEK

87.11.18

Ek sertifiseer dat die verklaarder erken dat hy vertroud is met die inhoud van die verklaring en dit begryp. Hierdie verklaring is beëdig voor my en die verklaarder se handtekening is in my teenwoordigheid daarop aangebring.

KOMMISSARIS VAN EDE

Jacobus Louis Erasmus
Adjudant Offisier Ampshalwe RSA
Suid-Afrikaanse Polisie, Veiligheidstak
Voortrekkerstraat,
VEREENIGING.